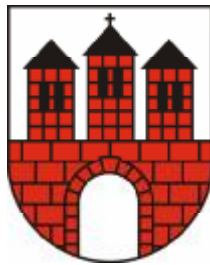

Załącznik do uchwały Nr XVIII/10/08 Rady Miasta Brzeziny w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta Brzeziny na lata 2008 - 2014

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
na terenie miasta Brzeziny
na lata 2008 - 2014

Spis treści

Wstęp	4
1.Procedura tworzenia Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Brzeziny 2008 – 2014	5
1.1.Podstawy prawne opracowania Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Brzeziny na lata 2008 – 2014	5
1.2. Metodologia pracy nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych	6
1.3. Dokumenty programowe i źródła pozyskania informacji	8
2.Zadania i kompetencje gminy z zakresu pomocy społecznej	10
2.1.Podstawy systemu pomocy społecznej w Polsce	10
2.2.Podstawowe zadania gminy z zakresu pomocy społecznej	16
2.3.Organizacja pomocy społecznej na szczeblu gminy	27
2.4.Struktura organizacyjna, zasady i zakres udzielania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach	28
2.5.Wykonanie budżetu Gminy Miasto Brzeziny w zakresie zdrowia i pomocy społecznej za lata 2004-2006	37
3. Raport o skali problemów społecznych Miasta Brzeziny w kontekście regionalnym i lokalnym	38
3.1. Społeczne cechy regionu łódzkiego i Miasta Łodzi	38
3.2. Ogólna charakterystyka Miasta	41
3.3 Diagnoza sytuacji społecznej Miasta Brzeziny	45
3.3.1 Sytuacja społeczno-demograficzna miasta Brzeziny	45
3.3.2 Poziom i struktura bezrobocia	52
3.3.3 Sytuacja sanitarno-epidemiologiczna	55
3.3.4 Sytuacja zdrowotna	57
3.3.5 Przeszłość	63
3.3.6 Bezdomność	68
3.3.7 Sytuacja mieszkaniowa	70
3.3.8 Niepełnosprawność	73

3.3.9 Uzależnienia i przemoc w rodzinie	76
3.4 Infrastruktura społeczna oraz przykładowe programy i projekty z zakresu pomocy społecznej realizowana na terenie Miasta	81
3.5. Główne problemy społeczne w Mieście	126
4. Program rozwiązywania problemów pomocy społecznej	130
4.1. Wizja i cele strategiczne	130
4.2 Projekty planowane do realizacji w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych	131
4.3. Harmonogram realizacji Strategii	138
5. Spis tabel	149
6. Spis wykresów	150
7. Bibliografia	151

Wstęp

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną a także wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy wymaga profesjonalnego i systematycznego diagnozowania problemów społecznych na terenie miasta Brzeziny.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Brzeziny ma na celu stworzenie mieszkańcom Miasta możliwości rozwoju osobistego oraz wsparcie osób i rodzin wymagających pomocy społecznej.

Działania będą kierowane głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Zespół powołany do opracowania strategii składa serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom za pomoc i zaangażowanie w realizacji tego projektu.

1. Procedura tworzenia Strategii rozwiązywania problemów społecznych

1.1. Podstawy prawne opracowania Strategii rozwiązywania problemów społecznych

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) określa w art. 7 zadania własne gminy. Obejmują one między innymi sprawy z zakresu pomocy społecznej (art. 7 ust.1, pkt. 7). Szczegółowo omówiono zadania i kompetencje gminy dotyczące pomocy społecznej oraz system instytucjonalny ich realizacji w rozdziale II niniejszego opracowania.

Przyjęcie przez Radę Miasta strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z obowiązku określonego w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 593 ze zm.).

Artykuł 17 ust.1 tejże ustawy stanowi:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

1.2. Metodologia pracy nad Strategią

Podstawę opracowania Strategii stanowiły materiały źródłowe powstałe i zgromadzone w trakcie jej przygotowywania. W celu selekcji problemów uważanych przez mieszkańców za najistotniejsze dokonano społecznych konsultacji środowiskowych.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki), a także konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie Miasta Brzeziny została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach, dane uzyskane z Głównego Urzędu Statystycznego, raporty i opracowania między innymi; Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi, Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Komendy Powiatowej Policji.

W oparciu o diagnozę sytuacji społecznej, została opracowana strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata, która jest rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w Mieście Brzeziny. W toku prac nad Strategią następowało przeformułowanie roli i zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także sposobów realizacji świadczonej pomocy (przejście od modelu pomocy, którego zasadniczą funkcją jest udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów). Będzie to możliwe dzięki rozwojowi różnego rodzaju usług w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej dla różnych grup świadczeniobiorców, poradnictwa prawnego, psychologicznego i pedagogicznego, terapii i wyspecjalizowanej pracy socjalnej. Szczegółowe informacje na ten temat zawarto w dalszej części Strategii, która jest syntezą wypracowanych kierunków dla realizacji polityki społecznej Miasta Brzeziny.

Z chwilą uchwalenia Strategia staje się podstawowym i nadrzędnym dokumentem formułującym politykę realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej z perspektywy gminnej.

Strategia przesądza o tym, co społeczność lokalna może i chce osiągnąć w perspektywie 7 lat - wobec takiej, a nie innej sytuacji społeczno – gospodarczej Miasta Brzeziny. Strategia w tym ujęciu jest narzędziem wspierania pozytywnych zmian w lokalnej wspólnotcie samorządowej.

W systemie zarządzania Miasta pełni kluczową rolę:

- z jednej strony jako generalny plan postępowania władz samorządowych na swoim terenie i narzędzie zarządzania tym procesem,
- z drugiej zaś strony jako dokument informacyjny i promocyjny oraz narzędzie komunikowania się i współpracy z lokalną społecznością.

W procesie monitoringu realizacji Strategii, kierunki i działania powinny być aktualizowane i dostosowane do zmieniającej się rzeczywistości i otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęcie Strategii stanowi proces otwierający długoterminowe planowanie polityki społecznej.

Strategia jest, bowiem podstawą do podejmowania długofalowych zintegrowanych działań rozwojowych w sferze społecznej oraz wdrażania rozwiązań w postaci programów lokalnych, mających na uwadze realizację celów określonych do roku 2014.

Wypracowana lista propozycji projektowych ze sfery polityki społecznej, stanowi integralną część Strategii i zawiera konkretne wskazania przedsięwzięć, mających na celu uzupełnienie kierunków strategicznych.

Cele i kierunki działań są zgodne ze wskazaniem innych dokumentów o charakterze programowym z obszaru polityki społecznej, zarówno w skali europejskiej, ogólnopolskiej, jak i województwa łódzkiego i powiatu brzezińskiego.

1.3. Dokumenty programowe i źródła pozyskania informacji

Prezentując sytuację społeczną w Mieście Brzeziny oraz planując działania do podjęcia w latach 2008 – 2014, odnoszono się do zapisów wielu dokumentów dotyczących problematyki pomocy społecznej.

Sięgano po porównania i przykłady rozwiązań z tego zakresu, zarówno z perspektywy lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej a także europejskiej. Odnoszono cele i działania planowane dla Miasta Brzeziny do celów zawartych w innych dokumentach strategicznych, wskazując na spójność proponowanych rozwiązań z polityką: Unii Europejskiej, Polski, województwa łódzkiego i powiatu brzezińskiego.

Najistotniejszymi źródłami pozyskania informacji oraz dokumentami programowymi były:

1. Europejska Karta Społeczna sporządzona w Turynie dnia 18 października 1961 r. (Dz. U. z dnia 29 stycznia 1999 r.)
2. Strategia polityki społecznej na lata 2007-2013 (dokument towarzyszący realizacji Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 13 września 2005 r.)
3. Raport Otwarcia 2005/2006, „Społeczeństwo – Gospodarka – Państwo”, Centrum im. Adama Smitha, listopad 2005 r.
4. Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"
5. Program Osłony Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu Osób Bezdomnych i Zagrożonych Bezdomnością (Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005r.)
6. Wojewódzka Strategia w zakresie polityki społecznej na lata 2007-2020
7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013
8. Programy i Strategie ROPS
9. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych
10. Program Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013 r.
11. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta Brzeziny na lata 2007 - 2014
12. Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

13. Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach zatwierdzonego przez Burmistrza Miasta Brzeziny w dniu 07.09.2006 r.
14. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie na rok 2007.
15. Zarządzenie Nr 4 z dnia 17 stycznia 2007r. w sprawie zmiany składu Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach,
16. Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Brzeziny

2. Zadania i kompetencje gminy z zakresu pomocy społecznej

2.1. Podstawy systemu pomocy społecznej w Polsce

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.), a organizują ją organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin.

Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, pracodawcami oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Organy wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej mogą zlecać ich realizację organizacjom pozarządowym, które prowadzą działalność w tym zakresie oraz osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym Kościoła Katolickiego, innych kościołów i wyznań działającym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Główne cele pomocy społecznej to:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,

- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,

- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu (art. 102 ustawy o pomocy społecznej).

Osoba lub rodzina może zgłosić się o przyznanie pomocy do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie).

Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie pisemnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania

Do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej należą:

- regionalne ośrodki polityki społecznej
- powiatowe centra pomocy rodzinie
- ośrodki pomocy społecznej
- domy pomocy społecznej
- placówki specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego
- placówki opiekuńczo-wychowawcze
- ośrodki adopcyjno- opiekuńcze
- ośrodki wsparcia
- ośrodki interwencji kryzysowej

Na szczeblu województwa istnieją dwie odrębne struktury organizacyjne – administracji rządowej i samorządowej.

Zadania rządowe na szczeblu województwa wykonuje wojewoda. Zadania wojewody w zakresie pomocy społecznej realizowane są przez wydziały polityki społecznej urzędów wojewódzkich.

Natomiast zadania samorządowe wykonuje marszałek województwa przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej - jednostki organizacyjnej powołanej do realizacji zadań pomocy społecznej w województwach samorządowych.

Powiatowe centra pomocy rodzinie są to jednostki organizacyjne wykonujące zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej. Zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie w miastach na prawach powiatu realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej (miejskie ośrodki pomocy rodzinie).

Na poziomie gminy zadania z zakresu pomocy społecznej realizują ośrodki pomocy społecznej (gminne, miejskie).

Domy pomocy społecznej. Placówki te świadczą, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone dzielą się na domy dla:

1. osób w podeszłym wieku
2. osób przewlekle somatycznie chorych
3. osób przewlekle psychicznie chorych
4. dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
5. dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
6. osób niepełnosprawnych fizycznie.

Placówki opiekuńczo- wychowawcze zapewniają dzieciom i młodzieży pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanym społecznie dzienną lub całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, jak również wspierają działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki.

Placówki ze względu na specyfikę działań dzielą się na :

1. Placówki wsparcia dziennego

- Wspierają rodzinę w sprawowaniu jej podstawowych funkcji
- Zapewniają pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami
- Współpracują ze szkołą, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych

2. Placówki interwencyjne

- 1) zapewniają dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej:
  - a. doraźną, całodobową opiekę
  - b. kształcenie dostosowane do jego wieku i możliwości rozwojowych
  - c. opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny lub umieszczenia w rodzinie zastępczej, placówce rodzinnej albo placówce socjalizacyjnej
- 2) przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem

3. Placówki rodzinne

Zapewniają dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego oraz opiekę, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia

4. Placówki socjalizacyjne

Zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej

Ośrodek adopcyjno - opiekuńczy to:

1. Ośrodek lub zespół wsparcia rodziny naturalnej, prowadzący poradnictwo dla dzieci i rodziców oraz terapię rodzinną, w tym dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych
2. Ośrodek lub zespół wsparcia rodziny zastępczej lub adopcyjnej, inicjujący i wspomagający zastępcze formy opieki i wychowania rodzinnego, szkolący poradnictwo rodzinne i terapię rodzinną dla dzieci i rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej opiece zastępczej

Ośrodek wsparcia jest środowiskową formą pomocy półstacjonarnej służącą utrzymaniu osoby w jej naturalnym środowisku i przeciwdziałaniu instytucjonalizacji, a w szczególności:

- 1) środowiskowe domy samopomocy,
- 2) dzienne domy pomocy,
- 3) noclegownie,
- 4) ośrodki opiekuńcze.

Ośrodki interwencji kryzysowej. Rolą ośrodków interwencji kryzysowej jest świadczenie specjalistycznych usług, zwłaszcza psychologicznych, prawnych, hotelowych, które są dostępne przez całą dobę – osobom, rodzinom i społecznościom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej – w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności.

2.2. Podstawowe zadania gminy z zakresu pomocy społecznej

Poniżej zaprezentowano informację o podstawowych zadaniach gminy z zakresu pomocy społecznej, zarówno własnych jak i zleconych. Najistotniejsze akty prawne regulujące zasady realizacji tych zadań wymienione zostały w Załączniku Nr 1, zamieszczonym w końcowej części Strategii.

Podstawowym aktem normatywnym określającym rodzaj i zakres obowiązków w sferze pomocy społecznej wykonywanych przez samorząd gminny i powiatowy jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Art. 15 powołanej ustawy ogólnie definiuje pojęcie pomocy społecznej poprzez wymienienie podstawowych zadań w tej dziedzinie. W świetle przytoczonej regulacji pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- 2) pracy socjalnej;
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Obowiązek realizacji tych zadań spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Jeżeli gmina i powiat są obowiązane zgodnie z przepisami do wykonywania zadań z zakresu opieki społecznej nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej, mimo istniejącego obowiązku osób fizycznych lub prawnych do zaspokojenia jej niezbędnych potrzeb życiowych.

Ustawa dzieli zadania realizowane przez gminę na zadania własne (ze wskazaniem, które z nich mają charakter obowiązkowy a które fakultatywny)

oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, na których realizację środki finansowe zapewnione są w budżecie państwa.

Do **zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym** zalicza się:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;

- 14) dożywianie dzieci;
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Pozostałe zadania własne gminy to:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Ponadto gmina realizuje następujące zadania zlecone:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 3) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków

związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Organy wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej mogą zlecać ich realizację organizacjom pozarządowym, które prowadzą działalność w tym zakresie oraz osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym Kościoła Katolickiego, innych kościołów i wyznań działającym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Inne zadania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez gminę:

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada obowiązek prowadzenia działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych i prowadzenie profilaktyki w tym zakresie. Zadania w tej dziedzinie obejmują przede wszystkim:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,

- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W celu realizacji wymienionych wyżej zadań rada gminy uchwała corocznie gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program ten stanowi integralną część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której była mowa przy okazji omawiania ustawy o pomocy społecznej.

Realizacja programu należy do obowiązków ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki wskazanej w programie albo pełnomocnika powołanego w tym celu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

Dodatkowo ustawa przewiduje powołanie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Oprócz inicjowania w/w działań zadaniem komisji jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Podobnie jak w przypadku przeciwdziałania alkoholizmowi realizacja zadań w sferze przeciwdziałania narkomanii należy do gminy. Do zadań tych należy:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także

działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W celu realizacji powyższych zadań rada gminy uchwała opracowany przez wójta Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii. Program realizowany jest przez jednostkę wskazaną w Programie. Ponadto w celu realizacji zadań gminy wynikających z ustawy wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest nową regulacją. Jej pojawienie się w polskim ustawodawstwie jest sygnałem, że problem przemocy w rodzinie nie jest zjawiskiem marginalnym. Przeciwdziałanie fali tego zjawiska zostało włączone do zadań własnych zarówno gminy jak i powiatu.

Art. 3 powołanej ustawy określa, w jakiej formie powinna być udzielona pomoc osobie poszkodowanej. Pomocy jednostki obowiązane powinny udzielić w postaci:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- 4) zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności:

- 1) tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

Ustawa podkreśla znaczącą rolę współpracy organów rządowych i samorządowych odpowiedzialnych za realizację zadań w tej sferze z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi. Współpraca ta ma trzy zasadnicze cele:

- a) udzielenie pomocy osobom dotkniętym przemocą
- b) oddziaływanie na osoby przemoc stosujące
- c) oddziaływanie i podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Współpraca ta iść może znacznie dalej. Ustawodawca przewidział możliwość zlecenia przez organy administracji rządowej i samorządowej wykonywania zadań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w trybie bądź ustawy o pomocy społecznej bądź ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Ustawa z dnia 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego

Obok innych organów i instytucji zadania z zakresu ochrony zdrowia psychicznego realizuje samorząd terytorialny.

Podstawą są przede wszystkim przepisy powołanej ustawy - art.1 ust. 1 wskazujący ogólnie na kompetencje organów oraz art. 8 ust. 1, który mówi, że jednostki organizacyjne i inne podmioty działające na podstawie ustawy o pomocy społecznej w porozumieniu z zakładami psychiatrycznej opieki zdrowotnej organizują na obszarze swojego działania oparcie społeczne dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu

codziennym, zwłaszcza w kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem, w zakresie edukacji, zatrudnienia oraz w sprawach bytowych.

Ustawa wymienia dwa rodzaje zadań zleconych realizowanych przez gminę z zakresu administracji rządowej:

- a) organizowanie usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych potrzeb z zaburzeniami psychicznymi. Jedną z form usług opiekuńczych jest zapewnienie mieszkania – może być ona realizowana między innymi poprzez udostępnienie miejsca w środowiskowym domu samopomocy.
- b) organizowanie, prowadzenie i finansowanie na zasadach określonych w przepisach o opiece społecznej środowiskowych domów samopomocy.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego określając zasady udzielania pomocy społecznej osobom dotkniętym chorobą psychiczną wyraźnie odsyła do regulacji zawartych w ustawie o pomocy społecznej. W niektórych tylko przypadkach uzupełnia bądź zmienia określone w tych przepisach zasady, co jest uwarunkowane specyfiką dziedziny podlegającej unormowaniu.

Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” będzie realizowany w latach 2006-2009.

Jego celem w stosunku do samorządów jest:

- a) wsparcie gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obligatoryjnym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Szczególny nacisk jest położony na pomoc osobom z terenów wiejskich oraz terenów objętych wysokim bezrobociem
- b) rozwój w gminach bazy żywieniowej

Pozostałe cele projektu to: długofalowe działanie w zakresie poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczanie zjawiska niedożywienia,

upowszechnianie zdrowego stylu żywienia, poprawa poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach.

Do udzielania pomocy w formie dożywiania mają zastosowanie odpowiednio przepisy dotyczące udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Program realizowany jest w gminie a jego koordynatorem jest wójt (burmistrz, prezydent miasta). Obowiązkiem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) - jako koordynatora - jest co kwartał przekazywanie informacji dotyczącej realizacji projektu właściwemu wojewodzie.

Wojewoda jest z kolei koordynatorem Programu w województwie.

Na realizację Programu gmina może otrzymać dotację, z tym, że udział środków własnych gminy nie może być niższy niż 40% przewidywanych kosztów. Wyjątkowo na uzasadniony, pisemny wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) dotacja może ulec podwyższeniu w taki jednak sposób by środki własne gminy nie były niższe niż 20% przewidywanych kosztów realizacji.

Wyplata świadczeń rodzinnych na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 Dz. U. z 2003 r. nr 228 poz. 2255. Organem właściwym do wypłaty świadczeń rodzinnych jest wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub otrzymującej takie świadczenie. Zadania w zakresie świadczeń rodzinnych są realizowane jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Organ właściwy może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

W przypadku upoważnienia kierownika ośrodka pomocy społecznej, w ośrodku tym tworzy się komórkę organizacyjną do realizacji świadczeń rodzinnych.

a) na podstawie art. 22a w/w ustawy i na zasadach określonych w swojej uchwale rada gminy może przyznać jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka osobom zamieszkałym na terenie jej działania. Zapomogi te są finansowane ze środków własnych gminy. Jest to nowe unormowanie (weszło w życie 2 lutego 2006).

Jeszcze 25 października 2005 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie III SA/Kr 824/2005 wydał wyrok, w którym orzekł, że uchwała rady gminy w tym przedmiocie jest nieważna.

- b) przyznawanie zaliczek alimentacyjnych dla osób samotnie wychowujących dzieci, uprawnionych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna – jest to zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne – podstawą prawną jest ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej Dz.U. z 2005 r. nr 86, poz. 732. Wysokość zaliczek określona jest w ustawie. Rada gminy w formie uchwały może tę kwotę zwiększyć jednakże podwyższenie zaliczek finansowane jest już ze środków własnych.
- c) wypłata przez gminę w ramach zadań własnych dodatków mieszkaniowych na podstawie ustawy z dnia 21.06.2001 Dz.U. z 2001 r. nr 71, poz. 734

Wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji mieszkaniowej reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy. Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej.

Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć lub obniżyć, nie więcej niż o 20% wysokość wskaźników procentowych dotyczących wysokości dodatku mieszkaniowego określonych w ustawie.

Ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej

Przyznawanie i wypłata zaliczek alimentacyjnych jest zadaniem administracji rządowej zleconym gminie. Zaliczki oraz koszty ich obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne. Ustalenie prawa do zaliczki następuje na wniosek osoby uprawnionej do zaliczki, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna prawnego. Prawo do zaliczki ustala organ właściwy wierzyciela (wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania

osoby uprawnionej) począwszy od miesiąca, w którym został złożony u komornika sądowego wniosek wraz z wymaganą dokumentacją, do końca okresu zasiłkowego.

Organ właściwy wierzyciela oraz organ właściwy dłużnika (wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego) mogą upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oraz postępowania w sprawach zaliczek, a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

Rada gminy może, w drodze uchwały, podwyższyć kwoty zaliczek alimentacyjnych. Podwyższenie zaliczek alimentacyjnych finansowane jest ze środków gminy.

2.3. Organizacja pomocy społecznej na szczeblu gminy

W gminach zadania w sferze opieki społecznej realizują ośrodki pomocy społecznej. Gmina może tworzyć również inne jednostki organizacyjne do realizacji zadań w tej sferze. Przy realizacji zadań własnych ośrodek pomocy społecznej kieruje się ustaleniami wójta (odpowiednio burmistrza, prezydenta miasta). Przy realizacji zadań zleconych gmina związana jest ustaleniami wojewody.

Organy gminy wykonujące zadania z zakresu pomocy społecznej mogą także zlecać ich realizację organizacjom pozarządowym, które prowadzą działalność w tym zakresie oraz osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym Kościoła Katolickiego, innych kościołów i wyznań działającym na podstawie odrębnych przepisów, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności w zakresie pomocy społecznej.

Ośrodek pomocy społecznej oprócz wykonywania zadań gminy w zakresie pomocy społecznej:

- a) koordynuje realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- b) zatrudnia pracowników socjalnych (1 pracownik na 2 tys. mieszkańców, ale nie mniej niż 3 pracowników),
- c) wykonuje inne zadania przekazane do jego kompetencji na mocy innych ustaw (np. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Kierownik ośrodka pomocy społecznej:

- a) na podstawie upoważnienia wójta, burmistrza, prezydenta posiada kompetencje do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej. Ustawa wyraźnie zaznacza, że wójt, burmistrz, prezydent upoważnia
a nie, że może upoważnić kierownika. Oznacza to, że ustawa narzuca wójtowi obowiązek wystawienia takiego upoważnienia – jest to wyjątek od ogólnej zasady przyjętej w art. 39 ustawy o samorządzie gminnym,
- b) może wytaczać powództwa na rzecz obywateli o roszczenia alimentacyjne – w tym zakresie przysługują mu takie uprawnienia jak prokuratorowi w toku postępowania cywilnego,
- c) corocznie składa radzie gminy sprawozdanie z działalności ośrodka.

2.4. Struktura organizacyjna, zasady i zakres udzielania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Struktura organizacyjna

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest budżetową jednostką organizacyjną gminy utworzoną w celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64 poz.593 ze zm.),
- 2) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 139 poz. 992),
- 3) statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach stanowiącego załącznik do uchwały nr XXV/ 105/ 04 Rady Miasta w Brzezinach z dnia 16 września 2004 roku.
- 4) Regulamin organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne gminy i zlecone przez organy administracji rządowej w zakresie ustalonym w ustawach oraz inne zadania wynikające ze Statutu Ośrodka oraz z uchwał Rady Miasta i zarządzeń Burmistrza. Obszarem działania Ośrodka jest teren miasta Brzeziny

Podstawowym zadaniem Ośrodka jest świadczenie wszechstronnej pomocy społecznej osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki i uprawnienia. Celem działalności Ośrodka jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych mieszkańców miasta i osób przebywających na jego terenie, umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodek winien w miarę możliwości doprowadzać do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W skład Ośrodka wchodzi następujące sekcje organizacyjne, samodzielne stanowiska oraz świetlica:

1) Sekcje:

- **Sekcja środowiskowej pomocy społecznej, {PS}**

Pracownicy socjalni przeprowadzają diagnozę potrzeb mieszkańców w ramach przydzielonych rejonów opiekuńczych. Praca w tym dziale polega na przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania, kompletowanie dokumentacji niezbędnej do przyznania świadczeń pomocy społecznej jak również kompletowanie i kierowanie wniosków o umieszczenie w DPS, ustalenie stanu zdrowia, leczenie odwykowe. Współpraca z instytucjami i organizacjami w sprawach dotyczących rozwiązywania trudnych sytuacji osób i rodzin potrzebujących wsparcia. Podejmowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji osób i rodzin wymagających pomocy, usług i świadczeń pieniężnych

- **Sekcja świadczeń {S}**

Sekcja świadczeń zajmuje się prowadzeniem dokumentacji zasiłków stałych, okresowych, celowych, przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych dotyczących w/w zasiłków. Sporządzanie list wypłat świadczeń z pomocy społecznej oraz sprawozdań kwartalnych, półrocznych, rocznych z udzielonych świadczeń z pomocy społecznej. Pracownicy tej sekcji przygotowują również zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej. Prowadzą dokumentację osób umieszczonych w DPS – decyzje administracyjne dot. odpłatności, listy zasiłków stałych osób umieszczonych w DPS. Pracownicy współpracują z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w zakresie ubezpieczeń społecznego i zdrowotnego osób obierających świadczenia.

- **Sekcja świadczeń rodzinnych {SR}**

Sekcja ta zajmuje się obsługą świadczeń rodzinnych w zakresie przyjmowania wniosków o przyznanie zasiłków rodzinnych i przysługujących dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłków pielęgnacyjnych oraz wniosków o przyznanie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

Prowadzi dokumentację świadczeń rodzinnych i opiekuńczych- decyzję przyznającą świadczenia i odmowy, listy wypłat, wprowadza i aktualizuje dane w programie komputerowym do obsługi świadczeń rodzinnych, sporządza sprawozdania z wypłaconych świadczeń rodzinnych, opiekuńczych i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. Przygotowuje zapotrzebowania na środki w zakresie świadczeń rodzinnych, prowadzi sprawy gospodarcze i zaopatrzenie.

2) Samodzielne stanowiska pracy:

- do spraw współpracy z organizacjami i obsługi programu POMOST, {PO}

Pracownik socjalny pracujący na tym stanowisku zajmuje się obsługą programu POMOST. Prowadzi dokumentację w sprawach pomocy z zakresu dożywiania dzieci w szkołach, usług opiekuńczych świadczonych w domu chorego oraz usług logopedycznych. Prowadzi też dokumentację sprawozdawczą dotyczącą realizacji w/w świadczeń. Przygotowuje zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu dożywiania, usług opiekuńczych i usług logopedycznych. Współpracuje z organizacjami i instytucjami w ramach realizacji zadań pomocy społecznej. Przygotowuje korespondencje urzędów, instytucji i klientów (obsługa poczty).

- główny księgowy, konsultant ds. finansowych {FK}

Osoby pracujące w tym dziale zajmują się prowadzeniem rachunkowości jednostki, obsługą programu finansowo-księgowego. Zajmują się prowadzeniem dokumentacji dotyczącej pracowników i ich wynagradzania. Wystawianiem przelewów i czeków bankowych, obsługą kasową i prowadzeniem raportu kasowego oraz opracowywaniem projektów i planów budżetowych, sporządzają bilanse roczne oraz sprawozdania z wydatków.

- radca prawny

Radca prawny zajmuje się udzielaniem porad prawnych na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Przygotowuje wzory decyzji i dokumenty dotyczące zamówień publicznych.

- Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna { ŚŚ} – zadania świetlicy terapeutycznej „Świetlik” określa jej regulamin.

Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, zamieszkującym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom, zamieszkującym i przebywającym na tym terytorium, posiadającym zezwolenie na pobyt stały lub status uchodźcy, nadany w Rzeczypospolitej Polskiej oraz obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, na zasadach określonych w ustawie, w szczególności z powodu:

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy w rodzinie,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom w przypadku występowania jednej z powyższych okoliczności, a których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty określonej w w/w ustawie (obecnie 477 zł.), zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty określonej w w/w ustawie (obecnie 351 zł.), zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

1. miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych,
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
3. składki na ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach,
4. kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Ponadto do dochodu ustalonego jak wyżej nie wlicza się:

- jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego,
- wartości świadczeń w naturze,

- świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.

W razie wystąpienia rażącej dysproporcji między wysokością dochodu a rzeczywistą sytuacją majątkową stwierdzoną przez pracownika socjalnego, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej może odmówić przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

Obowiązki osób i rodzin ubiegających się o pomoc społeczną

Osoby lub rodziny, korzystające z pomocy społecznej, zobowiązane są do współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Nieuzasadniona odmowa podjęcia pracy przez osobę bezrobotną, marnotrawstwo przyznanych świadczeń, ich celowe niszczenie, bądź też marnotrawstwo własnych zasobów materialnych, a także ich nieracjonalne wykorzystywanie mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Również nie wywiązywanie się z uzgodnień zawartych w kontrakcie może spowodować ograniczenie lub odmowę przyznania świadczenia.

Osoby i rodziny, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, są zobowiązane poinformować o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń. Świadome wprowadzenie w błąd pracownika socjalnego może spowodować zmianę decyzji na niekorzyść strony oraz naliczenie nienależnie pobranych świadczeń. Świadczenia nienależnie pobrane podlegają zwrotowi, niezależnie od dochodu rodziny.

Tryb udzielania pomocy społecznej

Tryb przyznania świadczenia z pomocy społecznej składa się z następujących etapów:

1. Zgłoszenie wniosku o udzielenie pomocy.

Wniosek może być złożony: osobiście, pisemnie lub telefonicznie przez osobę ubiegającą się o pomoc, z urzędu na wniosek pracownika socjalnego, przez

- przedstawiciela ustawowego, przez inną osobę za zgodą ubiegającego się o pomoc, przez inne instytucje lub organizacje społeczne ,które uznały za konieczne zainteresowanie się sytuacją życiową osoby lub rodziny.
2. Sporządzenie wywiadu środowiskowego i planu pomocy - co oznacza rozeznanie przez pracownika socjalnego sytuacji osobistej i rodzinnej osoby ubiegającej się o pomoc społeczną w miejscu zamieszkania klienta oraz wspólnie z pracownikiem socjalnym opracowanie planu pomocy.
  3. Sporządzenie decyzji i wydanie jej osobie ubiegającej się o pomoc społeczną
  4. Realizacja przyznanych świadczeń.

Wywiad środowiskowy

Podstawą udzielenia pomocy jest wywiad środowiskowy sporządzony w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o pomoc, a w sprawach niecierpiących zwłoki, w miejscu pobytu osoby ubiegającej się. Brak zgody na przeprowadzenie wywiadu jest równoznaczny z rezygnacją z pomocy społecznej. Celem wywiadu środowiskowego jest rozeznanie sytuacji bytowej, rodzinnej, zdrowotnej i mieszkaniowej osoby (rodziny) ubiegającej się o pomoc. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w ciągu 14 dni od daty wszczęcia postępowania, a w sprawach pilnych w terminie 2 dni. Strona występująca o pomoc powinna zgromadzić dokumenty stanowiące podstawę ustalenia jej danych personalnych, stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i materialnej. W trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego, w porozumieniu z klientem ustalany jest plan pomocy. Ustalenia zostają zawarte w kontrakcie socjalnym. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy mogą zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i możliwościom pomocy społecznej.

Wymagane dokumenty

Osoby i rodziny ubiegające się o pomoc z Ośrodka Pomocy Społecznej są zobowiązane do udokumentowania swojej trudnej sytuacji społeczno-bytowej. Wiąże

się to z koniecznością dostarczenia przez osoby ubiegające się o pomoc szeregu różnorodnych zaświadczeń, oświadczeń itp. Szczegółowych informacji w każdym indywidualnym przypadku udziela właściwy pracownik socjalny w trakcie zgłaszania się o pomoc lub w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego. W przypadku niemożności dostarczenia danego dokumentu przez klienta, pracownik socjalny ma prawo i obowiązek dołożyć starań do jego zdobycia. Wywiad środowiskowy, dokumenty wymagane przy przyznaniu pomocy społecznej i decyzje administracyjne, na podstawie których następuje realizacja zaplanowanych świadczeń, a także inne pisma przychodzące i wychodzące z ośrodka, dotyczące danej osoby (rodziny), przechowuje ośrodek i stanowią one dokumentację klienta od początku jego korzystania z pomocy społecznej.

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracającej się o pomoc, pracownika socjalnego oraz kierownika ośrodka). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów środowiska lokalnego. Kontrakt zawiera opis sytuacji życiowej osoby lub rodziny oraz opis działań koniecznych do podjęcia przez nią, a także formę, zakres i czas udzielanej przez Ośrodek pomocy. W kontrakcie odnotowuje się również wszystkie uwagi, dotyczące realizacji kontraktu. Okres, na jaki zawierany jest kontrakt socjalny dostosowany jest z jednej strony do sytuacji życiowej, w jakiej znajduje się osoba zawierająca kontrakt, a z drugiej - do form wsparcia, zaproponowanych przez Ośrodek. Klient otrzymuje jeden egzemplarz kontraktu.

Wydanie decyzji

Świadczenia z pomocy społecznej przyznawane są w formie decyzji. Wszystkie decyzje o przyznaniu pomocy, a zwłaszcza decyzje o odmowie przyznania pomocy, wydawane są w formie pisemnej. Wyjątek stanowią świadczenia w postaci pracy

socjalnej, poradnictwa, itp. - tu pomoc udzielana jest bez konieczności wydawania decyzji. Stronie przysługuje odwołanie od decyzji Ośrodka Pomocy Społecznej.

Odwołania od decyzji

Stronie przysługuje prawo odwołania od decyzji OPS w ciągu 14 dni od daty jej otrzymania. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem Kierownika OPS. Odwołania należy kierować do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

Realizacja świadczeń

Realizacja świadczeń pieniężnych odbywa się w formie wypłaty kasowej w banku, przelewów na wskazane konto oraz przekazów pocztowych.

2.5 Wykonanie budżetu Gminy Miasto Brzeziny w zakresie zdrowia i pomocy społecznej za lata 2004-2006

Tabela nr 1: Wykonanie budżetu

	2004	2005	2006
<i>Dochody</i>			
Dochody wykonane – ogółem	17 111 121,00	18 113 939,00	19 433 215,19
Ochrona zdrowia			
- środki własne	124 278,00	141 065,00	146 488,52
-środki zlecone(dotacje)	0,00	0,00	0,00
-udział w dochod. wykon. ogółem (%)	0,73	0,78	0,75
Pomoc Społeczna			
-środki własne	4 392,00	2 166,00	4 070,73
- środki zlecone(dotacje)	2 349 585,00	3 343 600,00	4 017 026,27
-udział w dochod. wykon. ogółem (%)	13,76	18,47	20,69
<i>Wydatki</i>			
Wydatki wykonane – ogółem	16 970 424,00	21 352 593,00	21 035 599,08
Ochrona zdrowia			
- środki własne	93 944,00	143 970,67	152 342,26
-środki zlecone(dotacje)	0,00	0,00	0,00
-udział w dochod. wykon. ogółem (%)	0,55	0,67	0,72
Pomoc Społeczna			
- środki własne	1 066 094,00	932 440,33	986 170,03
-środki zlecone(dotacje)	2 349 585,00	3 343 600,00	4 017 26,27
-udział w dochod. wykon. ogółem (%)	20,20	20,02	23,78

Źródło: Opracowanie autorów na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu Gminy Miasto Brzeziny

Cele strategiczne będą realizowane w oparciu o zatwierdzone budżety jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, a także zamiarem naszym jest pozyskiwanie środków z odpowiednich programów pomocowych Unii Europejskiej.

3. Raport o skali problemów społecznych Miasta Brzeziny w kontekście regionalnym i lokalnym

3.1. Społeczne cechy regionu łódzkiego i Miasta Łodzi

Region łódzki znajduje się w geometrycznym centrum Polski. Położenie województwa miało i nadal ma ogromne znaczenie dla jego rozwoju gospodarczego. Ponad 200 lat temu właśnie tutaj przemysłowcy z całej Europy – w ciągu zaledwie dwóch pokoleń – stworzyli potężny ośrodek przemysłowy, a małe miasteczko Łódź stało się drugą co do wielkości aglomeracją w Polsce.

Strukturę administracyjną województwa tworzą 24 powiaty, w tym: 3 grodzkie i 21 ziemskich oraz 177 gmin, w tym: 18 miejskich, 24 miejsko – gminnych i 135 wiejskich. Pomimo zmian politycznych, ustrojowych i gospodarczych w Polsce po roku 1989, strategiczne powiązania województwa pozostały niezmiennie.

Tworzą je trzy transeuropejskie szlaki transportowe, wyznaczające kierunki współpracy gospodarczej- kierunek północno – wschodni(autostradą A-2, otworzy kierunek w głąb Rosji i do Moskwy), kierunek północny, (autostradą A-1, otworzy kierunek na Skandynawię i Kaliningrad), kierunek zachodni, (autostradą A-2, przez Berlin skieruje ruch samochodowy na szlaki Europy Zachodniej).

Stolica regionu – Łódź, to miasto o szczególnym uroku. Dzisiaj Łódź jest miejscem rozwoju nowych technologii oraz przemysłów, nowoczesnych instytucji finansowych, a także regionalnym centrum kultury i sztuki. Najśłynniejsza ulica środkowej Polski – Piotrkowska – jest dumą mieszkańców Łodzi i atrakcją turystyczną regionu.

Znaczące imprezy i festiwale o zasięgu międzynarodowym, jak Camerimage, Łódzkie Spotkania Baletowe i Festiwal Dialogu Czterech Kultur corocznie ściągają do Łodzi miłośników sztuki z całej Europy. Aglomeracja łódzka jest znaczącym ośrodkiem akademickim. Blisko 100 tysięcy studentów uczących się na 20 wyższych uczelniach, w tym 6 publicznych, stawia województwo w krajowej czołówce miast o ogromnych możliwościach intelektualnych. Wspólnym dziełem środowiska

naukowego, gospodarczego i samorządowego jest inicjatywa budowy Parku Technologicznego w Łodzi.

Nie tylko korzystne połączenia transportowe regionu stanowią o jego perspektywach rozwoju. Także zasoby naturalne i infrastruktura techniczna odgrywały i będą w przyszłości odgrywać istotną rolę w rozwoju województwa. Planuje się między innymi rozbudowę kompleksu górniczo-energetycznego "Bełchatów-Szczerców", rozbudowę sieci przesyłowych gazu w południowo-zachodniej części regionu, kontynuację badań i wdrożenie systemów wykorzystania wód geotermalnych w zachodniej części województwa. Województwo Łódzkie jest także krajowym potentatem w produkcji płytek ceramicznych. PC Opoczno, Ceramika Paradyż, Ceramika Tubądzin i kilka mniejszych firm wytwarzają ok. 70% polskiej produkcji płytek.

Znaczącym elementem rozwoju gospodarczego są kompleksy Łódzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, która oferuje atrakcyjne warunki inwestowania. Inwestorzy otrzymują pomoc w formie zwolnień podatkowych i mają ustawowo zagwarantowaną niezmienność raz praw nabytych do ulg. Strefa obejmuje 283 ha, zlokalizowana jest w podstrefach w Łodzi, Zgierzu, Ozorkowie i w gminie Ksawerów, a poza obszarem aglomeracji łódzkiej na gruntach Tomaszowa Mazowieckiego, Rawy Mazowieckiej, Radomska, Kutna i Łęczycy. Wśród krajobrazów kulturowych Polski, województwo łódzkie zalicza się do miejsc i obszarów o unikalnych wartościach. Do najciekawszych atrakcji turystycznych regionu zalicza się zespół przestrzenny Nieborów i Arkadia – przykład krajobrazu komponowanego, gdzie zespół pałacowo-parkowy połączony jest zabytkową, romantyczną aleją; Łowicz – stolica dawnego Księstwa Łowickiego i podregionu kulturowego, miejsce kultu religijnego; zespół przestrzenny Łęczyca – Tum, stanowiący początek "Szlaku Romańskiego". Łódź i zespoły miejskie w jej sąsiedztwie – Pabianice, Konstantynów Łódzki, Zgierz, Ozorków, Aleksandrów Łódzki – są wartościowymi zespołami urbanistycznymi, dokumentującymi epokę pierwszego przemysłowienia, zachowanymi od ponad 170 lat. Województwo Łódzkie będące wspólnym obszarem administracyjnym dla trzech ziem o wyodrębnionej tożsamości kulturowej – ziemi łęczyckiej, rawskiej i sieradzkiej, jest szczególnie bogate w ciągle żywe tradycje sztuki ludowej o znaczeniu ogólnopolskim. Łódź i większe miasta regionu

są ważnymi ośrodkami kulturalnymi. Trzy akademie artystyczne Łodzi i związane z nimi środowisko artystyczne dominują w obrazie kulturalnym regionu.

3.2 Ogólna charakterystyka Miasta

Brzeziny położone są w województwie łódzkim w odległości około 15 km na wschód od Łodzi. Miasto jest siedzibą powiatu, a jednocześnie centrum administracyjno-gospodarczym dla okolicznych gmin.

Obszar Brzezin wykazuje silne powiązania infrastrukturalne i gospodarcze z innymi ośrodkami, a zwłaszcza z terenem aglomeracji łódzkiej. Przez miasto przebiega droga krajowa nr 72 prowadząca z Łodzi przez Rawę Mazowiecką do Warszawy jak również drogi wojewódzkie z Brzezin do Koluszek, Strykowa i Łowicza.

Brzeziny leżą na krawędzi Wyżyny Łódzkiej, stanowiącej najbardziej na północ wysunięty „półwysep” wyżyn południowej Polski. Brzeziny ulokowano w dolinie Mrożycy- dopływu Mrogi, prawostronnego dopływu Bzury, która bierze swój początek w południowo-zachodniej części miasta.

W północnej części miasta krajobraz jest niezwykle malowniczy, został on objęty częściową ochroną poprzez utworzenie w 1996 r. Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Zajmuje on obszar ok. 138 km pomiędzy Brzezinami, Łodzią i Strykowem. Atrakcją Parku są m.in. ogromne głązy narzutowe, parowy, wąwozy i inne formy polodowcowe.

Brzeziny położone są w ważnym punkcie komunikacyjnym. W średniowieczu miasto było ważnym węzłem komunikacyjnym o charakterze lokalnym. Fragment jednego ze szlaków to droga z Krakowa przez Piotrków Trybunalski do Łowicza a drugi prowadził z Poznania do Lublina.

Brzeziny posiadają bogatą historię. Ze skromnej osady wiejskiej w XIII wieku przekształciły się w znaczący ośrodek miejski. Pierwszą wzmiankę potwierdzającą Miejski charakter Brzezin spotykamy w 1332 roku w dokumencie Władysława Siemowitowicza - księcia dobrzyńskiego i łęczyckiego. Najwcześniejsza informacja o Brzezinach, jako siedzibie powiatu pochodzi z 1386r. i dotyczy sądownictwa. Niewątpliwie wczesny rozwój miasta związany jest z handlem i korzystnym położeniem osady na szlaku drogi toruńsko - ruskiej.

Szczególnie intensywny rozwój Brzezin przypadł na okres od II połowy XV do początków XVII wieku. W okresie tym Brzeziny były znaczącym ośrodkiem produkcji rzemieślniczej i nakładczej suknienniczej i krawieckiej, także piwowarskiej. Obszerniejsze dane na temat rozwoju rzemiosła pochodzą z połowy XVI wieku. Według opinii

S. Sarnickiego z 1585r. Brzeziny były miastem „znakomitym, wybornymi rzemieślnikami sławnym”. W tym okresie w mieście funkcjonowało około 300 warsztatów, a Brzeziny były najważniejszym centrum produkcji sukna w Polsce.

W XVI w. w Brzezinach pojawili się Szkoci. Ich głównym zajęciem było browarnictwo. Natomiast pierwsza wzmianka o ludności pochodzenia żydowskiego pochodzi dopiero z 1736r. Żydzi zajmowali się kupiectwem, ale także i rzemiosłem. W 1752r. zamieszkali w Brzezinach koloniści niemieccy, przeważnie rzemieślnicy. Procesy rozwojowe miasta zahamowane zostały w II połowie XVII wieku.

Upadek gospodarczy naszego miasta- jak wielu miast w Polsce trwał do siedemdziesiątych lat XIX wieku. Rozwój miasta doznał wtedy istotnego przyspieszenia. Brzeziny stały się dużym ośrodkiem produkcji odzieżowej. Tanie wyroby tego przemysłu przeznaczone były dla uboższych warstw społecznych Królestwa Polskiego. Dużą część produkcji odzieżowej eksportowano na rynki rosyjskie. Od tego czasu rozwój miasta związany został z koniunkturą w przemyśle odzieżowym. Gospodarkę Brzezin okresu zaborów charakteryzuje stagnacja. Nie objął Brzezin swym oddziaływaniem formujący się łódzki okręg przemysłowy, omijały je najważniejsze szlaki komunikacyjne. Podstawą gospodarki było rolnictwo, gorzelnictwo, browarnictwo oraz garbarstwo. Rzemiosło i handel miały drugorzędne znaczenie. Gospodarkę okresu międzywojennego charakteryzuje rozwój produkcji krawieckiej w systemie nakładczo - chałupniczym.

W 1918 r. powstał Związek Producentów Konfekcji Męskiej. Wytwarzano w większości tanią odzież bawełnianą. Najbardziej znane firmy tej branży to: firma Maurycego Frankensteina, zakład nakładczy braci Sułkowiczów, firma Mozesa Raszkowskiego, zakład Braci Lew. W 1936r. powstała Chrześcijańska Spółdzielnia Krawiecka. W 1937r. w powiecie brzezińskim było 649 krawieckich zakładów

rzemieślniczych. Ogólna liczba firm wynosiła 2623, z tego 1456 żydowskich i 1167 chrześcijańskich. Po II wojnie światowej 1.VI.1945r. powołano " Pierwszą Mechaniczną Placówkę Krawiecką". Wytwarzano w niej mundury wojskowe.

W 1947r. przekształcono tę firmę w "Szwalnię Mechaniczną Nr 8" należąca do Państwowych Łódzkich Fabryk Konfekcyjnych, a następnie w Brzezińskie Zakłady Przemysłu Odzieżowego - późniejszą "Daminę". W 1963r. Damina zatrudniała 1322 pracowników i wytwarzała lekką konfekcję damską. Lata siedemdziesiąte były najlepszymi w dziejach tej firmy, która wyrobiła sobie dobrą markę w kraju. Po rozwinięciu eksportu wytwarzano dużo wyrobów z tkanin szlachetnych. Zbyt na rynki zachodnie był najczęściej tzw. "przerobem" i umożliwiał zakładowi kontakt z modą zachodnią. W wyniku restrukturyzacji w latach 90-tych, ale także w skutek konfliktów pracowniczych i strajków firma ta przestała istnieć.

Unikalnym w kraju wyspecjalizowanym w produkcji mundurów bojowych, ale i wyjściowych mundurów strażackich jest powstała w 1958r. Wytwórnia Umundurowania Strażackiego. W 1977r. zlokalizowano w Brzezinach filię skierniewickiej "Zatry" produkującej transformatory radiowe. Od 1995 firmę przekształcono w spółkę prywatną "Indel" i wytwarza się tu transformatory o małej mocy. Transformacja w polskiej gospodarce, także w Brzezinach odbiła się na stanie i kondycji miejscowych firm. Z gospodarczej mapy miasta zniknęły takie zakłady jak : " Brzezińska Spółdzielnia Pracy" , Zakład Nr 4 , "Stomil-Galbut" , "Spółdzielnia Budownictwa Wiejskiego", Przedsiębiorstwo zagraniczne "Intermarkom USA" , Przedsiębiorstwo Inżynieryjno Budowlane "Zetpri" sp. z o.o., Spółdzielnia Transportu Wiejskiego.

Obecnie daje się zauważyć tendencja rozwoju Brzezin w kierunku budownictwa jednorodzinnego. Następuje przekształcanie działek rolnych leżących w obrębie miasta w działki budowlane i następnie ich sprzedaż pod powstające nowe osiedla. Równolegle rozwija się cała miejska infrastruktura: powstają nowe drogi, rozwija się sieć wodociągowa i elektryczna.

Brzeziny ze względu zarówno na swoje specyficzne położenie w pobliżu Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, jak i liczne zabytki stają się atrakcją dla turystów,

dlatego następuje odnawianie starych i powstawanie nowych szlaków turystycznych. Miasto dysponuje ofertą dla zwiedzających i staje się przystankiem dla turystów rowerowych, których coraz częściej można spotkać na przecinających Brzeziny szlakach.

3.3 Diagnoza sytuacji społecznej Miasta Brzeziny

3.3.1 Struktura społeczno – demograficzna miasta Brzeziny

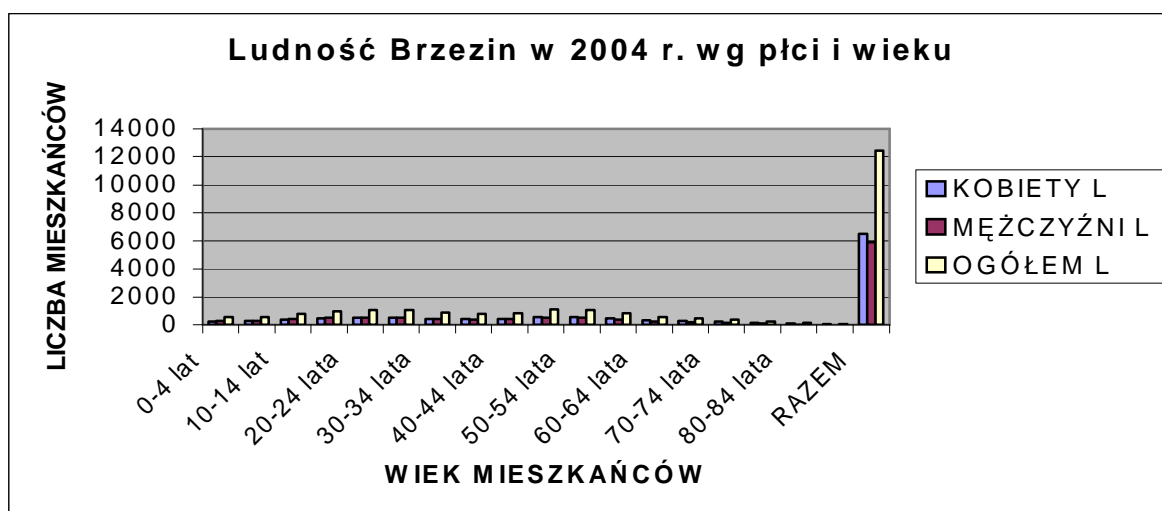
Na przełomie lat 2004 –2006 struktura społeczno – demograficzna mieszkańców Brzezin uległa zmianie. Poniższe tabele i wykresy przedstawiają dokładnie jak kształtuje się struktura demograficzna Brzezin.

Tabela nr 2: Ludność Brzezin w 2004 r. wg płci i wieku.

WIEK	KOBIETY L	MEŻCZYŻNI L	OGÓŁEM L
0-4 lat	263	290	553
5-9 lat	292	274	566
10-14 lat	376	419	795
15-19 lat	475	513	988
20-24 lata	523	534	1057
25-29 lat	524	534	1058
30-34 lata	449	428	877
35-39 lat	415	400	815
40-44 lata	426	419	845
45-49 lat	582	529	1111
50-54 lata	557	524	1081
55-59 lat	462	366	828
60-64 lata	319	229	548
65-69 lat	278	177	455
70-74 lata	224	145	369
75-79 lat	173	92	265
80-84 lata	114	31	145
85 lat i więcej	52	9	61
RAZEM	6504	5913	12417

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych GUS.

Wykres nr 1: Ludność Brzezin w 2004 r. wg płci i wieku

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych GUS.

W 2004 r. w mieście Brzeziny mieszkało 12417, w tym 6504 kobiety i 5913 mężczyzn. Niż demograficzny objął dwie grupy wiekowe do 14 roku życia i po 59 roku życia. Zaobserwowano nadwyżkę kobiet nad mężczyznami.

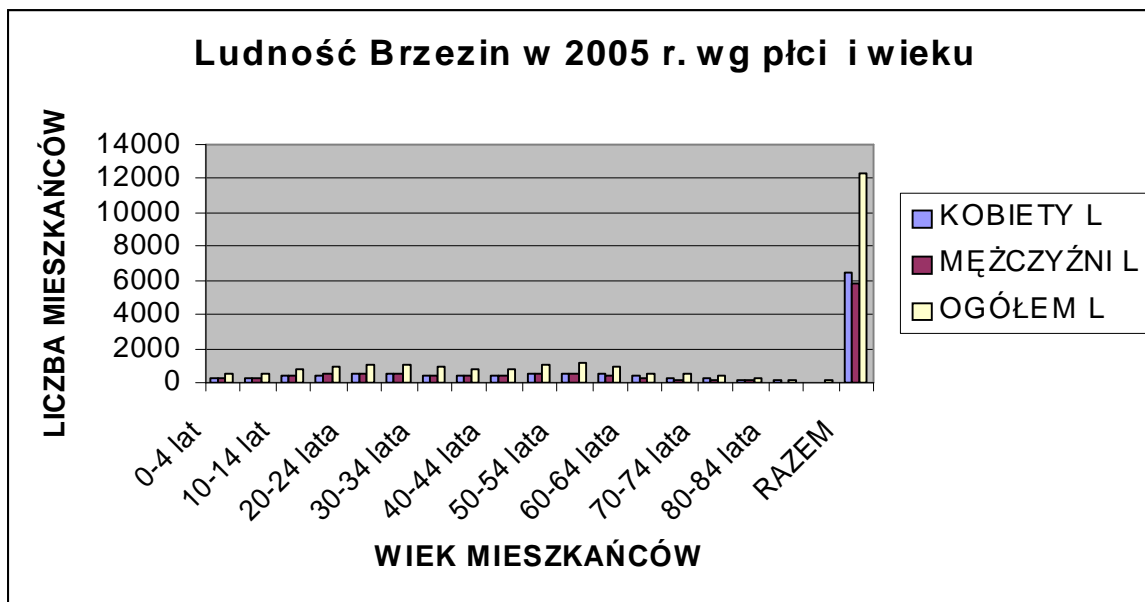
Tabela nr 3: Ludność Brzezin w 2005 r. wg płci i wieku.

WIEK	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓŁEM
	L	L	L
0-4 lat	268	300	568
5-9 lat	277	250	527
10-14 lat	359	380	739
15-19 lat	426	502	928
20-24 lata	512	531	1043
25-29 lat	541	535	1076
30-34 lata	449	447	896
35-39 lat	416	405	821
40-44 lata	425	415	840
45-49 lat	555	503	1058
50-54 lata	583	520	1103
55-59 lat	484	395	879
60-64 lata	331	237	568
65-69 lat	279	182	461
70-74 lata	230	151	381
75-79 lat	175	84	259
80-84 lata	119	44	163
85 lat i więcej	58	9	67
RAZEM	6487	5890	12377

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych GUS.

W 2005 r. w Brzezinach mieszkało 12377 osób, w tym: 6487 kobiet (52%) i 5890 mężczyzn (48%). Grupę do 14 roku życia objął niż demograficzny, przy czym zaobserwowano nadwyżkę chłopców w stosunku do dziewcząt. Znacząca nadwyżka kobiet nad mężczyznami objawiła się wśród ludności po 45 roku życia, a zwłaszcza w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 roku życia). Miasto można uznać za starzejące się demograficznie, na co wskazuje mała liczba dzieci i młodzieży do 19 roku życia (ok. 22%)

Wykres nr 2: Ludność Brzezin w 2005 r. wg płci i wieku.

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych GUS.

Wskaźniki struktury wieku mieszkańców:

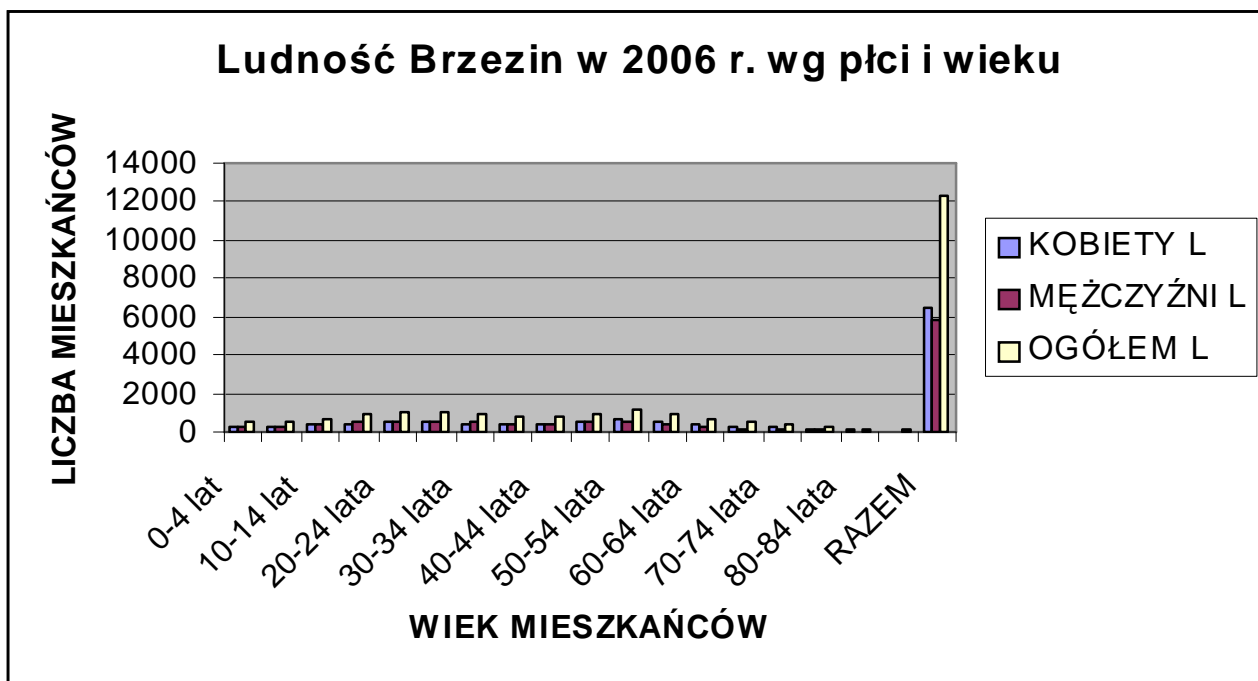
- Relacje dzieci – starzy (liczba dzieci w wieku 0-14 na 100 osób w wieku poprodukcyjnym) $1187: 1192 \times 100 = 99$ tj. 99 dzieci przypada na 1000 osób w wieku poprodukcyjnym.
- Wskaźnik feminizacji w wieku matrymonialnym (liczba kobiet w wieku 20-29 lat na 100 mężczyzn w tym samym wieku) $1053: 1066 \times 100 = 98$ kobiet na 100 mężczyzn wskazuje na możliwość utrzymania się przyrostopu naturalnego na dotychczasowym poziomie.
- Wskaźnik wymiany nowej generacji (liczba dzieci 0–14 lat na 100 osób w wieku 15-29 lat) $1834: 3047 \times 100 = 60$ jest niski tj. około 60 dzieci młodszych na 100 dzieci starszych, świadczy o zmniejszającej się liczbie roczników, które w perspektywie kilku lat wejdą w wiek produkcyjny i prokreacyjny.
- Wskaźnik starości populacji (odsetek w wieku w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności) wynosi w 2005 r. – 13,4%.

Tabela 4: Ludność Brzezin w 2006 r. wg płci i wieku.

WIEK	KOBIETY	MEŻCZYŹNI	OGÓŁEM
	L	L	L
0-4 lat	252	301	553
5-9 lat	275	248	523
10-14 lat	340	330	670
15-19 lat	440	508	948
20-24 lata	462	524	986
25-29 lat	555	513	1068
30-34 lata	444	479	923
35-39 lat	422	411	833
40-44 lata	414	419	833
45-49 lat	506	463	969
50-54 lata	613	520	1133
55-59 lat	477	412	889
60-64 lata	361	259	620
65-69 lat	292	193	485
70-74 lata	227	148	375
75-79 lat	181	90	271
80-84 lata	125	42	167
85 lat i więcej	62	15	77
RAZEM	6448	5875	12323

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3: Ludność Brzezin w 2006 r. wg płci i wieku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane dotyczące mieszkańców Brzezin według grup wieku uwzględniając zdolności produkcyjne wskazują zwiększenie przyrostu naturalnego osób w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym. Warte podkreślenia jest tendencja przewagi mężczyzn nad kobietami w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do wieku poprodukcyjnego, gdzie ta tendencja jest odwrotna i przewaga kobiet nad mężczyznami jest bardzo duża (1192: 470 x 100 = 254 kobiety tj. na 100 mężczyzn w wieku poprodukcyjnym przypada 254 kobiet). W przypadku wieku przedprodukcyjnego wskaźnik ten kształtuje się następująco (1187: 1235 x 100 = 96 kobiet tj. na 100 mężczyzn przypada 96 kobiet, co wskazuje na pozytywne kształtowanie się przyrostu naturalnego w późniejszych latach.

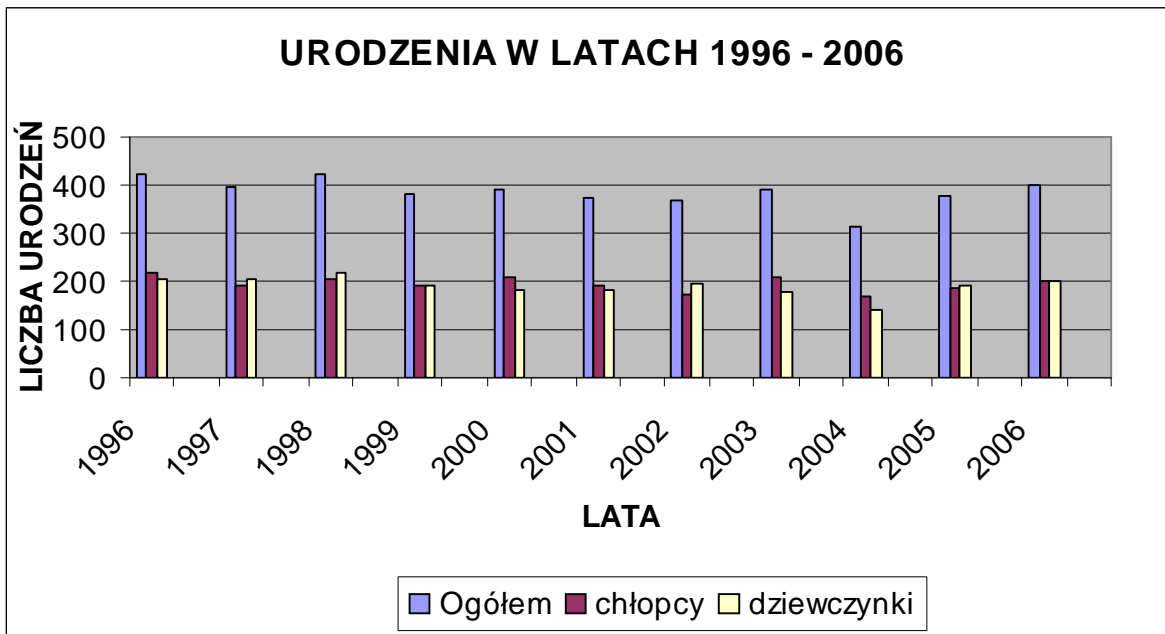
Tabela nr 5: Liczba sporządzonych aktów zgonów, urodzeń i zawartych małżeństw w latach 1996 – 2006

ROK	URODZENIA			ZGONY			ŚLUBY
	Ogółem	chłopcy	dziewczynki	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	
	*Brzeziny			*Brzeziny			
1996	423	219	204	302	140	162	106
	*104			*123			
1997	395	192	203	287	154	133	97
	*85			*109			
1998	424	206	218	357	183	174	103
	*105			*151			
1999	381	192	189	297	148	149	98
	*83			*127			
2000	389	207	182	317	160	157	111
	*85			*122			
2001	375	191	184	313	156	137	92
	*97			*102			
2002	370	173	197	330	169	161	82
	*97			*91			
2003	389	211	178	367	179	188	106
	*102			*146			
2004	312	170	142	373	205	168	114
	*76			*118			
2005	377	188	189	366	198	168	111
	*95			*102			
2006	401	200	201	311	167	144	111
	*91			*104			

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych USC.

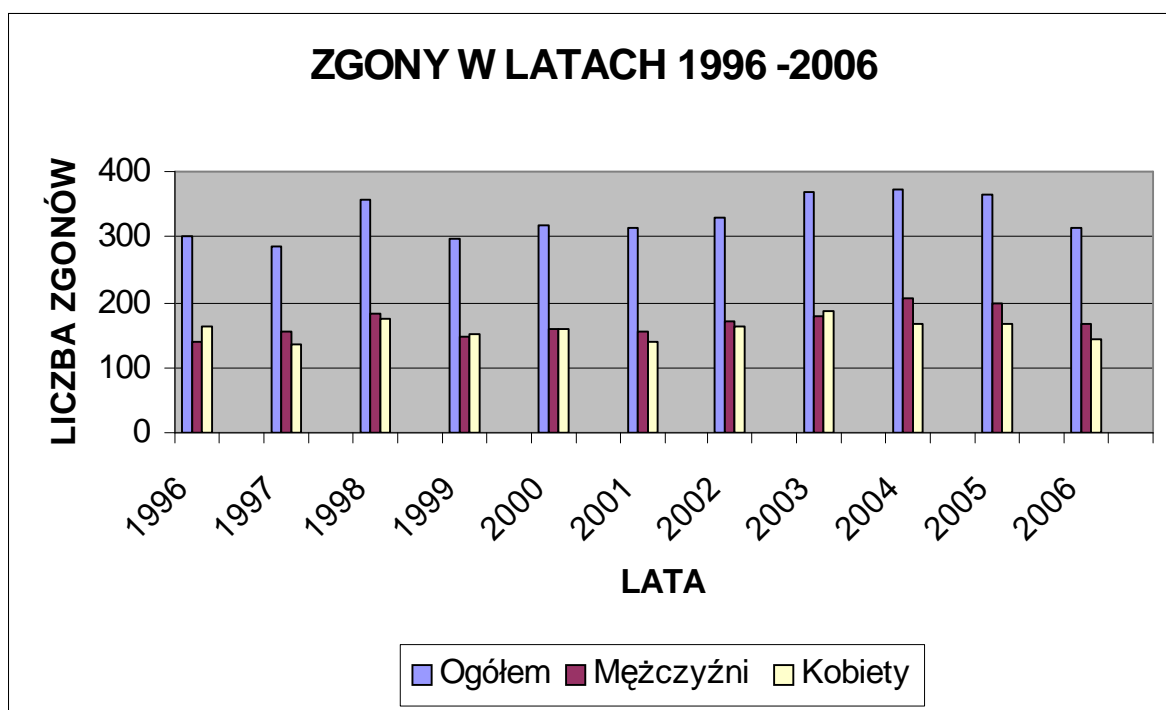
* dane dotyczą urodzeń i zgonów mieszkańców Brzezin

Wykres nr 4: Liczba sporządzonych aktów urodzeń w latach 1996-2006

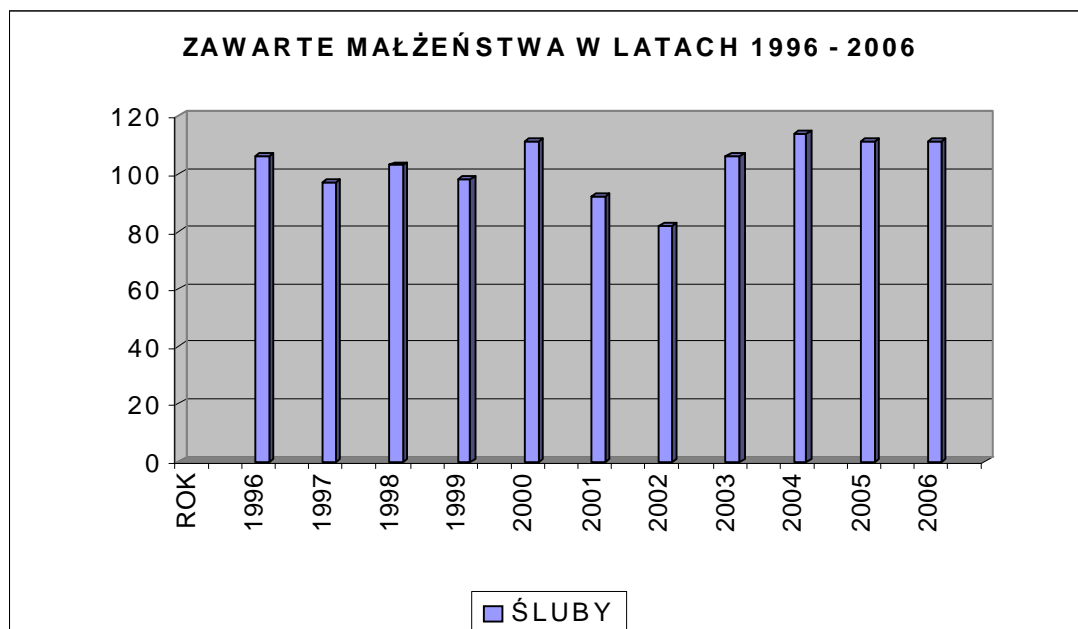
Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych USC.

Wykres nr 5: Liczba sporządzonych aktów zgonów w latach 1996-2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych USC.

Wykres nr 6: Liczba sporządzonych aktów małżeństw w latach 1996-2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych USC.

Kształt piramidy płci i wieku oraz obliczone wskaźniki wskazują, że Brzeziny są miastem starzejącym się o zanikającej możliwości reprodukcji rozszerzonej w najbliższych latach.

3.3.2 Poziom i struktura bezrobocia

Analizując dane z lat 2004-2006 można stwierdzić, że niekorzystne kierunki dot. Wskaźników rejestrowanego bezrobocia uległy zmniejszeniu. Dostrzec można tendencje spadkową w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych bezrobotnych z prawem do zasiłku. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w 2005 r. był większy o 33% w porównaniu do 2004 r. Natomiast w 2006 znów widać tendencję spadkową.

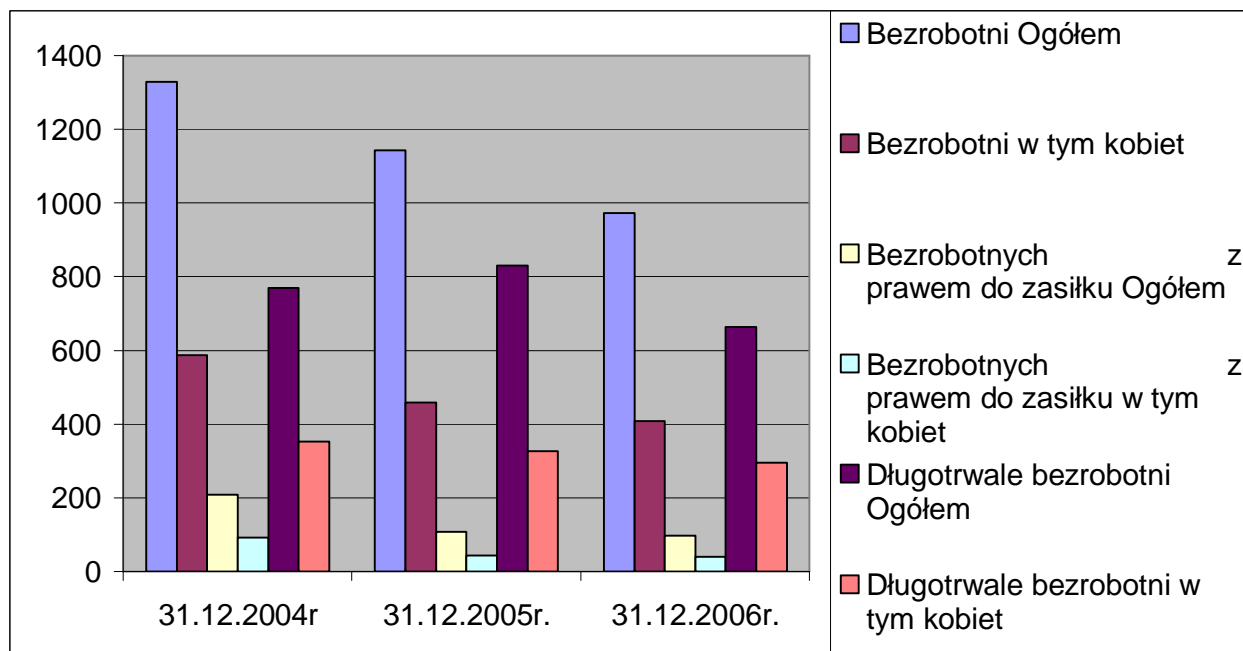
W 2004 roku 44 % ogólnej liczby bezrobotnych stanowią kobiety. W kolejnych latach zmniejsza się liczba kobiet bezrobotnych. Mniej kobiet korzystało również z zasiłku dla bezrobotnych. Długotrwałe bezrobocie też w mniejszym stopniu dotyczy kobiet.

Tabela nr 6: Stan bezrobocia w Brzezinach w latach 2004-2006

Data	Bezrobotni		Bezrobotnych z prawem do zasiłku		Długotrwałe bezrobotni	
	Ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet
31.12.2004r	1330	587	208	91	770	352
31.12.2005r.	1144	458	108	43	830	326
31.12.2006r.	972	408	96	39	664	294

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych PUP Brzeziny

Wykres nr 7: Stan bezrobocia w latach 2004-2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych w PUP Brzeziny

Wiek ma duże znaczenie w statystykach dot. bezrobocia. Najwięcej bezrobotnych na przestrzeni 3 lat jest w wieku 45-54 lat. Drugą kategorią wiekową najbardziej zagrożonych bezrobociem są osoby w wieku od 35- do 44 lat. Liczby te zmniejszają się w kolejnych analizowanych latach.

Natomiast wiek 55-59 jest najbardziej zagrożony bezrobociem i ma tendencję wzrostową.

Tabela nr 7: Stan bezrobocia według wieku

Bezrobotni wg wieku	2004		2005		2006	
	ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet
18 – 24 lat	296	145	216	94	182	90
25 – 34	352	173	293	141	235	106
35 – 44	255	106	237	87	190	80
45 – 54	375	150	329	125	280	117
55 – 59	42	13	59	11	75	15
60 - 64	10	-	10	-	10	-

Źródło : Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach

Kolejna tabela przedstawia bezrobotnych z podziałem na wykształcenie.

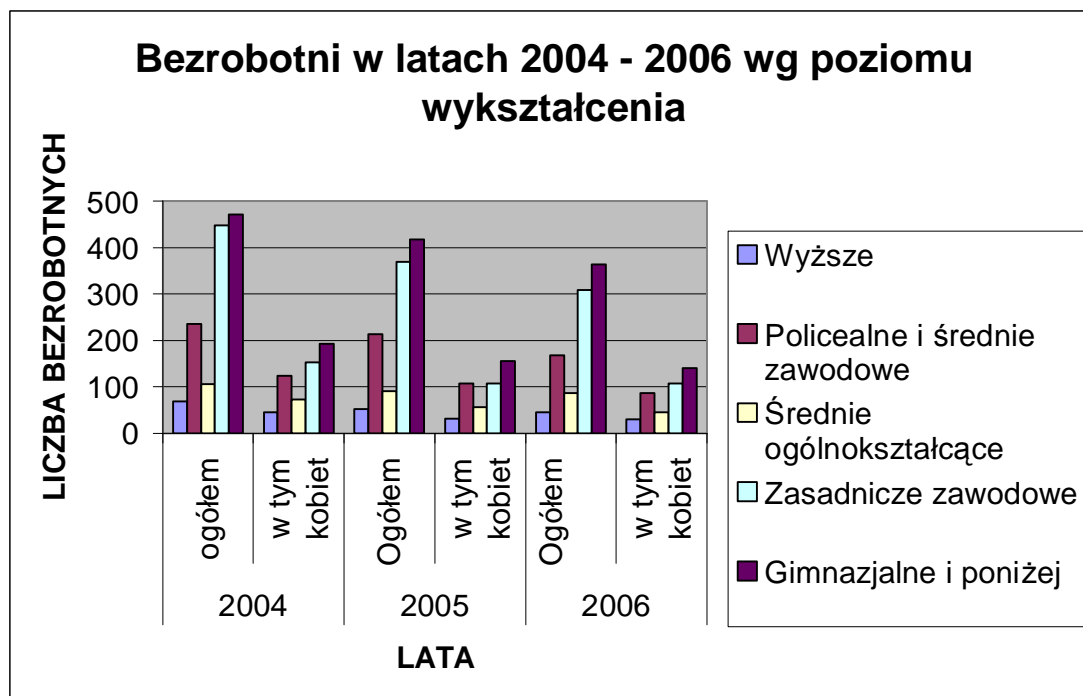
Z analizowanych danych wynika, że bezrobocie spada niezależnie od poziomu wykształcenia.

Tabela nr 8: Stan bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia	2004		2005		2006	
	ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet	Ogółem	w tym kobiet
Wyższe	68	45	53	32	45	30
Policealne i średnie zawodowe	236	124	214	107	168	86
Średnie ogólnokształcące	106	72	91	57	87	45
Zasadnicze zawodowe	448	153	369	107	308	107
Gimnazjalne i poniżej	472	193	417	155	364	140

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach

Wykres nr 8: Bezrobotni w latach 2004-2006 wg poziomu wykształcenia

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych z PUP

3.3.3 Sytuacja sanitarno-epidemiologiczna

W 2006 r. zarejestrowano pięć przypadków zatruc pokarmowych w tym czworga dzieci. Hospitalizowano dwie osoby w tym jedno dziecko. W 2006 r. nie zarejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych. W ubiegłym roku odnotowano jeden przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B.

Najczęściej występującymi chorobami wieku dziecięcego były ospa wietrzna – 56 przypadków zachorowań, różyczka- 23 przypadki zachorowań, świnka- 1 przypadek zachorowania, krztusiec – 3 przypadki zachorowania.

W 2006 r. zarejestrowano 21 przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta , -cztery osoby poddano szczepieniom przeciwko wścieklicznie. W ubiegłym roku zarejestrowano jeden przypadek zapalenia opon mózgowych. Również były przypadki zachowań na: świerzb-6 przypadków, róża- 2 przypadki, zatrucia lekami- 4 przypadki, zatrucia alkoholem – 2 przypadki.

Stacja sanitarno-epidemiologiczna monitorowała również szczepienia ochronne dzieci i młodzieży. Szczepienia wykonywane są w Poradni „D” Przychodni Rejonowej oraz w gabinetach medycyny szkolnej w Szkole Podstawowej Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 2, Gimnazjum, Liceum Ogólnokształcącym, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 a także w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Albamed”.

W 2006 roku zaszczepiono 134 noworodki na gruźlicę. Spośród 134 dzieci urodzonych w ubiegłym roku przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B było zaszczepionych 49 dzieci, pozostałe czekają na szczepienie zgodnie z obowiązkowym programem szczepień ochronnych. Przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi w pierwszym roku życia zaszczepionych było 71 dzieci. Szczepienie przeciwko Poliomyelitys objęło 71 dzieci przed ukończeniem 12 miesięcy życia. W drugim roku życia szczepieniem tym objętych było 168 dzieci przed ukończeniem dwóch lat.

Stacja Sanitarno-epidemiologiczna ma pod nadzorem 1 szpital, 2 przychodnie, 5 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, 3 szkolne gabinety stomatologiczne, 5 punktów szczepień, 12 gabinetów indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, 1 laboratorium analiz lekarskich. Według informacji wszystkie placówki służby zdrowia

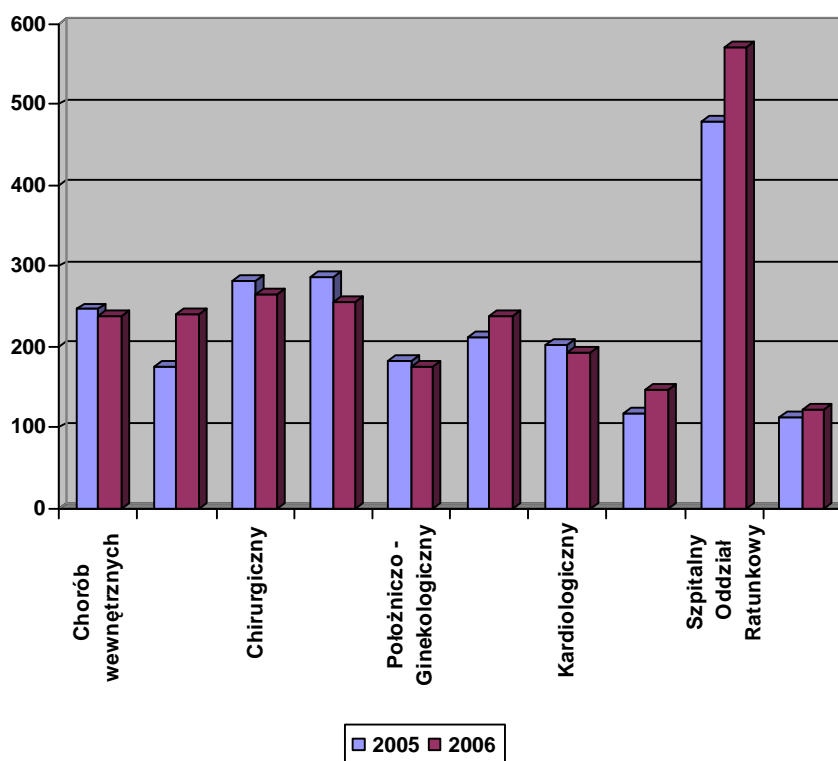
działają prawidłowo. Nie stwierdzono zaniedbań dotyczących stanu sanitarno-higienicznego.

3.3.4 Sytuacja zdrowotna

Ogółem w 2006 roku w szpitalu leczono 10505 osób. W porównaniu z rokiem 2005 należy zauważyć wzrost liczby hospitalizacji. W poprzednim roku liczba ta wynosiła 10022. W 2006 roku łóżko rzeczywiste było wykorzystywane średnio przez ponad 243 dni co przedstawia wykres poniżej prezentowany

Wykres nr 9: Średnie wykorzystanie łóżka w oddziałach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzezinach w latach 2005-2006

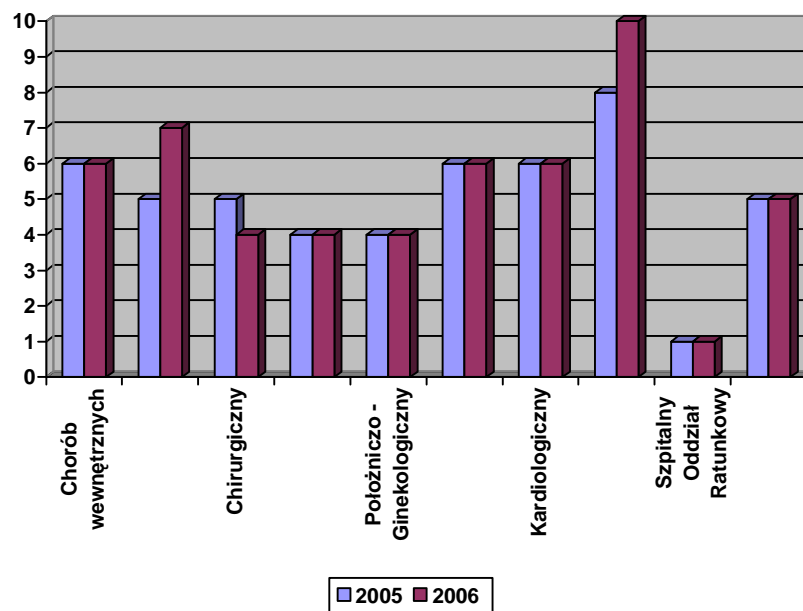
Źródło: ZOZ Brzeziny

Najwyższe wykorzystanie łóżka powyżej 250 dni można było zauważyć na następujących oddziałach:

1. Oddział chirurgiczny – 265 dni
2. Oddział urazowo – ortopedyczny – 255 dni
3. Szpitalny Oddział Ratunkowy – 570 dni

Średni czas pobytu chorego w 2006 roku wyniósł podobnie jak w roku ubiegłym - 4 dni. W odniesieniu do poszczególnych oddziałów wskaźnik średniego pobytu chorego obrazuje wykres.

Wykres nr 10: Średni pobyt chorego w oddziałach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzezinach w latach 2005-2006

Źródło: ZOZ Brzeziny

Najwyższy średni pobyt chorego zanotowano na oddziałach:

1. Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 10 dni
2. Oddział pediatryczny – 7 dni
3. Oddział neurologiczny, oddział chorób wewnętrznych, oddział kardiologiczny – 6 dni

Na pozostałych oddziałach średni pobyt chorego kształtował się poniżej 6 dni.

Wśród 10 najczęściej występujących schorzeń u pacjentów hospitalizowanych w roku 2006 na pierwszą pozycję zdecydowanie wysuwają się choroby serca niekiedy określone i powikłania chorób serca, a wśród nich przede wszystkim **Zwyrodnienie mięśnia sercowego**. Pacjenci hospitalizowani z tym schorzeniem stanowili w 2006 roku ok. 5% wszystkich leczonych oddziałach.

Na kolejnym miejscu należy zakwalifikować pacjentów z **Zapaleniem płuc wywołanym nieokreślonym drobnoustrojem** (4%) oraz kolejno:

- Otwarta rana głowy 3%
- Poród samoistny pojedynczy 2,5%
- Opieka położnicza z powodu stanów związanych głównie z ciążą 2%
- Otwarta rana nadgarstka i ręki 2%
- Niewydolność serca 2%
- Krwawienie we wczesnym okresie ciąży 2%
- Złamanie przedramienia 2%
- Powierzchnowy uraz stawu skokowego i stopy 1,5%
- Złamanie podudzia łącznie ze stawem skokowym 1,5%
- Powierzchnowy uraz głowy 1,5%
- Przemijające mózgowo napady niedokrwienia i zespoły pokrewne 1,5%
- Zwichnięcie skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł stawu skokowego i poziomu stopy 1,5%

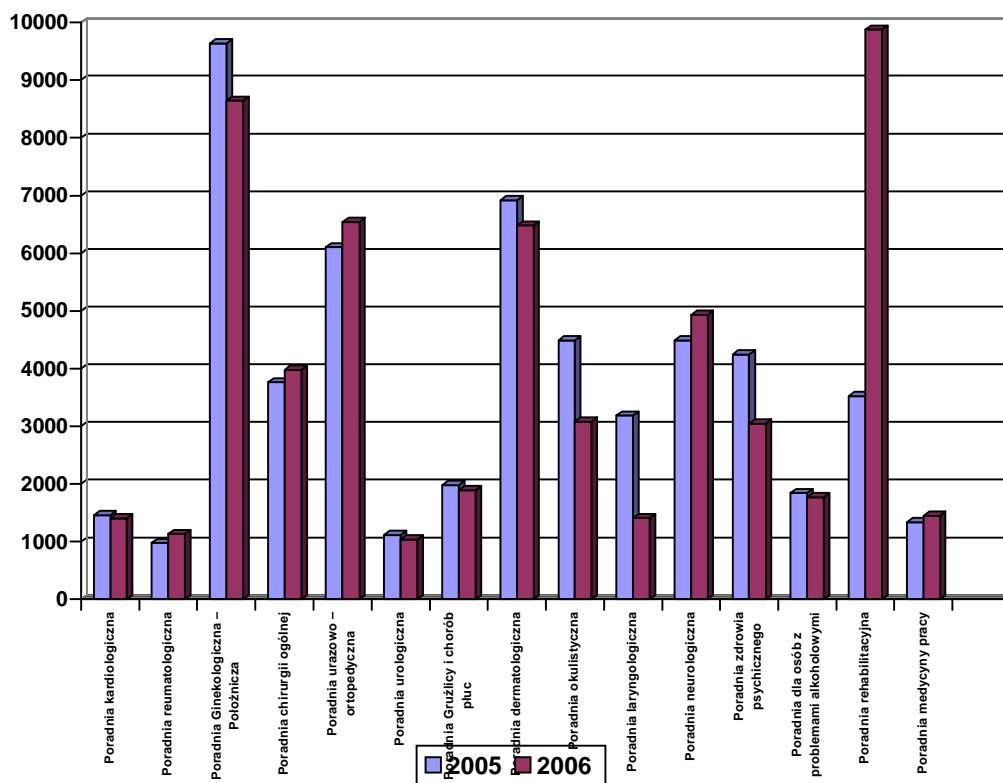
Ogółem w 2006 roku w poradniach specjalistycznych zostało udzielone porad 56666. W porównaniu z rokiem poprzednim można zauważyć spadek udzielanych porad - średnio o 2 punkty procentowe. Wpływ na ten spadek miał na pewno brak podpisania kontraktu z NFZ na świadczenia wykonywane w poradni alergologicznej w SPZOZ w Brzezinach. Wykonanie w poszczególnych poradniach przedstawia tabela.

Tabela nr 9: Działalność poradni specjalistycznych w latach 2005 i 2006.

Lp.	Nawa poradni	Rok 2005	Rok 2006	% w stosunku do roku 2005
1	Poradnia kardiologiczna	1458	1406	96
2	Poradnia reumatologiczna	980	1131	115
3	Poradnia Ginekologiczna – Położnicza	9642	8648	90
4	Poradnia chirurgii ogólnej	3764	3978	106
5	Poradnia urazowo – ortopedyczna	6101	6540	107
6	Poradnia urologiczna	1113	1037	93
7	Poradnia Gruźlicy i chorób płuc	1983	1892	95
8	Poradnia dermatologiczna	6921	6481	94
9	Poradnia okulistyczna	4486	3073	69
10	Poradnia laryngologiczna	3186	1411	44
11	Poradnia neurologiczna	4488	4928	110
12	Poradnia zdrowia psychicznego	4248	3044	72
13	Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi	1845	1771	96
14	Poradnia rehabilitacyjna	3522	9877	280
15	Poradnia medycyny pracy	1340	1449	108

Źródło: ZOZ Brzeziny

Wykres nr 11: Porównanie liczby porad w 2006 roku w porównaniu do roku 2005 w poradniach specjalistycznych

Źródło: SP ZOZ Brzeziny

Analizując wykonanie w poradniach specjalistycznych łatwo zauważyć, że w stosunku do roku 2005 w 9 poradniach wystąpił spadek liczby udzielonych porad.

Największy spadek wystąpił w następujących poradniach: laryngologicznej – 56 punktów procentowych, okulistycznej - 31 punktów procentowych, poradni zdrowia psychicznego – 28 punktów procentowych.

W wyżej wspomnianych poradniach spadek wykonanych świadczeń należałoby tłumaczyć faktem zmniejszenia personelu.

W pozostałych poradniach spadek ten kształtował się poniżej 10 punktów procentowych.

Jeśli chodzi o wzrost liczby udzielanych świadczeń to największy z nich zanotowano w poradni rehabilitacyjnej – 180 punktów procentowych.

Wzrost ponad 10 punktów procentowych odnotowano również w poradni reumatologicznej (15 punktów procentowych) oraz w poradni neurologicznej (10 punktów procentowych).

Ogółem w 2006 roku w poradniach lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzezinach udzielono 63187 porad. W porównaniu z rokiem poprzednim należy zauważyć spadek liczby udzielanych porad.

Tabela Nr 10: Podstawowa opieka zdrowotna.

Lp.	Przychodnia	Rok 2005		Rok 2006	
		Gabinet lekarza POZ	Gabinet pediatryczny	Gabinet lekarza POZ	Gabinet pediatryczny
1	Przychodnia Rejonowa Brzezinach w	28276	23629	27831	19122
2	Ośrodek Zdrowia Rogów	10170	1610	10845	1276
3	Przychodnia lekarza POZ Koluszki	4566	0	4090	23

Źródło: SP ZOZ Brzeziny

We wszystkich placówkach szkolnych sprawowana była opieka pielęgniarska i lekarska zgodnie z wymogami i warunkami określonymi przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Wśród schorzeń najczęściej występujących u pacjentów powyżej 19 roku życia leczonych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na pierwszym miejscu znajdują się choroby układu krążenia a w tym najczęściej:

- niedokrwienność serca – stanowi 65% pacjentów leczonych z powodu chorób układu krążenia
- choroba nadciśnieniowa – stanowi 33% pacjentów leczonych z powodu chorób układu krążenia

Najczęściej osobami, u których stwierdzono w/w schorzenia są osoby powyżej 55 roku życia. Następnymi często występującymi schorzeniami są: cukrzyca, choroby tarczycy, choroby obwodowego układu nerwowego, przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa.

Wśród dzieci natomiast najczęściej spotykanymi chorobami są:

- zniekształcenia kręgosłupa
- alergie w tym najczęściej pokarmowa i skórna
- zaburzenia refrakcji i akomodacji oka

W poradniach stomatologicznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Brzezinach wykonano 10682 porad stomatologicznych, z czego 1105 były to porady ortodontyczne. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wyraźny spadek zarówno porad ortodontycznych jak i stomatologicznych.

3.3.5 Przestępczość

Z danych statystycznych dotyczących przestępczości na terenie miasta Brzeziny uzyskanych z Powiatowej Komendy Policji wynika, że na terenie miasta najczęściej przestępstw i wykroczeń popełnianych jest w rejonie osiedli znajdujących się przy ul. Przedwiośnie, Kulczyńskiego oraz ul. Staszica, Placu Jana Pawła II i Św. Anny, gdzie działalność prowadzą całodobowe sklepy sprzedające alkohol.

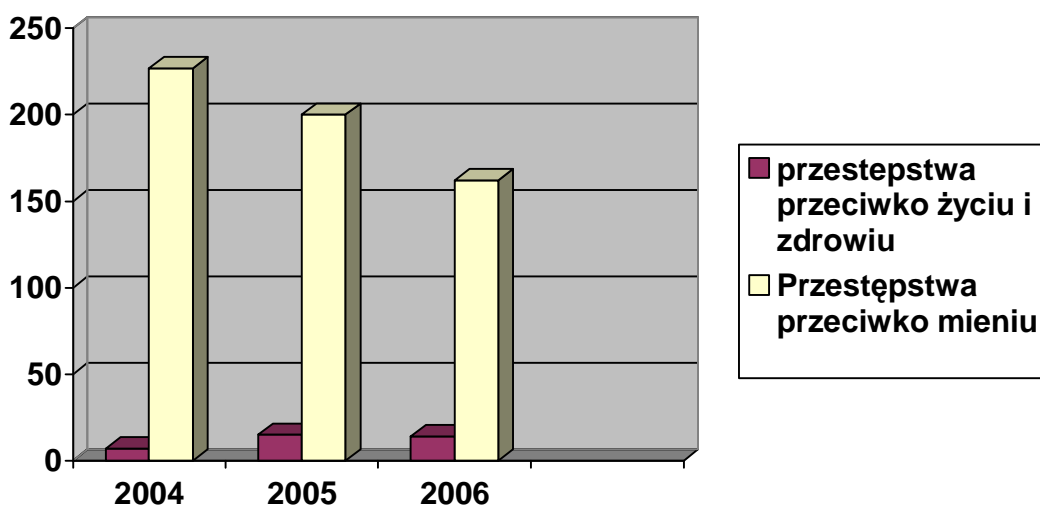
Przestępstwa dzielą się na przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu, co przedstawia tabela,

Tabela nr 11: Ilość przestępstw z podziałem na typy przestępstw

Lp.	Typ przestępstw	2004 r.	2005r.	2006r.
1	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	7	15	14
2	Przestępstwa przeciwko mieniu	227	200	162

Źródło: Powiatowa Komenda Policji

Wykres nr 12: Liczba przestępstw z podziałem na typy przestępstw w latach 2004-2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji

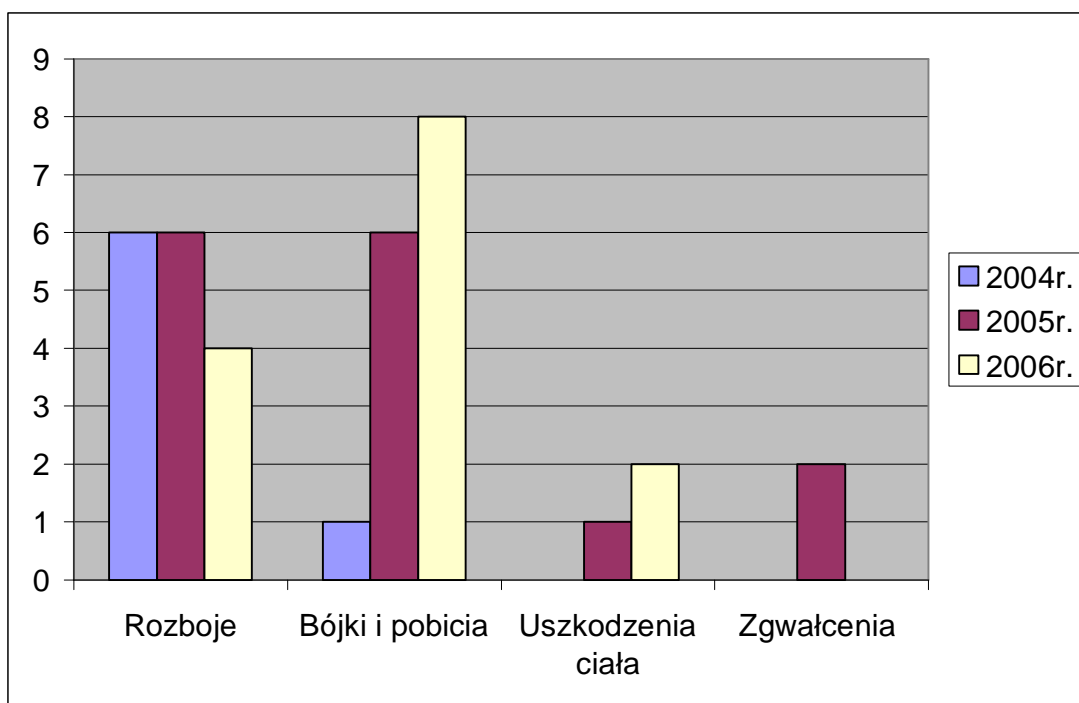
Tabela nr 12 przedstawia przestępstwa przeciw życiu i mieniu popełnione na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Tabela nr 12: Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w latach 2004-2006

Lp.	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	2004r.	2005r.	2006r.
1	Rozboje	6	6	4
2	Bójki i pobicia	1	6	8
3	Uszkodzenia ciała	0	1	2
4	Zgwałcenia	0	2	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

Wykres nr 13: Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w latach 2004-2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych w KPP

Według analiz najczęściej występującymi przestępstwami są kradzieże i kierowanie w stanie nietrzeźwym. Szczegółowe dane przedstawia tabela.

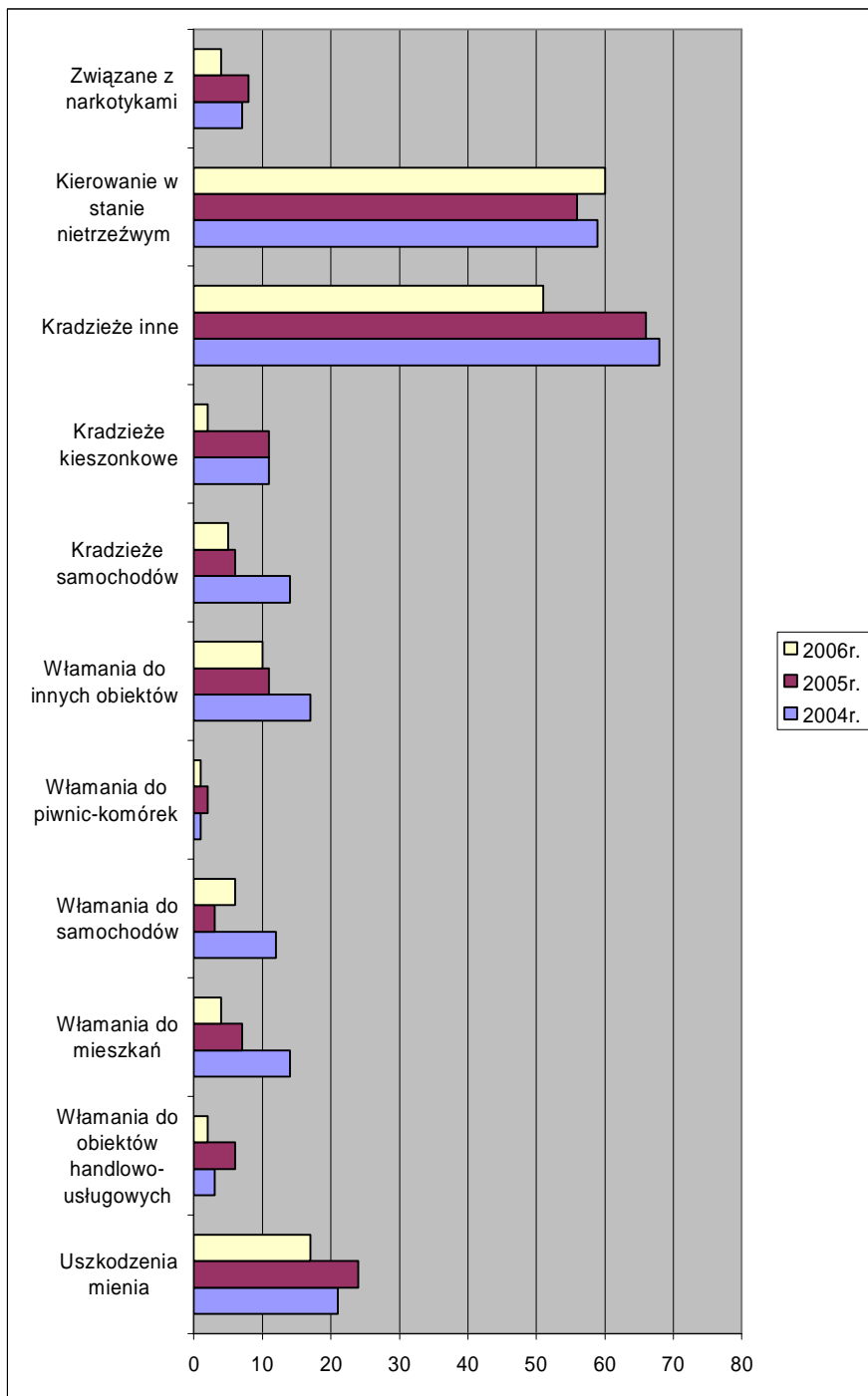

Tabela nr 13: Przepęstwa przeciwko mieniu w latach 2004-2006

Lp.	Przepęstwa przeciwko mieniu	2004r.	2005r.	2006r.
1	Uszkodzenia mienia	21	24	17
2	Włamania do obiektów handlowo-usługowych	3	6	2
3	Włamania do mieszkań	14	7	4
4	Włamania do samochodów	12	3	6
5	Włamania do piwnic-komórek	1	2	1
6	Włamania do innych obiektów	17	11	10
7	Kradzieże samochodów	14	6	5
8	Kradzieże kieszonkowe	11	11	2
9	Kradzieże inne	68	66	51
10	Kierowanie w stanie nietrzeźwym	59	56	60
11	Związane z narkotykami	7	8	4

Źródło: KPP

Wykres nr 14: Przestępstwa przeciwko mieniu w latach 2004-2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych KPP

Do wykroczeń można zaliczyć: zakłócanie ciszy nocnej oraz ładu i porządku publicznego, niszczenie mienia, spożywanie alkoholu w miejscu do tego niedozwolonym oraz nieobyczajne wybryki.

Z informacji uzyskanych z Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Brzezinach według stanu na wrzesień 2007r wynika, iż 35 rodzin objętych jest nadzorem kuratora. Powodem takiej sytuacji jest alkoholizm rodziców i zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich. Z powodu demoralizacji i popełnienia czynu karalnego pod nadzorem kuratorskim jest 32 chłopców i 8 dziewcząt natomiast 37 małoletnich dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych i 10 osób umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

3.3.6 Bezdomność

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że problem bezdomności dotyczy 22 osób. Są to osoby, które nie mają stałego adresu zameldowania. Siedem osób jest faktycznie pozbawionych dachu nad głową.

Bezdomni korzystają z dwóch źródeł pomocy. Pierwszym z nich jest działające na terenie Brzeziny Schronisko dla bezdomnych mężczyzn prowadzone przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta. W okresie zimowym bezdomni kierowani są tu w celu zapewnienia schronienia. Warunkiem pobytu jest abstynencja. W noclegowni prowadzony jest punkt wydawania darów żywnościowych z programu PEAD, z których korzystają również bezdomni.

Druga możliwość pomocy osobom bezdomnym z terenu miasta to współpraca z Hotelem dla bezdomnych zwierząt prowadzonym przez Państwa Siemińskich w Wojtyszkach (gmina Brąszewice, powiat sieradzki), gdzie oferuje się im dach nad głową, regularne posiłki i oprócz tego wynagrodzenie w zamian za pracę. Osoby, które korzystają z tej oferty są meldowane i rejestrowane w ZUS na podstawie umów o pracę. Warunkiem pobytu i pracy w hotelu jest również abstynencja.

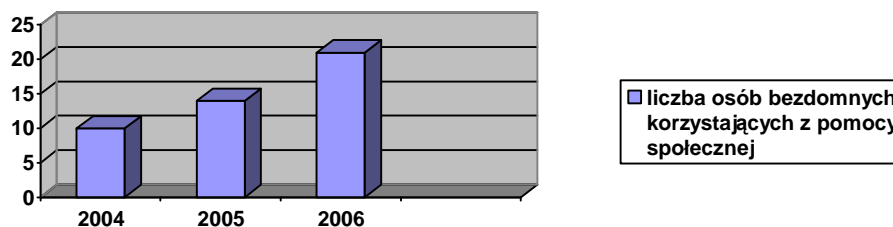
Osoby bezdomne korzystają również z różnych form pomocy np. pomocy finansowej w postaci zasiłku celowego (żywność, leki, odzież), zasiłku okresowego, zasiłku stałego oraz finansowania obiadów – zupy z wkładką.

Tabela nr 14: Liczba osób bezdomnych w latach 2004-2006 korzystających z pomocy społecznej

Lp		2004	2005	2006
1	Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej	10 osób	14 osób	21 osób

Źródło: MOPS Brzeziny

Wykres nr 15: Liczba osób bezdomnych w latach 2004-2006

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS

W 2004 r. z pomocy ośrodka korzystało 10 osób. W kolejnych latach widać tendencję wzrostu i w 2005 r. objętych było 14 osób. Natomiast 2006 r. z tych form pomocy skorzystało 21 osób. Niepokojące jest nasilanie się zjawiska bezdomności w mieście.

3.3.7 Sytuacja mieszkaniowa

W sferze mieszkalnictwa gmina jest odpowiedzialna za zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych swej lokalnej społeczności. Największymi problemami w wykonywaniu przez miasto tego zadania są: niedobór mieszkań oraz ograniczone środki finansowe (pochodzące z czynszów), które można przeznaczyć na utrzymanie istniejących zasobów w dobrym stanie technicznym.

Na terenie miasta Brzeziny zarząd budynkami sprawuje Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. Pełni ona również funkcję zarządcy w 42 Wspólnotach Mieszkaniowych. Ogółem spółka na terenie miasta zarządza 80 budynkami – 69 budynków stanowi własność spółki a 11 budynkami zarządza w imieniu gminy, z czego 1 budynek stanowi własność gminy, 1 budynek współwłasność, a pozostałe posiadają nieuregulowany stan prawny.

Ogółem na terenie miasta istnieją 4123 mieszkania o łącznej liczbie izb 14 286. Powierzchnia użytkowa mieszkań to 267 300 m². Przeciętna liczba izb w mieszkaniu kształtuje się na poziomie 3,49, a powierzchnia użytkowa 65,3 m².

Tabela nr 15: Mieszkania według liczby izb i rodzaju podmiotów będących właścicielami mieszkań.

Mieszkania będące własnością	Ogółem	Mieszkania o liczbie izb						Izby	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
		1	2	3	4	5	Nie ustalono		
osób fizycznych	1705	54	254	684	359	629	25	6952	4,14
Spółdzielni mieszkaniowych	1647	46	168	753	597	83	-	5463	3,32
Pozostałych podmiotów	771	132	277	283	61	18	-	1871	2,43
OGÓLEM	4123	232	699	1420	1017	730	25	14286	3,49

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Brzeziny na lata 2007-2013

Struktura lokali mieszkalnych ze względu na ilość izb przedstawia się następująco:

6 % to mieszkania jednoizbowe,

17 % to mieszkania dwuizbowe, składające się z pokoju i kuchni,
 77 % to mieszkania wielopokojowe, składające się z dwóch i więcej pokoi oraz kuchni.

Wykres nr 16: Struktura własności mieszkań

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Brzeziny na lata 2007-2013

Większość budynków wybudowanych zostało w latach 1979-1988 około 24%. Mieszkania wybudowane przed 1918 rokiem stanowią 15% a mieszkania wybudowane w latach 1989 –2002 14%.

Wykres nr 17: Mieszkania w podziale na okres budowy

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Miasta Brzeziny na lata 2007-2013

W 2004 r. na terenie Brzeziny oddano do użytku 38 mieszkań o ogólnej powierzchni użytkowej 5031 m². Natomiast w 2005 r. mieszkań oddanych do użytkowania było 31 o ogólnej powierzchni użytkowej 5374 m².

W 2006 r. w mieście były 33 mieszkania socjalne a w 2007 34. 14 z nich znajdują się w mieszkaniowym zasobie gminy, a 20 jest wynajętych na podstawie zawartego porozumienia gminy-Miasta Brzeziny z Towarzystwem Budownictwa Społecznego.

Obecnie jest 38 rodzin oczekujących na mieszkania socjalne w tym 23 rodziny na podstawie wyroków eksmisyjnych.

3.3.8 Niepełnosprawność

Rozmiar niepełnosprawności określa się na podstawie badań ankietowych ludności przeprowadzanych przez GUS. W badaniach tych identyfikuje się osoby posiadające orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność oraz osoby nieposiadające takiego orzeczenia, ale zaliczane w statystyce do osób niepełnosprawnych na podstawie samooceny zdolności wykonywania podstawowych czynności życiowych.

Barierą uniemożliwiającą w sposób istotny prawidłowe funkcjonowanie człowieka na różnych płaszczyznach życia jest niepełnosprawność. Liczba osób niepełnosprawnych w Brzezinach wynosi 1.742, co stanowi 13,9% ogółu mieszkańców. Odsetek osób niepełnosprawnych był nieco większy u kobiet niż u mężczyzn. Strukturę osób niepełnosprawnych w Brzezinach przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 16: Osoby niepełnosprawne w Brzezinach w 2005 roku wg ekonomicznych grup wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE		
	razem	mężczyźni	kobiety
Ogółem	1742	867	875
Wg ekonomicznych grup wieku			
○ - przedprodukcyjny	67	48	19
○ - produkcyjny	1088	641	447
○ - poprodukcyjny	587	178	409
Wg poziomu wykształcenia (dotyczy osób od 13 lat)			
- wyższe	42	27	15
- średnie i policealne	385	181	204
- zasadnicze zawodowe	364	232	132
- podstawowe	749	345	404
- podstawowe nieukończone	160	54	106

Źródło: Dane z Planu Rozwoju Lokalnego 2007 - 2013;

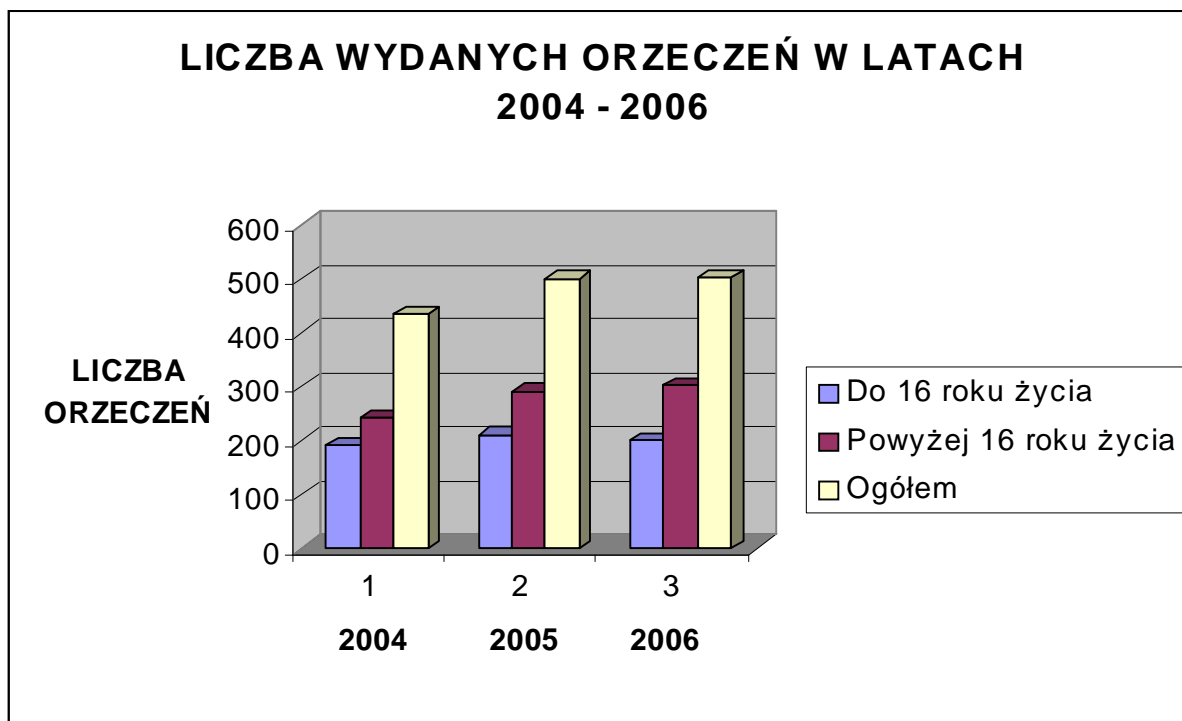
Osoby niepełnosprawne mają mniejsze szanse integracji społecznej, rozwoju osobistego i zawodowego, co wynika np. z barier architektonicznych, odległości do centrów rehabilitacji, obiektów edukacji czy aktywizacji zawodowej. Z racji skali tych zjawisk i ich ogólnego charakteru powyższe problemy stanowią wyzwanie nie tylko dla miasta, ale całego powiatu i województwa.

Tabela nr 17: Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2004 – 2006

LICZBA WYDANYCH ORZECZEŃ	2004	2005	2006
Do 16 roku życia	191	210	199
Powyżej 16 roku życia	243	291	303
Ogółem	434	501	502

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach

Wykres nr 18 : Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2004 - 2006

Źródło: Opracowanie autora na podstawie danych z PCPR

Informacje dotyczące osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności, bądź stopniu niepełnosprawności, nie uwzględniają jednak osób niepełnosprawnych nieposiadających takiego orzeczenia lub osób niepełnosprawnych nie pobierających świadczeń z tytułu tej niepełnosprawności np. emerytów.

Dużym problemem rodzin z niepełnosprawnością są kłopoty finansowe, niskie dochody nie sprzyjają rehabilitacji. Oczekiwania rodzin dotyczące wspierania finansowego nie są w pełni zaspokojone. Często dochodzi do tego niski standard mieszkań i niemożność likwidacji barier architektonicznych.

Poza środowiskiem rodzinnym istotną rolę w funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej odgrywa także środowisko lokalne. W naszym powiecie potrzeba kontaktów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z osobami zdrowymi jest realizowana systematycznie przez Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom”, Stowarzyszenie „Wspólna Przyszłość – Polska, Europa, Świat”, Warsztaty Terapii Zajęciowej. Spotkania osób niepełnosprawnych ze specjalistami, a także z uczniami i wolontariuszami zaspakajają potrzebę kontaktów z rówieśnikami, zapobiegają izolacji, ułatwiają integrację. Wzajemne kontakty pozwalają na gromadzenie wiedzy o funkcjonowaniu w sytuacjach życiowych, sprzyjają przygotowaniu do aktywnego życia w środowiskach społecznych. Aktywność osób zdrowych, ich spontaniczność i akceptacja mobilizuje dzieci niepełnosprawne do pracy, stymuluje ich rozwój.

W kontaktach społecznych dorosłych niepełnosprawnych dużą rolę odgrywają organizacje pozarządowe. Na terenie miasta Brzeziny PCK świadczy usługi o charakterze opiekuńczym dla niepełnosprawnych pozostających w domu. PZERil nastawiony jest w swojej działalności na organizowanie czasu wolnego i utrzymywanie więzi społecznych, jest również reprezentantem dążeń i potrzeb tego środowiska na szerokim forum.

3.3.9 Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie miasta Brzeziny odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w uchwale Nr III/33/02 Rady Miasta Brzeziny z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie ustalenia dla miasta Brzeziny liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4, 5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży, a także w uchwale Nr III/34/02 Rady Miasta Brzeziny z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie miasta Brzeziny miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Na terenie miasta Brzeziny liczba punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4, 5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży ustalona została w sposób następujący:

1. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 100;
2. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 10.

W 2006 r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie miasta Brzeziny przedstawiała się następująco:

Tabela nr 18: Liczba punktów sprzedaży

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 31 grudnia 2006 r.)								
z napojami alkoholowymi przeznaczonymi do spożycia								
1) poza miejscem sprzedaży					2) w miejscu sprzedaży			
		według zawartości alkoholu					według zawartości alkoholu	
1. ogółem (wszystkich punktów)	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%
48	37	37	33	28	11	11	5	7

Zródło: Sprawozdanie z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczbę zezwoleń wydanych w 2006 r. na sprzedaż napojów alkoholowych zestawiono w poniższej tabeli:

Tabela nr 19: Liczba zezwoleń

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2006 r. (stan na 31 grudnia 2006 r.)								
z napojami alkoholowymi przeznaczonymi do spożycia								
1) poza miejscem sprzedaży					2) w miejscu sprzedaży			
		według zawartości alkoholu					według zawartości alkoholu	
1. ogółem (wszystkich zezwoleń)	2. razem	3. do 4,5% (oraz piwa)	4. od 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)	5. pow. 18%	6. razem	7. do 4,5% (oraz piwa)	8. od 4,5% do 18 % (z wyjątkiem piwa)	9. pow. 18%
64	51	17	19	15	13	5	4	4

Źródło: Sprawozdanie z wykonania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2006

Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej wynika, że Komisja w 2006 r. wezwała na rozmowy interwencyjno-motywacyjne 50 mieszkańców miasta. Wśród nich było 43 mężczyzn i 7 kobiet.

Rozmowy interwencyjno-motywacyjne powiodły się w 16 przypadkach. Osoby te zgodziły się dobrowolnie poddać leczeniu poprzez kontakt z placówką leczenia uzależnień od alkoholu oraz klubami abstyntenckimi lub grupami AA.

W 31 przypadkach rozmowy nie poskutkowały. Osoby te zostały skierowane na badanie przez biegłego w podmiocie uzależnienia od alkoholu. W 2006 r. biegli w 22 przypadkach rozpoznali uzależnienie od alkoholu. W Sądzie Rejonowym w Brzezinach złożono 15 wniosków o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

W 2006 roku na zlecenie Burmistrza Miasta Brzeziny przeprowadzono w gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych badania w tematyce uzależnień. Badania wykonała w czerwcu 2006 r. firma „Progres”. Badanie prowadzone było metodą ankiety audytoryjnej (badania zbiorowe), wykorzystując zmodyfikowane narzędzie stosowane podczas ogólnopolskich badań wg programu ESPAD w latach: 1995 i 1999. Ankiety zmodyfikował zespół specjalistów z Centrum „Progres”.

Z badań wynika, że znaczny odsetek badanych nie ma świadomości niebezpieczeństw, jakie niesie za sobą używanie substancji psychoaktywnych. Młodzi ludzie uważają, iż sporadyczne palenie papierosów, picie alkoholu czy nawet zażywanie narkotyków nie jest groźne nie niesie za sobą żadnego niebezpieczeństwa. Podobne przekonania młodzież wiąże z używaniem substancji psychoaktywnych często, ale w niewielkiej ilości.

Wiedza ta jest naj płytsza w dziedzinie narkotyków. Większość uczniów posługuje się w tym zakresie wiedzą potoczną, zdobytą od rodziców lub, co jest zjawiskiem znacznie częstszym - od kolegów czy koleżanek. Znaczny odsetek badanych nie wie na czym polegają i jak działają mechanizmy uzależnień.

Niestety; podobne stwierdzenia zaryzykować można również w odniesieniu do wiedzy młodych ludzi związanej z legalnymi substancjami psychoaktywnymi. Badana młodzież wydaje się wykazywać dużą pewność siebie, wręcz brawurowe zaufanie do możliwości swojej psychiki. Nawet ci, którzy przyznają, że nałogi są niebezpieczne, odnoszą zagrożenia znacznie częściej do innych osób niż do siebie. Z analizy ankiety wynika, iż wielu młodych Brzezian w ogóle nie dopuszcza do swojej świadomości informacji, że mogliby wpaść w nałóg lub ponieść poważne konsekwencje wynikające z sięgania po używki.

Przedstawione wyniki wskazują również na poziom wieku, w którym następuje gwałtowny spadek abstynentów w populacji badanej młodzieży:

- przed 13-tym rokiem życia,
- między 13-tym a 15-tym rokiem życia.
- między 15 i 17-tym rokiem życia.

Zdecydowana większość młodzieży z klas od I gimnazjum do II ponadgimnazjalnej ma za sobą kontakt z alkoholem. Wiek inicjacji dla znacznej części badanych dziewcząt i chłopców przypada na 11 rok życia (i wcześniej). Duża część młodych ludzi pije w sposób wysoce ryzykowny, wypijając jednorazowo znaczne ilości alkoholu, upijając się lub sięgając po alkohol relatywnie często.

Alkohol i papierosy są podstawowymi substancjami psychoaktywnymi używanymi przez młodzież z Brzezin. Bardzo rozpowszechniona, głównie w grupie najstarszej młodzieży oraz chłopców z klas III gimnazjum jest również marihuana-

odsetki używającej jej młodzieży są relatywnie wysokie. Marihuana jest bezdyskusyjnie najbardziej popularnym narkotykiem w populacji młodzieży brzezińskiej. Młodzi ludzie, którzy używają innych narkotyków (w zasadzie jest to amfetamina) lub leków zmieniających świadomość stanowią zdecydowaną mniejszość- jest ich na poszczególnych poziomach wieku do kilku procent ogółu młodzieży.

Przekonania młodych ludzi, co do konsekwencji używania alkoholu są najwłaściwsze w grupie uczniów z klas I gimnazjum. Jednak również w tej grupie nie dominują sądy o negatywnych konsekwencjach sięgania po alkohol. Im młodzież starsza, tym bardziej znaczące stają się przekonania o pozytywnych konsekwencjach picia. Wśród uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych rozpowszechnione są już niestety zdecydowanie pozytywne oczekiwania związane z pićm alkoholu.

Przemoc w rodzinie

W 2006 r Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowała 15 przypadków występowania przemocy w rodzinie. Niestety, osoby sygnalizujące ten problem nie wyraziły zgody na zawiadomienie organów ścigania o popełnionym przestępstwie.

W czerwcu 2006 r. firma „Progres „ przeprowadziła badania ankietowe na temat przemocy w rodzinie. Badania przeprowadzone w gimnazjum i szkołach ponadgimnazjalnych ujawniły, że przemoc domowa na terenie gminy Miasto Brzeziny nie jest zjawiskiem marginalnym i dotyczy co najmniej kilkunastu procent rodzin. Incydenty przemocy w relacjach dorosły-dorosły nie pojawiają się na szczęście często lub -czego niestety nie da się wykluczyć- badana młodzież nie ma pełnej wiedzy nt. faktycznego rozmiaru problemu (np. nie są świadkami wszystkich aktów przemocy). Jako ofiary wymieniane są matki, sprawcami przemocy są głównie ojcowie. Znaczący odsetek dzieci doświadcza jakichś form przemocy ze strony dorosłych. Najbardziej rozpowszechnione z rodzajów przemocy wobec dzieci są: przemoc psychiczna (najczęściej używanie wobec dziecka przykrych, raniących słów) oraz przemoc fizyczna (bicie). Badana młodzież nie spotykała się z przemocą ze strony dorosłych często lub bardzo często. Jednak szczególny niepokój budzić musi znaczący odsetek dzieci

doświadczających przemocy w drastycznej formie (dostających „porządne lanie”). Stosunkowo najmniejsza grupa dzieci doświadczyła przemocy o charakterze seksualnym-uzyskane wskaźniki procentowe są jednak zbliżone do wyników uzyskanych w innych badaniach w Polsce. Sprawcami przemocy są głównie rodzice (fizycznej-najczęściej ojcowie, psychicznej- obydwój rodzice).

Badania dotyczące sięgania po substancje psychoaktywne przez młodzież z terenu gminy Miasto Brzeziny oraz skali zjawiska przemocy w rodzinie będą powtórzone w 2009 r.

3.4. Infrastruktura społeczna oraz przykładowe programy i projekty z zakresu pomocy społecznej realizowane na terenie Miasta

Instytucje porządku publicznego

1. Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 5, tel. (046) 874-03-30, 997

Komenda Powiatowa Policji dzieli się na sekcje:

- Sekcja kryminalna,
- Sekcja prewencji:
  - zespół ds., nieletnich i patologii,
  - zespół ruchu drogowego,
  - zespół do spraw wykroczeń,
  - zespół do spraw analiz i planowania,
  - zespół dzielnicowych,
  - zespół do spraw zaopatrzenia

Komenda Powiatowa Policji w Brzezinach prowadzi na terenie miasta i gminy działania prewencyjne:

- pogadanki,
- pokazy,
- prelekcje w szkołach dla dzieci i młodzieży.

Współpracuje z instytucjami, szkołami i organizacjami, w których znajdują się dzieci, pomaga zabezpieczać imprezy medialne.

2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Brzezinach

ul. Reformacka 9, tel. (046) 874-26-24, tel. Alarmowe: 998,112

Terenem działania Komendy Powiatowej PSP w Brzezinach jest obszar powiatu brzezińskiego obejmujący swym zasięgiem 5 jednostek administracyjnych (miasto

Brzeziny oraz gminy: Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Rogów). Przepisane ustawowo Państwowej Straży Pożarnej zadania, takie jak:

- § walka z pożarami,
- § walka z klęskami żywiołowymi,
- § innymi miejscowymi zagrożeniami,

Brzezińska Komenda realizuje przy pomocy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Brzezinach oraz 26 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 5 włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

Wydziały, sekcje oraz stanowiska pracy Komendy:

- Sekcja ds. Kwatermistrzowsko – Technicznych
- Stanowisko pracy ds. Organizacyjno – kadrowych
- Stanowisko pracy ds. Finansów
- Stanowisko pracy ds. Kontrolno – rozpoznawczych
- Jednostka Ratowniczo - Gaśnicza

3. Sąd Rejonowy w Brzezinach

ul. Waryńskiego 34, tel. (046)874-35-54

Sąd Rejonowy w Brzezinach obejmuje swoją działalnością miasto Brzeziny oraz gminy: Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Koluszki, Lipce Reymontowskie, Rogów i Słupia.

Wydziały Sądu:

- **I Wydział Cywilny** — sprawy z zakresu prawa cywilnego dla obszaru właściwości tego Sądu.
- **II Wydział Karny** — sprawy z zakresu prawa karnego dla obszaru właściwości tego Sądu.
- **III Wydział Rodzinny i Nieletnich** — sprawy określone w art. 12 § 1 pkt 3 ustawy dla obszaru właściwości tego Sądu.

- **IV Wydział Ksiąg Wieczystych** — do spraw wieczysto-księgowych dla obszaru właściwości tego Sądu.
- **V Wydział Grodzki** — sprawy określone w art. 13 § 2 ustawy dla obszaru właściwości tego Sądu.

Instytucje opieki zdrowotnej

1. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brzezinach

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Brzezinach jest jednostką powiatową w jego skład wchodzi

- Szpital z 10 oddziałami:

- § Oddział chorób wewnętrznych
- § Oddział pediatryczny.
- § Oddział neonatologiczny.
- § Oddział położniczo-ginekologiczny.
- § Oddział chirurgiczny.
- § Oddział urazowo ortopedyczny
- § Oddział anestezjologii i intensywnej terapii.
- § Oddział neurologiczny.
- § Oddział kardiologiczny
- § Szpitalny Oddział Ratunkowy

- Przychodnia Specjalistyczna w Brzezinach, w skład której wchodzi 18 poradni specjalistycznych:

- § Poradnia kardiologiczna
- § Poradnia reumatologiczna
- § Poradnia chirurgiczna
- § Poradnia urazowo-ortopedyczna
- § Poradnia leczenia osteoporozy
- § Poradnia urologiczna
- § Poradnia okulistyczna
- § Poradnia laryngologiczna
- § Poradnia neurologiczna
- § Poradnia dla osób z problemami alkoholowymi

- § Poradnia zdrowia psychicznego
- § Poradnia skórno-wenerologiczna
- § Poradnia gruźlicy i chorób płuc
- § Poradnia rehabilitacyjna
- § Poradnia leczenia bólu
- § Poradnia alergologiczna
- § Poradnia medycyny pracy
- § Poradnia „K”
- § Poradnia psychologiczna

- Przychodnia Rejonowa w Brzezinach z :

- § Poradnią lekarską POZ w Dąbrowce Dużej
- § Poradnią ogólną
- § Poradnią pediatryczną

- Ośrodek Zdrowia w Rogowie

- Przychodnia lekarza POZ w Koluszkach

Instytucje oświatowe

1. Przedszkole nr 1 w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 1, tel. (046) 874-47-18

- Pracownicy pedagogiczni -10 osób
- Pracownicy administracyjno – obsługowi -10 osób

Dzieci oprócz zajęć obowiązkowych przewidzianych w programie, mogą uczestniczyć w dodatkowych zajęciach. W przedszkolu prowadzone są zajęcia opłacane ze środków pozabudżetowych (przez rodziców):

- logopedia,
- język angielski,
- zajęcia taneczne,
- zajęcia gimnastyki korekcyjnej.

W przedszkolu prowadzone są zajęcia w ramach innowacji pedagogicznych przez nauczycieli przedszkola:

- terapia pedagogiczna,
- zajęcia plastyczne,
- gimnastyka korekcyjna.

Przedszkole prowadzi współpracę z innymi placówkami oświatowymi i z organizacjami pozarządowymi. Do przedszkola uczęszcza 100 dzieci z terenu miasta. Od września 2007 r., poszczególne grupy przedszkolaków są przeniesione do innych instytucji oświatowych, ze względu na fakt, że budynek przedszkola nr 1 nadaje się do rozbiórki a zostały już podjęte decyzje dotyczące wzniesienia nowego na tej działce.

2. Przedszkole nr 3 w Brzezinach

ul. Moniuszki 15, tel. (046) 874-24-54

Od wielu lat przedszkole jest czterooddziałowe i obejmuje 103 dzieci. Przedszkole zatrudnia w pełnym wymiarze dziewięć nauczycielek. Ponadto w niepełnym wymiarze zatrudniony jest nauczyciel religii. Wszyscy zatrudnieni nauczyciele legitymują się wykształceniem niezbędnym do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Personel administracyjno – obsługowy to: 4 woźne oddziałowe, 1 kucharka i 2 pomoce kucharki, specjalista do spraw gospodarczych, pomoc nauczyciela i starszy woźny. W sezonie grzewczym zatrudniony jest palacz CO.

Oferta zajęć dodatkowych:

- rytmika – dla dzieci ze wszystkich oddziałów,
- język angielski – 4, 5 i 6 latki,
- nauka tańca – 4, 5 i 6 latki,
- logopedia – dla wszystkich chętnych,
- zajęcia umuzykalniające – dla dzieci ze wszystkich oddziałów.

Programy profilaktyczne:

- Program Edukacji Zdrowotnej
- Program Edukacji Ekologicznej

3. Szkoła Podstawowa nr 1 w Brzezinach im. Wincentego Matuszewskiego

ul. Moniuszki 23, tel. (046) 874-21-50

Szkoła Podstawowa nr 1 to najstarsza placówka oświatowa w Brzezinach, istnieje od ponad 70 lat. Na przestrzeni ostatnich lat w szkole trwają prace modernizacyjno – remontowe. Wyremontowano dach, elewację budynku, wymieniono stolarkę okienną, odnowiono schody, dokonano nowych nasadzeń. Kadra pedagogiczna liczy 32

nauczycieli.. Ponadto szkoła zatrudnia 7 pracowników administracji i obsługi, w sezonie grzewczym zatrudnionych jest dodatkowo 2 palaczy c.o..

Szkoła proponuje bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych:

- humanistyczne,
- matematyczne,
- przyrodnicze,
- czytelnicze,
- zespoły wyrównawcze,
- gimnastyka korekcyjna,
- logopedia,
- zajęcia j. angielskiego,
- informatyka,
- taniec towarzyski,
- zajęcia sportowe
- zajęcia teatralne

W szkole funkcjonują również organizacje takie jak: Klub Europejski, LOP, PCK, gromada zuchowa, drużyna harcerska, SKO, Samorząd Szkolny, chór szkolny, SKS. W szkole działa gabinet pomocy przedlekarskiej oraz gabinet stomatologiczny.

Szkoła liczy 317 uczniów. Placówka prowadzi współpracę z lokalnymi instytucjami: Urzędem Miasta, PCK, MOPS, MORPA, strażą pożarną, policją, sądem, sanepidem, DPS, przedszkolami, szkołami i innymi organizacjami. Ponadto organizuje wiele imprez lokalnych dla środowiska, bierze udział w hepeningach, współpracuje ze szkołą partnerską CIRCOLO RE DANID w Bari we Włoszech. Uczniowie korzystają z różnorodnych wyjazdów. Placówka organizuje program profilaktyczny „Pomóż mi, abym zrobił to sam”, program wychowawczy „Bezpieczna szkoła”, program wychowania zdrowotnego oraz terapię pedagogiczną.

4. Szkoła Podstawowa nr 2 w Brzezinach im. A.F. Modrzewskiego

ul. Sienkiewicza 17, tel. (046) 874-23-72

Szkoła Podstawowa Nr 2 została założona w 1961 r., posiada bogatą historię i tradycję związaną m. in. Z im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. W ostatnich latach w placówce wykonano wiele prac remontowo – modernizacyjnych. Trwa zagospodarowanie terenu wokół obiektu. W szkole funkcjonuje świetlica. Poprzez swoją działalność realizuje cele pomocy społecznej, stwarzając dzieciom z rodzin zagrożonych i patologicznych opiekę: wychowawczą, opiekuńczą i dydaktyczną. Jedyna placówka na terenie miasta, która utrzymała stołówkę szkolną, funkcjonującą od początku istnienia szkoły.

Od 2003 r. Szkoła Podstawowa Nr 2 jest szkołą z oddziałami integracyjnymi. W klasach tych uczą się dzieci o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności intelektualnej i fizycznej. W takim modelu znajduje swoje miejsce każdy. Integracja sprzyja wszechstronnemu rozwojowi wszystkich uczniów, gdyż dostarcza różnorodnych doświadczeń stymulujących ich rozwój społeczno – emocjonalny.

Stan kadrowy:

- nauczyciele ogółem – 39, w tym zatrudnieni w niepełnym wymiarze – 4,
- pracownicy administracji i obsługi – 11

Organizowane w szkole zajęcia pozalekcyjne:

- koło modelarskie,
- koło historyczne,
- koło humanistyczne,
- koło patriotyczne,
- koło plastyczne,
- koło informatyczne,
- koło przyrodnicze,
- koło Małego Ekologa,
- PCK,
- LOP,

- zespół muzyczno – taneczny,
- chór szkolny,
- zajęcia sportowe SKS
- zajęcia na pływalni,
- koło języka niemieckiego,
- koło teatralne,
- koło misyjne,
- gromady zuchowe,
- drużyny harcerskie.

Organizowane w szkole projekty, innowacje i programy autorskie:

- Program wychowawczy „Bezpieczna szkoła”
- Innowacja pedagogiczna „Bezpiecznie wśród szkolnych przyjaciół”
- Praca z dzieckiem zdolnym
- Komputer w nauczaniu zintegrowanym
- Program terapii pedagogicznej

Szkoła realizuje program profilaktyki szkolnej. Ujęte w nim działania mają na celu zapobieganie negatywnym przejawom w zakresie:

1. Wychowania i funkcjonowania w grupie rówieśniczej.
2. Ochrony zdrowia i zdrowego trybu życia.
3. Uzależnień (narkomania, palenie tytoniu, alkoholizm).
4. Bezpieczeństwa na co dzień.

5. Gimnazjum nr 1 w Brzezinach im. Władysława Reymonta

ul. Bohaterów Warszawy 4, tel. (046) 874-24-42

1 września 1999r zgodnie z wprowadzoną reformą systemu oświaty powołano trzyletnie Gimnazjum i od tego czasu obowiązuje nowy system kształcenia i wychowania młodzieży. Gimnazjum działa w oparciu o Statut nadany uchwałą Rady Miasta Brzeziny dnia 24 czerwca 1999r. W roku szkolnym 2002/2003 odbyła się uroczystość nadania

szkole imienia oraz poświęcenie jej sztandaru. Patronem Gimnazjum jest Władysław Stanisław Reymont.

Stan organizacyjny placówki:

1) Ilość uczniów

Obecnie w Gimnazjum uczy się 484 uczniów w 18 oddziałach szkolnych.

2) Stan kadrowy

W roku szkolnym 2006/2007 zatrudniano łącznie 41 nauczycieli, w tym 37 -w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 4 pedagogów na niepełnych etatach. Aktualnie w Gimnazjum zatrudnionych jest 11 pracowników administracji i obsługi, w tym 9 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 2 w wymiarze niepełnym.

Celem kształcenia i rozwijania dodatkowych umiejętności i zdolności uczniów w formie zajęć pozalekcyjnych utworzono:

- koło informatyczne,
- chór szkolny,
- koło fizyczne,
- koło matematyczne,
- koło polonistyczne,
- koło historyczne,
- klub ekologiczny,
- klub europejski,
- koło plastyczne,
- drużynę harcerską,
- koło PCK,
- szkolne koło sportowe.

Działania o charakterze innowacyjnym:

1) Programy autorskie

W ramach innowacji pedagogicznej został zmodyfikowany program nauczania wychowania fizycznego w zakresie nauki pływania.

Od roku szkolnego 2007/2008 będzie wprowadzony autorski program nauczyciela Gimnazjum pod nazwą „Szkolny ośrodek kariery”.

Szkoła uczestniczy w programie Socrates – Comenius. Prowadzi współpracę międzynarodową z partnerskimi szkołami z Niemiec, Francji, Hiszpanii, Włoch i Rumunii. Wspólnie realizowany temat to „czas wolny nastolatków”. Uczniowie wydają gazetkę – „Niezależna Gazeta Gimnazjalisty”.

2) Cele edukacyjne

Do najważniejszych celów edukacyjnych Gimnazjum należą m.in.:

- przygotowanie uczniów do dojrzałego uczestnictwa w szybko zmieniającym się społeczeństwie i świecie,
- kształtowanie tożsamości Polaka, jako członka społeczności europejskiej,
- kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich,
- kształtowanie postaw proekologicznych i prozdrowotnych,
- stosowanie nowoczesnych technik komunikacyjnych,
- stymulowanie wszechstronnego rozwoju ucznia.

Problemy i zagrożenia

W Gimnazjum występuje różnorodny przekrój środowisk rodzinnych uczniów. Są uczniowie wywodzący się z rodzin mających problemy wywołane przez chorobę alkoholową któregoś z rodziców. Zjawiskiem negatywnie wpływającym na wypełnianie funkcji opiekuńczej i wychowawczej przez rodziny jest bezrobocie oraz wyjazdy rodziców w poszukiwaniu pracy za granicą. Brak pracy i ubożenie rodzin to zjawiska narastające. Coraz większa grupa uczniów ma problemy z zakupem podręczników, opłaceniem wyjazdów do kina, teatru czy na wycieczkę. Duża grupa uczniów korzysta z obiadów finansowanych przez pomoc społeczną.

Profilaktyka

Zajęcia profilaktyczne w Gimnazjum w uzgodnieniu z dyrekcją szkoły i radą pedagogiczną prowadzone są przez pedagoga szkolnego. Prowadzone są zajęcia z profilaktyki uzależnień oraz umiejętności dokonywania właściwych wyborów w sytuacjach nacisku. Zajęcia te realizowane są przez wychowawców klas w ramach godzin wychowawczych. Szkoła korzysta z pomocy specjalistów z Poradni

Psychologiczno – Pedagogicznej w Brzezinach, Niepublicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Koluszkach oraz pomocy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Aby ułatwić adaptację w nowej szkole pedagog prowadzi zajęcia integracyjne oraz warsztaty dla uczniów klas pierwszych. W ramach przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym prowadzona jest diagnoza przyczyn trudności w nauce a w oparciu o tę diagnozę prowadzone są zajęcia wyrównawcze.

Gimnazjum często wyróżniane jest w olimpiadach naukowych i w różnych dziedzinach sportu. Szkoła aktywnie bierze udział w organizowaniu imprez okolicznościowych na terenie miasta Brzeziny. Współpracuje z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu miasta.

6. Zespół Szkół Specjalnych w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 3,

Struktura wewnętrzna szkoły:

- Szkoła Podstawowa Specjalna, do której uczęszcza 22 uczniów
- Gimnazjum Specjalne, do którego uczęszcza 29 uczniów
- Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, do której uczęszcza 4 uczniów.

Zespół Szkół specjalnych liczy ogółem 55 uczniów, w tym 32 osoby to uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi z upośledzeniem umysłowym np. autyzm, porażenie mózgowe, zaburzenia psychoruchowe, niedowidzenie.

Zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę:

- koło dziennikarskie – spotkania warsztatowe szkolnych żurnalistów,
- klub europejski – wędrowki po Europie,
- harcerskie biesiady – spotkania gawędziarskie i rekreacyjno – sportowe,
- „Ze sztuką na Ty” – warsztaty artystyczne,
- organizacja wycieczek i uroczystości okolicznościowych.

Projekty realizowane przez szkołę:

- „Pracownie komputerowe dla szkół”
- „Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży”

Cele Szkolnego Programu Profilaktyki to:

- zapobieganie przed demoralizacją dzieci i młodzieży,
- podniesienie świadomości nauczycieli, rodziców, opiekunów na temat zagrożeń w rozwoju dzieci i młodzieży,
- integracja działań całego środowiska lokalnego na rzecz zapobiegania patologiom społecznym i demoralizacji, troska całego środowiska o rozwój młodego pokolenia, wspólne opracowanie i realizowanie działań mających na celu realizowanie założonych zamierzeń wychowawczych.

W ramach tego programu w szkole realizowane są następujące programy profilaktyczne: „Szkoła bez agresji”, „Czas spędzony w szkole to czas bezcenny”, „Nie palę”.

7. Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Brzezinach

ul. Św. Anny 33/35, tel. (046) 874-23-17

Państwowa Szkoła Muzyczna I st. w Brzezinach zapewnia sprzyjające warunki do nauki dla około 100 uczniów, którzy uczą się w sekcjach:

- fortepianu
- gitary
- skrzypiec
- akordeonu
- fletu poprzecznego
- klarnetu
- saksofonu

Kadra nauczycielska:

- nauczyciele - 20 osób
- pracownicy i obsługi - 5 osób

W trakcie nauki w szkole muzycznej uczniowie mają możliwość zdobywania wykształcenia muzycznego. Organizowane są koncerty zarówno na rzecz szkoły jak i środowiska lokalnego.

8. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 5

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 kształci się obecnie 350 uczniów, w tym :

- w Liceum Ogólnokształcącym- 225 uczniów
- w Technikum Ekonomicznym- 85 uczniów
- w Liceum Profilowanym- 24 uczniów
- w Technikum Handlowym- 16 uczniów

W szkole oraz internacie zatrudnionych jest 32 nauczycieli, z czego 23 na pełnym etacie. Wszyscy nauczyciele mają wyższe wykształcenie z przygotowaniem pedagogicznym; pracują zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. Większość kadry ukończyła studia podyplomowe, zyskując kwalifikacje do nauczania dwóch lub trzech przedmiotów.

Oferty zajęć pozalekcyjnych:

Szkoła oferuje uczniom zajęcia pozaszkolne w formie kół zainteresowań: koła teatralnego, chóru szkolnego, koła sportowego, koła przysposobienia obronnego, koła geograficznego. Wszyscy uczniowie mogą korzystać z kawiarenki internetowej, wyposażonej w 8 stanowisk, drukarkę i skaner. W szkole działa koło PCK, skupiające wolontariuszy i osoby zainteresowane niesieniem pomocy potrzebującym. Szkoła dysponuje salą gimnastyczną, minisiłownią, dobrze wyposażoną biblioteką.

Projekty realizowane przez szkołę:

Szkoła realizuje obecnie projekt „Program wyrównywania szans edukacyjnych uczniów poprzez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych w 2007 roku w Powiecie Brzezińskim” adresowany do młodzieży z terenów wiejskich, pochodzącej z

rodzin o niskich dochodach. Co roku uczniowie naszej szkoły korzystają ze stypendium finansowanego ze środków unijnych.

Programy profilaktyczne:

W szkole- obok programu wychowawczego - realizowany jest program profilaktyczny, którego założenia zostały skonsultowane z rodzicami uczniów.

Obejmuje on m.in. takie zadania jak:

1. Diagnoza potrzeb środowiska uczniów, rodziców i nauczycieli oraz rzeczywistych problemów występujących w społeczności lokalnej.
2. Zachęcanie i motywowanie do prowadzenia zdrowego i bezpiecznego stylu życia.
3. Indywidualna pomoc oraz wsparcie w sytuacjach trudnych dla uczniów i rodziców.
4. Wskazywanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez konieczności korzystania ze środków psychoaktywnych..
5. Wskazywanie zachowań szkodliwych i nieakceptowanych społecznie.

Program jest realizowany przez nauczycieli i wychowawców we współpracy z pielęgniarką szkolną oraz instytucjami wspierającymi: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Komendą Powiatową Policji, Powiatową Komendą Straży Pożarnej, Biblioteką Pedagogiczną, Powiatową Stacją Sanitarно- Epidemiologiczną i innymi.

9. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 5

Do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych uczęszcza 229 uczniów

W roku 1981 przekształcona została w Zespół Szkół Rolniczych w Witkowicach z filiami w Jeżowie i w Dmosinie. W latach 1963-2002 placówka kształciła w następujących kierunkach :

- Zasadnicza Szkoła Rachunkowości Rolnej
- Zasadnicza Szkoła Gospodarstwa Domowego
- Zasadnicza Szkoła Rolnicza

- Zasadnicza Szkoła Mechanizacji Rolnictwa
- Średnie Studium Zawodowe
- Zasadnicza Szkoła Ogrodnicza
- Technikum Mechanizacji Rolnictwa
- Technikum Mechanizacji Rolnictwa dla Dorosłych

W 2002 roku Starostwo Powiatowe w Brzezinach przeniosło szkołę z Witkowic do Brzezin. Wiązało się to z całkowitym przekształceniem programu nauczania i tak powstały nowe kierunki:

§ 4 – letnie Technikum Żywienia i Gospodarstwa Domowego

Specjalności do wyboru przez uczniów:

- Organizacja usług gastronomicznych
- Dietetyka

§ 3- letnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa- mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych.

§ 2- letnia Zasadnicza Szkoła Zawodowa – kucharz małej gastronomii.

Struktura wewnętrzna placówki:

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 zatrudnionych jest 29 nauczycieli, 6 osób administracji i obsługi .

Oferty zajęć pozalekcyjnych:

Szkoła prowadzi zajęcia dodatkowe bezpłatne z wszystkich przedmiotów wybranych na egzamin maturalny przez uczniów klas IV oraz zajęcia wyrównawcze dla uczniów mających problemy z nauką z poszczególnych przedmiotów.

Projekty realizowane przez szkołę:

„Program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2007r.”.

Problemy wychowawcze dotyczące uczniów:

Najczęstszym problemem uczniów jest palenie papierosów.

Programy profilaktyczne:

Szkoła nie prowadzi zewnętrznych programów profilaktycznych, jedynie realizowany jest program profilaktyczny opracowany przez Radę Pedagogiczną.

10. Liceum Ogólnokształcące w Brzezinach im. Jarosława Iwaszkiewicza

ul. Okrzei 1, tel. (046) 874-28-27

Do Liceum Ogólnokształcącego w Brzezinach im. Jarosława Iwaszkiewicza uczęszcza 254 uczniów uczących się w dziewięciu oddziałach.

Młodzieży oferujemy dodatkowe zajęcia :

- języka angielskiego,
- języka niemieckiego,
- matematyki,
- zajęcia na basenie w ramach programu „Równać szanse”,
- koło filozoficzne,
- koło fizyczne,
- funkcjonuje drużyna harcerska.

Szkoła realizuje następujące programy profilaktyczne:

- "Mam haka na raka",
- "Ruch to zdrowie",
- "Stop przemocy",
- "Szkoła wolna od narkotyków i dymu tytoniowego".

Instytucje kulturalne i edukacyjne

1. Miejska Biblioteka Publiczna w Brzezinach im. Juliana Tuwima

ul. Św. Anny 36, tel. (046) 874-21-93, www.mbp-brzeziny.pl

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliana Tuwima w Brzezinach jest miejską instytucją kultury prowadzoną przez Gminę Miasto Brzeziny, posiadającą osobowość prawną. Praca biblioteki skupia się w działach:

- a) **Gromadzenia i Opracowywania Zbiorów**, gdzie prowadzi się szczegółową ewidencję wpływów i ubytków książek; dokonuje się zakupów nowości wydawniczych, przyjmuje dary, bierze udział w wymianie międzybibliotecznej. Opracowywanie dokumentów odbywa się w programie SOWA z wykorzystaniem klasyfikacji UKD, haseł przedmiotowych ze Słownika Biblioteki Narodowej oraz norm obowiązujących opis bibliograficzny materiałów bibliotecznych. Dział udostępnia i wypożycza zbiory biblioteczne, pomaga w doborze literatury, wyjaśnia jak należy korzystać z bazy danych.
- b) **Informacyjno-Bibliograficznym**, w którym prowadzone są usługi z zakresu informacji bibliograficznej, wyjaśnia się jak należy korzystać z wydawnictw informacyjnych. Gromadzi, opracowuje i udostępnia informacje dotyczące okolic Brzeziny.

W Bibliotece działają również:

Punkt Informacji Europejskiej – informuje o tematyce związanej z Unią Europejską i członkostwem Polski w tej organizacji. Udostępnianie wiedzy w tym zakresie odbywa się na miejscu w czytelni MBP oraz drogą internetową.

Punkt Informacji Turystycznej – jeden z 64 punktów w naszym województwie – umożliwia wprowadzanie danych o obiektach i atrakcjach turystycznych Brzeziny i okolic.

Czytelnia Internetowa „lkonka” z bezpłatnym dostępem do Internetu (3 stanowiska komputerowe).

W ramach promocji książki i czytelnictwa Biblioteka włącza się w akcje ogólnopolskie:

Cała Polska czyta dzieciom
Światowy dzień książki
Urodziny Koziołka Matołka
Tydzień bibliotek
Światowy Dzień Pluszowego Misia

Placówka bierze czynny udział w organizowaniu akcji „Lato w mieście” oraz ferii zimowych dla dzieci, włącza się w obchody Dni Ziemi Brzezińskiej oraz współpracowała przy organizacji finałów Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Biblioteka prowadzi wypożyczanie międzybiblioteczne na zasadzie współpracy z innymi bibliotekami na terenie całego kraju celem pozyskania książek dla zainteresowanych czytelników.

Prace biblioteczne są w pełni skomputeryzowane, dzięki temu ułatwione jest wypożyczanie i rejestracja czytelników, uruchomiono katalog on-line, można zamawiać i rezerwować wybrane przez siebie pozycje przez Internet.

Placówka wychodzi z ofertą również do tych czytelników, którzy ze względu na zły stan zdrowia lub podeszły wiek mają problem z dotarciem na miejsce: w ramach akcji „książka na telefon” pracownicy biblioteki dostarczali książki na bieżąco do miejsca zamieszkania takich osób.

Biblioteka organizuje również wystawy, jak na przykład:

- wystawa rzeźb H. Stefaniaka,
- wystawa pt.: „*Fiknijmy koziołka*” 40 prac graficznych wybitnych współczesnych artystów, przedstawienia profilaktyczne
- wystawa lamp witrażowych – D. Drzewieckiego
- wystawa malarstwa J. Milczewskiej
- wystawa malarstwa K. Wysmyk
- wystawa malarstwa E. Strzelczyk

spotkania, między innymi z:

- M. Iwanowicz – autorką książek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- J.H. Wiśniewskim (dziennikarz, pisarz)
- M. Karkowski (rzeźbiarz)
- R. Bonisławski (historyk)
- G. Kasdepke (pisarz)
- K. Jagodzińska (redaktorka TVP 3)
- T. Talaga (dziennikarz Radia Niepokalanów)

Prelekcje w Bibliotece wygłosili:

- dr A. Świć - Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich

- M. Stopczyński – Chrońmy nietoperze

Organizowano także inscenizacje profilaktyczne z udziałem:

- Teatru Pinokio

- Teatru Lajkonik

oraz wycieczki:

- Góry świętokrzyskie i okolice

- Wycieczka do Wolborza

2. Biblioteka Pedagogiczna w Skierniewicach Filia w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 5, tel. (046) 874 – 20 – 29

Biblioteka przeznaczona jest dla uczniów szkół średnich, studentów oraz nauczycieli. Współpracuje z placówkami z terenu miasta: młodzieżą ze szkół ponadgimnazjalnych, Świetlicą Środowiskowo –Terapeutyczną „Świetlik”. Organizuje konkursy tematyczne, prezentuje wystawy okolicznościowe.

3. Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna „Świetlik” przy MOPS Brzeziny

ul. Reformacka 1, tel. 510 – 379 – 317

Świetlica Środowiskowo – Terapeutyczna „Świetlik” działa w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach. Obecnie zatrudnia trzech wychowawców:

- terapeuta zajęciowy- 2 osoby
- instruktor ds. kulturalno – oświatowych- 1 osoba

Zajęcia odbywają się w godzinach popołudniowych. Codziennie można uzyskać pomoc w odrabianiu lekcji i wziąć aktywny udział w zajęciach. Świetlica prowadzi dożywianie. W siedzibie świetlicy działa Punkt Informacji Obywatelskiej, które ma na celu pomoc mieszkańcom naszego miasta w problemach rodzinnych, społecznych poprzez poradnictwo specjalistów: psychologa, policjanta, pracownika socjalnego, pracownika PUP, pracownika PCPR, lekarza, przedstawiciela Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalisty ds. patologii społecznych i sekt.

W ramach działalności świetlicy prowadzone są zajęcia:

1. Z zakresu promocji zdrowia ma na celu przybliżenie dzieciom zagrożeń wynikających z braku dbałości o higienę i własne zdrowie.
2. Z Arteterapii,
3. Z Biblioterapii,
4. Psychoedukacyjne integracyjne i grupowe.
5. Organizowane są gry i zabawy ruchowe.
6. Zajęcia rekreacyjno – sportowe mające na celu poprawę kondycji i sprawności fizycznej dzieci.
7. Zajęcia z profilaktyki uzależnień mające na celu uświadomienie dzieciom zagrożeń wynikających z nadużywania używek.
8. Przygotowywane są przedstawienia z okazji świąt okolicznościowych.
9. Zajęcia z zakresu informatyki mające na celu zapoznanie dzieci z obsługą komputera, programami, korzystaniem z internetu.
10. Organizowane są wycieczki i wyjazdy do kina, teatru.
11. Wizyty w różnych zakładach działających na terenie miasta Brzeziny mające na celu zapoznanie z zawodami.
12. Akcja „Lato w mieście”.
13. Organizowane są święta okolicznościowe dla podopiecznych świetlicy.

Świetlica „Świetlik” wdraża pracę metodą CAL, która ma na celu zapoznanie innych organizacji społecznych z nową metodą pracy. Centrum Aktywności Lokalnej to współpraca z większą liczbą organizacji, przez co możemy osiągnąć założony cel łatwiej, przez dzielenie zadań na poszczególne grupy zadaniowe.

W ramach działalności CAL organizowane są imprezy okolicznościowe i integracyjne dla dzieci i młodzieży z różnych środowisk. Organizacja imprez integracyjnych w ramach działalności Centrum Aktywności Lokalnej ma już swoją historię, zorganizowano: „Wiosnę Radosną”, „Wiosnę Radosną II”, „Świetlikową Gwiazdkę”, bal karnawałowy.

Działanie świetlicy w najbliższym środowisku lokalnym realizuje następujące cele:

- zapewnia pomoc rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami,

- współpraca ze szkołami, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- pomoc w kryzysach szkolnych, rówieśniczych, rodzinnych i osobistych,
- współpraca z rodziną dziecka, poradnictwo rodzinne.

4. Muzeum Regionalne w Brzezinach

ul. Piłsudskiego 49, tel. (046) 874-33-82

Muzeum Regionalne w Brzezinach jest instytucją o charakterze naukowo-badawczym i kulturalno-oświatowym. Terenem działania jest Ziemia Brzezińska w jej historycznych granicach. Placówka realizuje zadania zgodnie ze statutem: gromadzi, przechowuje, naukowo opracowuje i konserwuje muzealia, a następnie udostępnia swoje zbiory zwiedzającym.

Muzeum brzezińskie powstało 1.X. 1972 r. Początkowo mieściło się w parterowej oficynie. Od 1981 r. siedzibą placówki jest zabytkowy pałacyk neogotycki z 1903 r.

Muzeum zgromadziło szereg ciekawych kolekcji w kilku działach: w **Dziale Archeologii** do najciekawszych należą eksponaty wykopaliskowe z cmentarzyska rzymskiego (ok. 1-200 r. po n.Chr.) w Pludwinach obejmujące brązowe zapinki, szpile, noże, klucze, fragmenty uzbrojenia, groty strzał i włóczni. Kolekcja liczy ok. 90 pozycji inwentarzowych. Zbiór wykopalisk na łąkach brzezińskich z tzw. Krakówka obejmuje zabytki osadnictwa z okresu od XIV do XVIII wieku, zawiera ułamki kafli, naczynia domowe, fragmenty narzędzi i okuć metalowych, kości zwierząt, części bali drewnianych domów, a także zrekonstruowaną (część naziemna) studnię z żywą wodą w cembrowinie dębowej z XIV wieku. Łącznie ok. 100 pozycji inwentarzowych. W okolicach kościoła św. Ducha odkryto zamek obronny właścicieli miasta, rodziny Lasockich, który istniał od XVI wieku do XVII w.. Pozyskano m.in. ułamki ceramiki, pięknie zdobiony kufel i talerz płaski ornamentowany, narzędzia, kafle i późnośredniowieczne cegły.

W **Dziale Etnografii** zgromadzono kolekcję kobiecego stroju ludowego: wełniaków, zapasek fartuchów z pasiastych tkanin wełnianych, staników, koszul

Inianych zdobionych haftem krzyżykowym, chust i czepców. Bogato reprezentowane są rzemiosła wiejskie, wyroby kowali ludowych, plecionkarzy i stolarzy. Na szczególną uwagę zasługuje kolekcja obrazów malarki prymitywistki Henryki Hakowej. **Dział Historii** z numizmatami obejmuje dawne zbiory krawieckie: liczne różnych typów żelazka od pocz. XIX wieku do współczesnych, maszyny do szycia różnego rodzaju: na korbkę, nożne, dziurkarki, do szycia dzianin, czapek, owerloki oraz związane ze skórnictwem maszyny szewskie i rymarskie. Uzupełnienie kolekcji stanowią liczne poduszki krawieckie różnych kształtów i przeznaczenia, prasulce drewniane, stoły, nożyce i miary. Zgromadzono liczącą ok. 100 sztuk kolekcję domowych naczyń mosiężnych z XIX i pocz. XX wieku. Cenne dla dziejów miasta są zdjęcia i widokówki dawnych Brzezin - od początku tego wieku do lat ostatnich, szczególnie zbiory zdjęć i pamiątek obejmujących 100 lat brzezińskiej Ochotniczej Straży Pożarnej. Rękopisy i mapy obejmują kilkaset pozycji materiałów od pol. XIX wieku do lat 60 tego stulecia. Z numizmatów wyróżnia się skarb monet srebrnych z Dmosina z XIV i XV wieku.

Dział Sztuki posiada kolekcję sreber i platerów z pracowni polskich i angielskich XIX i XX wieku, ram złożonych, lamp naftowych, mebli secesyjnych i zegarów.

Na budynku głównym zamieszczono tablice pamiątkowe sławnych Brzezinian (Marii Buyno-Arctowej pisarki dla dzieci i młodzieży i Zbigniewa Zamachowskiego- wybitnego aktora polskiego), związanych miejscem urodzenia z siedzibą naszej placówki.

Muzeum posiada ogółem 4 169 eksponatów z wymienionych wyżej dyscyplin oraz specjalistyczną bibliotekę liczącą 1808 pozycji. Przez 35 lat istnienia placówki zorganizowano wiele wystaw stałych, czasowych i oświatowych.

Obecnie eksponowane są wystawy stałe o tematyce historycznej (dzieje miasta, sławni ludzie związani z Brzezinami oraz dawne krawiectwo).

Dział Oświatowy proponuje zajęcia w funkcjonujących kołach zainteresowań:

- kole plastycznym
- kole wokalnym
- kole teatralnym
- kole tanecznym
- studiu piosenki

W zajęciach uczestniczą dzieci i młodzież szkolna z terenu Brzezin i okolic. Ponadto dział oświatowy organizuje imprezy ogólnomiejskie, oraz współpracuje z innymi instytucjami i stowarzyszeniami.

5. Warsztaty Terapii Zajęciowej „Blisko Ciebie” w Brzezinach

ul. Konstytucji 3 Maja 3/5, www.wtzbliskociebie.prv.pl

W zajęciach bierze udział 20 osób niepełnosprawnych, głównie z terenu powiatu brzezińskiego, z dysfunkcjami fizycznymi i psychicznymi. Uczestnikami Warsztatu są osoby zakwalifikowane na podstawie wskazań do uczestnictwa zawartych w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności. Uczestnicy dowożeni są na zajęcia samochodem, a koszty transportu ponosi WTZ.

Warsztaty Terapii Zajęciowej realizują zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, stosownie do indywidualnego programu rehabilitacji każdego uczestnika. Podejmowane działania terapeutyczne zmierzają do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, na miarę jej możliwości.

W Warsztatach Terapii Zajęciowej działają cztery pracownie:

- pracownia informatyczna,
- pracownia krawiecka,
- pracownia plastyczna,
- pracownia rękodzieła – rozszerzona o zajęcia przystosowania do życia codziennego

Pracownikami Warsztatu są:

1. Kierownik Warsztatu,
2. Instruktorzy terapii zajęciowej,
3. Rehabilitant,
4. Psycholog,
5. Pedagog,
6. Pielęgniarka,
7. Pracownik socjalny,

8. Księgowa.

Systematycznie organizowane są indywidualne i grupowe zajęcia, szkolenia i treningi prowadzone przez pedagoga, psychologa, pielęgniarkę i pracownika socjalnego. Prowadzone są również indywidualne zajęcia rehabilitacyjne.

WZT współpracuje z:

- Powiatowym Urzędem Pracy,
- Zespołem Szkół Specjalnych,
- Ośrodkiem Dydaktyczno-Rehabilitacyjnym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,
- Świetlica Środowiskowo-Terapeutyczna „Świetlik”.

Warsztaty Terapii Zajęciowej w br. uzyskały pomoc finansową ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zakup pojazdu w ramach programu „Pegaz 2003” w module pomocy w dofinansowaniu likwidacji barier transportowych osób niepełnosprawnych – uczestników WTZ.

W siedzibie Warsztatów, Bibliotece Pedagogicznej i Bibliotece Miejskiej w Brzezinach można zakupić własnoręcznie wykonane prace uczestników. W sprzedaży oferowane są m.in.: haftowane i malowane obrazy, karty okolicznościowe, serwety, figurki gipsowe, sztuczna biżuteria,.

Organizowane są również kiermasze okolicznościowe w holu Urzędu Miasta Brzeziny oraz stoisko w czasie festynów organizowanych na terenie miasta Brzeziny.

Organizacje pozarządowe

1. Stowarzyszenie „Wspólna Przyszłość – Polska, Europa, Świat”

Siedziba Brzeziny, ul. Sienkiewicza 14

Stowarzyszenie „Wspólna Przyszłość-Polska, Europa, Świat” działa od 2000 roku, powstało z inicjatywy młodych ludzi, którzy chcieli coś zrobić na rzecz społeczności lokalnej.

Celami Stowarzyszenia są:

- obrona podstawowych praw do rozwoju i godnego życia ludzkiego,

- kreowanie i wspieranie inicjatyw społecznych i samorządowych, w szczególności dotyczących budowania społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego, rozwoju partnerstw lokalnych oraz wspólnot i lokalnej społeczności,
- promocja i organizacja wolontariatu,
- szeroko rozumiana pomoc społeczna, w tym pomoc grupom defaworyzowanym, rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych podmiotów,
- działalność charytatywna i interwencyjna,
- podtrzymywanie narodowych tradycji, pielęgnowanie polskości oraz rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
- działalność na rzecz mniejszości narodowych, uchodźców, emigrantów oraz innych kultur,
- ochrona i promocja zdrowia oraz działanie i profilaktyka w zakresie zdrowie publicznego,
- rehabilitacja społeczna i zawodowa oraz inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym,
- działania na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy, w szczególności promocja zatrudnienia i szeroko rozumiana aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych jej utratą,
- działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości w zakresie mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- działalność naukowa, edukacyjna, oświatowa i wychowawcza, w szczególności dotycząca dzieci i młodzieży,
- rozwój kultury, sztuki, ochrona dóbr kultury i tradycji, krajoznawstwo oraz wypoczynek dzieci i młodzieży,
- upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i turystyki w zakresie amatorskim, masowym i profesjonalnym,
- działalność proekologiczna, ochrona zwierząt i dziedzictwa przyrody,
- przeciwdziałanie patologiom społecznym i nałogom oraz dbanie o porządek i bezpieczeństwo publiczne,

- upowszechnianie i obrona wolności i praw człowieka, w tym równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz promowanie działań wspomagających rozwój demokracji,
- pomoc ofiarom katastrof, klęsk, konfliktów zbrojnych oraz działania na rzecz ratownictwa, ochrony ludności oraz obronności państwa i jego obywateli,
- szeroko pojęta współpraca na rzecz rozwoju społecznego z organizacjami społecznymi, chrześcijańskimi, samorządowymi, rządowymi i biznesowymi w kraju i za granicą oraz działania na rzecz integracji europejskiej,
- wsparcie techniczne, szkoleniowe, informacyjne i finansowe dla organizacji pozarządowych, szkół publicznych, grup wykluczonych społecznie, związków lub zrzeszeń przedsiębiorców i samorządów oraz jednostek kościelnych wywodzących się z chrześcijaństwa w zakresie działalności stowarzyszenia i realizacji celów statutowych.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez:

- tworzenie, wdrażanie, wspieranie i realizowanie projektów, programów dotyczących w/w celów,
- podejmowanie inicjatyw ogólnospołecznych na rzecz pozytywnych zmian i rozwoju społeczeństwa w szczególności w zakresie tworzenia partnerstw lokalnych z różnymi partnerami oraz sektorami,
- organizowanie i prowadzenie form instytucjonalnych, a w szczególności poprzez Centrum Wolontariatu, placówki doradztwa społecznego i biznesowego, instytucje rynku pracy, centra szkoleniowe, w ramach programów i projektów oraz innych jednostek organizacyjnych zapewniających realizowanie celów statutu,
- wypracowywanie i propagowanie profesjonalnych standardów,
- prowadzenie działalności odpłatnej i nieodpłatnej w zakresie realizacji zadań pożytku publicznego,
- organizowanie działalności popularyzatorsko-naukowej w ramach realizowanych konferencji, seminariów, ekspertyz, odczytów, etc.,
- prowadzenie działalności wydawniczej i informacyjnej w kraju i za granicami RP,
- podejmowanie współpracy z innymi podmiotami w zakresie realizacji zadań statutowych,

- prowadzenie i organizowanie szkoleń, badań, kursów, programów i innych działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji w tym zawodowych i umiejętności uczestników,
- prowadzenie działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującymi przepisami dla realizacji celów statutowych, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

Stowarzyszenie zrealizowało następujące projekty:

- GCI (Gminne Centrum Informacji dla osób bezrobotnych)
- „Od Starożytności do współczesności”
- Lokalne Okienko Przedsiębiorczości
- Lokalny punkt dla osób poszukujących pracy
- Współorganizujemy imprezy integracyjne dla mieszkańców miasta
- „Teatr otwiera dzieciom drzwi”

Współpracujemy z:

- Stowarzyszeniem Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom”
  - Domem Pomocy Społecznej
  - Miejskim Ośrodkiem Kultury
  - Świetlicą Środowiskowo-Terapeutyczną „Świetlik”
  - Urzędem Miasta Brzeziny
- oraz z Zakonem Diakonów w Niemczech

Struktura wewnętrzna stowarzyszenia:

W skład zarządu stowarzyszenia wchodzi pięciu członków: prezes, wiceprezes, skarbnik, sekretarz, członek.

Przy stowarzyszeniu funkcjonuje Centrum Wolontariatu, które swoją działalność rozpoczęło dzięki projektowi „Idea 2001”:

Działalność instytucjonalna CW opiera się na:

- propagowaniu idei wolontariatu
- prowadzeniu biura pośrednictwa pracy dla wolontariuszy

- pomocy w pozyskiwaniu i kierunkowym zlecaniu zadań wolontariuszom w instytucjach i placówkach
- prowadzeniu bazy danych wolontariuszy i organizacji współpracujących
- międzynarodowej wymianie wolontariuszy

2. Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom”

Brzeziny, ul. Konstytucji 3 Maja 1

Stowarzyszenie obecnie liczy 69 osób, prowadzi Ośrodek Dydaktyczno – Rehabilitacyjny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Brzezinach. W ośrodku prowadzone są codziennie zajęcia indywidualne i grupowe.

Struktura wewnętrzna ośrodka:

personel ośrodka stanowi: rehabilitant, masażysta, logopeda, pedagog specjalny, terapeuta zajęciowy, koordynator projektu.

Głównymi celami Stowarzyszenia są:

- pomoc osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom,
- integracja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej ze zdrowymi rówieśnikami,
- prowadzenie działalności informującej o problemach dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ich rodzin,
- tworzenie warunków prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Stowarzyszenie realizuje swoje cele w szczególności przez:

- prowadzenie placówki dydaktyczno – rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej zapewniającej stałą opiekę, pracę pedagogiczną z dziećmi i młodzieżą, pracę dydaktyczną z opiekunami, opiekę lekarską i rehabilitację ruchową,
- organizowanie wykładów, seminariów i spotkań,

- prowadzenie działalności informacyjnej,
- organizowanie poradnictwa w zakresie spraw osób niepełnosprawnych,
- organizowanie zgromadzeń i manifestacji,
- nawiązywanie współpracy z organami administracji samorządowej i rządowej oraz innymi organizacjami,
- prowadzenie działalności gospodarczej w rozmiarach służących realizacji celów statutowych Stowarzyszenia. Dochód z działalności nie może być dzielony pomiędzy członków.

Projekty realizowane przez Stowarzyszenie:

- uczestnictwo w programie PFRON – Partner. Program ten umożliwia funkcjonowanie Ośrodka poprzez opłacanie pracy specjalistów pracujących z dziećmi,
- realizowane są zadania dofinansowane przez – Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta Brzeziny dotyczące częściowego pokrycia kosztów działalności Ośrodka,
- współpraca z PCPR w organizowanych projektach – w 2007 r. „10 lat Ośrodka – nasze marzenia” – promocja osiągnięć i potrzeb stowarzyszenia,
- uczestnictwo w imprezach integracyjnych organizowanych na terenie Brzeziny, przez DPS w Dąbrowie,
- zrealizowano projekt „Punkt poradnictwa i pomocy” przy współpracy Fundacji im. Stefana Batorego,
- współpraca z Centrum Wolontariatu w Brzeziny,
- realizacja projektu „Bądźmy razem” w ramach programu „Działaj lokalnie” organizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce

Od 2004 r. Stowarzyszenie stara się o budowę nowego lokalu dla Ośrodka.

Stowarzyszenie jest członkiem Łódzkiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych i poprzez swojego przedstawiciela uczestniczy w pracach Powiatowej Rady Konsultacyjnej ds. Osób Niepełnosprawnych.

3. Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Brzezińskiej

Brzeziny, ul. Sienkiewicza 14

W skład personelu stowarzyszenia wchodzi zarząd. Działalność organizacji sięga wielu lat, poprzez swoje działania stowarzyszenie wspiera intensywnie miasto Brzeziny.

Cele i działania stowarzyszenia:

- wielokierunkowe działanie na rzecz umocnienia i rozwoju powiatu,
- niesienie pomocy mieszkańcom miasta, poprzez organizowanie paczek żywnościowych i odzieży,
- pomoc mieszkańcom miasta, poprzez udzielanie porad,
- organizowanie bezpłatnych badań lekarskich,
- współorganizowanie imprez na terenie Powiatu Brzezińskiego.

4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy w Brzezinach

Brzeziny, ul. Sieniewicza16, tel. (046) 874-24-62

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Brzezinach gromadzi 413 członków, zarząd składa się z 11 osób, urzędujące prezydium pracuje w składzie 3 – osobowym: przewodniczący, sekretarz i skarbnik. Przy oddziale rejonowym działa stołówka „SMAKOSZ”, w której przygotowuje się posiłki, a także wypieka pączki.

Działalność statutowa Oddziału Rejonowego przedstawia się następująco:

- W lokalu stołówka działa klub Seniora. W klubie odbywają się różnego rodzaju spotkania i imprezy rozrywkowe.
- Co roku organizowane są wycieczki krajoznawcze 1-dniowe i wielodniowe oraz pielgrzymki do miejsc kultu religijnego.
- Organizowane są wyjazdy do teatru.
- Działa zespół wokalny „Brzezinianki” oraz koło miłośników turystyki rowerowej.
- Oddział Rejonowy prowadzi także działalność charytatywną, w jej ramach udzielane są zapomogi członkom związku będącym w trudnej sytuacji materialnej.

- Wydawane są zaświadczenia dla PKP uprawniające do 37% zniżki dla wszystkich emerytów i rencistów.

5. Polski Czerwony Krzyż – Zarząd Rejonowy

Brzeziny, ul. Sienkiewicza 14, tel. (046) 874-22-05

Podstawowymi zasadami stowarzyszenia są:

- Humanitaryzm
- Bezstronność
- Neutralność
- Niezależność
- Dobrowolność
- Jedność
- Powszechność

Polski Czerwony Krzyż w realizacji swych zadań współdziała z organami państwowymi i samorządowymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.

Podstawowe cele PCK:

- zapobieganie cierpieniom ludzkim,
- prowadzenie działalności na rzecz krwiodawstwa,
- niesienie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych,
- promocja zdrowia,
- prowadzenie szkoleń prozdrowotnych,
- prowadzenie działalności na zlecenie organów państwowych i samorządowych,
- prowadzenie pomocy opiekuńczej na rzecz chorych, niepełnosprawnych pozostających w domu.

Zarząd Rejonowy PCK w Brzezinach, składa się z 6 osób, aktualnie zatrudniona jest 1 osoba na ½ etatu. W skali roku zatrudnionych jest 8 opiekunek do opieki nad chorym w domu. Praca opiekunek odbywa się na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy

Spółecznej lub rodzin chorego. Obecnie opieką w domu chorego objęto 24 środowiska. W ramach pomocy żywnościowej opłacane są obiady w szkołach na rzecz 11 dzieci.

Ponadto ZR PCK w zakresie promocji zdrowia organizuje w szkołach konkursy, szkolenia, pogadanki i prelekcje. Organizowane są akcje pobierania krwi wśród młodzieży szkolnej. PCK bierze czynny udział w organizowaniu w szkołach akcji: „Światowy Dzień Walki z Głodem”, „Wyprawka dla Żaka”, „Gorączka Złota”. Organizujemy z okazji „Tygodnia PCK” kwesty uliczne, uzyskane pieniądze ze zbiórki przeznaczone są na dofinansowanie do „Zielonej Szkoły”, turnusów rehabilitacyjnych, wycieczek dla młodzieży szkolnej.

Przygotowywane są paczki żywnościowe z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych dla podopiecznych Punktu Opieki nad chorym w domu, osób bezrobotnych, bezdomnych, rodzin wielodzietnych. W roku 2006 programem PEAD objęto 50 osób.

PCK Zarząd Rejonowy w Brzezinach w swojej działalności współpracuje z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach, Urzędem Miasta Brzeziny, Starostwem Powiatowym, Gminą Brzeziny, Stowarzyszeniem „Naszym Dzieciom”, ZHP, szkołami, Sądem Rejonowym w Brzezinach.

6. Stowarzyszenie Abstynenckiego Klubu Wzajemnej Pomocy „Viola”

Brzeziny, ul. Św. Anny, tel. (046) 874-25-80

Głównymi celami Stowarzyszenia Abstynenckiego Klubu Wzajemnej Pomocy „Viola” są:

- walka z chorobą alkoholową
- przeciwdziałanie rozszerzającemu się alkoholizmowi na terenie miasta i gminy Brzeziny

Podstawowe działania:

1. Grupowe terapie prowadzone przez specjalistę.

Są trzy grupy terapeutyczne, jedna dla osób uzależnionych i dwie dla osób współuzależnionych. Ponadto terapeuta prowadzi indywidualne konsultacje dla osób zgłaszających się po poradę, bądź skierowanych przez Poradnię Odwykową.

2. Mityngi A.A. i AL – Anon. Piątkowe spotkania są bardzo przydatne -w leczeniu i terapii, mobilizują one do walki z nałogiem.

Działania akcyjne z zakresu „Ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej”:

- turnieje tenisa stołowego,
- Ogólnopolskie Zjazdy Abstynenckie,
- biegi,
- zajęcia strzeleckie,
- wycieczki,
- obozy terapeutyczne,
- bale rocznicowe,
- choinki dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym.

Co roku wszyscy członkowie klubu wyjeżdżają na ogólnopolskie spotkania abstynenckie w Częstochowie i Licheniu. „Viola” skupia wiele osób z wieloletnią abstynencją, które służą swoim doświadczeniem ludziom szukającym pomocy. Członkowie klubu włączają się czynnie w prace Komitetu Odbudowy Kościoła Świętej Anny. Z doświadczeń osób trzeźwiejących często korzystają studenci piszący prace na temat uzależnień. „VIOLA” utrzymuje partnerskie kontakty z klubami abstynenckimi z innych miast np. Koluszek, Skierniewic, Tomaszowa Mazowieckiego. Klub współpracuje z Kuratorem Sądowym, Poradnią Odwykową, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej a także z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Struktura wewnętrzna stowarzyszenia:

- Zarząd stowarzyszenia – 4 osoby, w tym prezes,

- Komisja Rewizyjna – 3 osoby,
- 56 członków zwykłych,
- 3 członków honorowych.

7. Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych

Zarząd Koła Miejsko – Gminnego

Brzeziny, ul. Sienkiewicza 14, p.2

Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych więźniów Politycznych
Zarząd Koła Miejsko – Gminnego w Brzezinach i jego struktury:

- Koło liczy 40 członków zwyczajnych i 80 członków podopiecznych.
- Koło działa na podstawie statutu Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych.
- Zarząd Koła składa się z 7 osób.
Komisja rewizyjna liczy 3 członków.
- Struktura organizacyjna: prezes, sekretarz i skarbnik Koła.
- Członkowie Koła uczestniczą wraz ze sztandarem w uroczystościach religijnych i państwowych.
- Zarząd Koła opiniuje wnioski o udzielenie pomocy finansowej.

8. Towarzystwo Pomocy Św. Brata Alberta

Brzeziny, ul. Św. Anny 35

Celem Towarzystwa jest niesienie pomocy osobom bezdomnym i ubogim, w tym niepełnosprawnym – w duchu patrona Św. Brata Alberta

Towarzystwo Pomocy Św. Brata Alberta w Brzezinach realizuje swoje cele poprzez:

- Prowadzenie Noclegowni dla Bezdomnych Mężczyzn, z której w 2007 roku skorzystało 31 bezdomnych. Osoby bezdomne mają zabezpieczoną bazę noclegową, na miejscu otrzymują kolacje i śniadanie. Mają również możliwość wykąpania się i zmiany odzieży.
- Realizowany jest Program PEAD we współpracy z Fundacją „Bank Żywności” objętych pomocą zostało 600 osób. Do najbiedniejszych mieszkańców trafiają podstawowe produkty żywnościowe: mleko, mąka, makaron, cukier, ryż, kasza, ser żółty, ser topiony.
- Całorocznie funkcjonuje Punkt Wydawania Odzieży, z którego korzysta około 300 rodzin.
- Podopieczni mogą uzyskać również poradę pedagoga i pracownika socjalnego.
- W siedzibie towarzystwa działa Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Osób Uzależnionych, Ubogich, Bezdomnych i Odrzuconych. Z udzielanej pomocy prawnej skorzystało: 37 osób natomiast z pomocy socjalnej: 94 osoby, na zajęcia grupy terapeutycznej uczęszczało: 13 osób. Ogółem z prowadzonych działań w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Osób Uzależnionych, Ubogich, Bezdomnych i Odrzuconych skorzystały 144 osoby. Osoby te to głównie podopieczni ośrodków pomocy społecznej, poradni odwykowej, kuratorów jak również mieszkańcy Brzeziny. Przeprowadzone przedsięwzięcie obejmowało swym zasięgiem teren miasta i gminy Brzeziny. Oferowano pomoc w pisaniu pism, wniosków, pozwów, udzielano informacji gdzie jeszcze mogą zwrócić się o pomoc by rozwiązać swe problemy, Osoby te korzystały również z prowadzonego przy Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Osób Uzależnionych, Ubogich, Bezdomnych i Odrzuconych Punktu Wydawania Odzieży i Żywności. W grudniu podopieczni skorzystali z pomocy świątecznej w formie paczek żywnościowych, których ogółem wydano 120.

Wymierne rezultaty realizacji zadania:

- Zapoznanie się z możliwościami uzyskania pomocy
- Uzyskanie pomocy w podjętej próbie zmiany swojej sytuacji życiowej, materialnej, socjalnej

- Zaspokojenie potrzeby bezpieczeństwa i fizjologicznej u osób bezdomnych (otwarcie noclegowni dla bezdomnych mężczyzn)
- Zapoznanie się z podstawową wiedzą na temat choroby alkoholowej.
- Zapoznanie się z ofertą terapeutyczną ośrodków leczenia uzależnień oraz programem AA.

9. Związek Harcerstwa Polskiego – Komenda Chorągwi Łódzkiej Im. Aleksandra Kamińskiego.

Brzeziny, ul. Sienkiewicza 17

Związek Harcerstwa Polskiego jest wychowawczym, patriotycznym, dobrowolnym i samorządowym stowarzyszeniem otwartym dla wszystkich bez względu na pochodzenie, rasę czy wyznanie.

Wychowanie w ZHP opiera się na normach moralnych, wywodzących się z uniwersalnych, kulturowych i etycznych wartości chrześcijańskich, kształtuje postawy szacunku wobec każdego człowieka, uznając system wartości duchowych za sprawą każdego członka Związku.

Za główne cele statutowe swojej działalności ZHP uznaje:

1. Stworzenie warunków do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego i fizycznego rozwoju człowieka.
2. Nieskrępowane kształtowanie osobowości człowieka odpowiedzialnego, przy poszanowaniu jego prawa do wolności i godności, w tym wolność od wszystkich nałogów.
3. Upowszechnienie i umocnienie w społeczeństwie przywiązania do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni.
4. Stworzenie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i wyznaniowymi.

5. Upowszechnienie wiedzy o świecie przyrody, przeciwstawienie się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtowanie potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą.

Dla osiągnięcia swoich celów statutowych ZHP:

- zrzeka swoich członków w podstawowych jednostkach organizacyjnych i prowadzi wśród nich całoroczną działalność światowo – wychowawczą, posługując się charakterystycznymi dla ZHP formami pracy,
- organizuje przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska naturalnego, rozwojem zainteresowań i specjalności, działalnością w zakresie kultury, kultury fizycznej i sportu,
- troszczy się o tradycje i dziedzictwo narodowe,
- działa na rzecz obrony narodowej i bezpieczeństwa powszechnego,
- wypowiada się w sprawach dzieci i młodzieży,
- inicjuje programy profilaktyczne, antyalkoholowe i przeciwdziałające uzależnieniom,
- podejmuje działania z zakresu pomocy społecznej, w tym także poprzez prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej,
- prowadzi rehabilitację i rewalidację dzieci niepełnosprawnych, a także resocjalizację dzieci nieprzystosowanych społecznie,
- prowadzi kształcenie kadry instruktorskiej,
- prowadzi działalność wydawniczą, radiową i informacyjną,
- tworzy ośrodki oraz placówki światowo – wychowawcze, opiekuńczo – wychowawcze, naukowo – badawcze i kulturalne,
- prowadzi działalność międzynarodową w tym działalność na rzecz integracji europejskiej,
- działa na rzecz promocji zdrowego trybu życia,
- upowszechnia ideę wolontariatu,
- prowadzi działalność gospodarczą oraz gromadzi fundusze,
- organizuje letni i zimowy wypoczynek w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania.

ZHP realizuje swoje cele oraz prowadzi działalność wychowawczą opartą na metodzie harcerskiej także wśród osób zrzeszonych w ZHP.

Związek Harcerstwa Polskiego w swojej organizacji skupia dzieci i młodzież ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Swoją działalnością obejmuje cały powiat brzeziński, gromady zuchowe i drużyny harcerskie we wszystkich placówkach Gminy Miasto Brzeziny, dwóch szkołach w Gminie Brzeziny: Bogdanka, Gałówek Kolonia i jednej drużyny starszoharcerskiej przy gimnazjum w Jeżowie.

Struktura wewnętrzna ZHP:

- Najmłodszą grupą należącą do ZHP są gromady zuchowe, do których należą uczniowie klas (0-3)
- Uczniowie klas (4-6) to drużyny harcerskie
- Uczniowie gimnazjum to drużyny starszoharcerskie
- Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych tworzą drużyny wędrowników i wędrowniczek
- Nieprzetarty Szlak – to uczniowie szkół specjalnych
- Krąg Instruktorski – zrzeszający wszystkich czynnych drużynowych oraz instruktorów seniorów (mających przydzielone doraźnie zadania przez hufiec)

Członkostwo w gromadach i drużynach jest dobrowolne za pisemną zgodą rodziców.

Cele wychowawcze ściśle łączą się z zadaniami programowymi Związku zmieniającymi się w poszczególnych latach. Zasady metodyki zuchowej, harcerskiej i starszoharcerskiej są niezmiennie, a realizacja i atrakcyjność zadań zależy od inwencji twórczej drużynowych.

Realizując zadania trzeba pamiętać o następujących płaszczyznach:

- metodyka zuchowa i harcerska (obietnica, gwiazdki, sprawności i stopnie)
- zadania programowe Głównej Kwatery ZHP i Komendy Chorągwi (wybierane do potrzeb środowiska i wieku zrzeszonych)
- potrzeby szkoły
- potrzeby środowiska.

Płaszczyzny zadań realizowanych przez ZHP w Brzezinach:

- **Organizacja wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.** W tym zakresie organizowana jest obozowa i nieobozowa akcja letnia i zimowa, biwaki, wycieczki, rajdy i biegi terenowe.
- **Rozwijanie kultury.** Zadanie realizowane jest poprzez organizację i przegląd teatrzyków zuchowych, pikników zuchowych, udział w przeglądach piosenki harcerskiej i zuchowej.
- **Program edukacji ekologicznej.** W tym celu organizowane są: Dni Ziemi, sprzątanie świata, biegi ekologiczne.
- **Pomoc potrzebującym i promocja zdrowia.** Zadania wynikające z Obietnicy Zucha i Prawa Harcerskiego, obligują członków do realizacji zadań związanych ze służbą bliźniemu, osobom niepełnosprawnym i starszym.
- **Wychowanie patriotyczne.** Organizacja uroczystych zbiórek i udział w uroczystościach wynikających z kalendarza dat.
- **Wychowanie duchowe.** Udział w nabożeństwach rozpoczynających Nowy Rok Harcerski, Betlejemskie Świećko Pokoju, Święto Patrona ZHP, Dzień Papieski).

Wszystkie zadania programowe są kierowane do członków związku i niezrzeszonych, zapisane odpowiednimi hasłami w planach drużyn i planie rocznym Hufca. Są one akceptowane i realizowane przez drużynowych, na miarę sił i możliwości wiekowych dzieci i zatwierdzone przez Komendę Chorągwi Łódzkiej.

Programy realizowane przez miasto

1. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy Gminy Miasto Brzeziny z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego prowadzony jest corocznie na podstawie uchwały Nr LI/76/06 Rady Miasta Brzeziny z dnia 26 października 2006 roku. Celem programu jest określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę Miasto Brzeziny działań organizacji pozarządowych poprzez powierzanie im ustawowych zadań gminy.

Program określa obszary, formy, zasady i zakres współpracy organów Gminy Miasto Brzeziny z organizacjami oraz priorytety zadań publicznych, których realizacja związana jest z udzieleniem pomocy publicznej. Program określa również partnerów współpracy, czyli organizacje, z którymi współpracuje samorząd miasta Brzeziny w tym zakresie. Partnerami mogą być stowarzyszenia, fundacje, kluby sportowe - stowarzyszenia kultury fizycznej lub ich związki, grupy nieformalne (niesformalizowane inicjatywy obywatelskie), stowarzyszenia zwykłe, „inicjatywy szkolne”, organizacje działające w sferze kultury (np. orkiestry gminne, lub organizacje działające w ramach związków wyznaniowych). Program wyklucza natomiast udział partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, spółek działających na podstawie przepisów o kulturze fizycznej. W programie wskazano, że zakres współpracy będzie dotyczył szczególnie obszarów w zakresie: przeciwdziałania patologiom społecznym i łagodzenia ich skutków, ochrony zdrowia i pomocy osobom niepełnosprawnym, zapewniania mieszkańcom Gminy (przede wszystkim dzieciom, młodzieży, a także osobom w podeszłym wieku) aktywnych form spędzania wolnego czasu, oświaty i edukacji, kultury i sztuki, kultury fizycznej, rekreacji, turystyki, aktywnego wypoczynku, ekologii i ochrony środowiska.

W ramach współpracy określono zagadnienia priorytetowe np.:

- przedsięwzięcia z zakresu sportu, w tym:
  - szkolenie dzieci, młodzieży i udział w zawodach sportowych, organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych oraz turystycznych o charakterze masowym dla mieszkańców miasta,
  - prowadzenie sekcji i szkoleń sportowych oraz stwarzanie warunków do rozwoju różnych dyscyplin sportu,
  - prowadzenie zajęć sportowych z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi mieszkańcami gminy w ramach stałych zespołów ćwiczebnych,
  - propagowanie sportu poprzez czynny i bierny udział mieszkańców,
- wspieranie inicjatyw związanych z ekologią i ochroną środowiska,
- wspieranie działalności rehabilitacyjnej i terapeutycznej dzieci niepełnosprawnych,
- wspieranie działań organizacji charytatywnych niosących różne formy pomocy,
- rozwijanie kultury poprzez:
  - edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
  - współudział w organizacji imprez okolicznościowych związanych ze świętami narodowymi oraz promocją miasta,
  - publikowanie w lokalnej gazecie artykułów promujących działalność kulturalną,
  - audycje umuzykalniające i koncerty muzyczne,
  - tworzenie warunków dla prowadzenia orkiestry, chóru oraz innych zespołów muzycznych,
  - wspieranie inicjatyw mieszkańców, szczególnie osób starszych, służących integracji oraz aktywnym formom spędzania wolnego czasu.

Współpraca Gminy Miasto Brzeziny z Organizacjami odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności oraz uczciwej konkurencji i jawności.

Organizacje, które podjęły współpracę w ramach programu.

1. Brzeziński Klub Sportowy „START”
2. Uczniowski Klub Sportowy „EKONOMIK ” w Brzezinach
3. Uczniowski Klub Sportowy „INTER-SOLAR” w Buczku
4. Ognisko TKKF „Relaks” w Brzezinach
5. Stowarzyszenie „Wspólna Przyszłość – Polska, Europa, Świat ” w Brzezinach
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Brzezinach
7. ZHP Komenda Hufca Brzeziny
8. Stowarzyszenie „Brzeziny – Alternatywa”
9. Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów w Brzezinach
10. Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom” w Brzezinach
11. Stowarzyszenie Abstynenckiego Klubu Wzajemnej Pomocy „VIOLA” w Brzezinach
12. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Brzezinach

2. Stypendia- pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Brzeziny

Zasady udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Brzeziny reguluje Uchwała nr XXXI / 10 / 05 Rady Miasta Brzeziny z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Brzeziny.

Regulamin określa rodzaje, kryteria, formy, warunki, tryb, sposób oraz organizację udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, a także sposób ustalania wysokości stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina jest niepełna, inne zdarzenie losowe. Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Stypendium szkolne może być udzielane w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, dofinansowania zakupu pomocy naukowych, itp. całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą. Stypendium szkolne może być także udzielone w formie świadczenia pieniężnego. Stypendium szkolne może być udzielone w jednej lub kilku formach jednocześnie. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym lub świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego. Pomoc materialna przyznana w innej formie realizowana jest w sposób ustalony w decyzji administracyjnej.

3.5 Główne problemy społeczne w Mieście

Analiza społeczna obejmuje opis różnych zjawisk, sytuacji, przesłanek, które mogą stać się przyczyną trudnej sytuacji, w jakiej znaleźli się poszczególni mieszkańcy miasta Brzeziny. W celu otrzymania zbliżonego rzeczywistego obrazu problemów społecznych poddano analizie dane liczbowe z 2004, 2005 i 2006 roku. Analiza ta pozwala uchwycić tendencje rosnące lub malejące w poszczególnych problemach społecznych.

Większość problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy miasta Brzeziny uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń organizacji życia zbiorowego. Tego przykładem jest głównie bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność, niezaradność życiowa, starość.

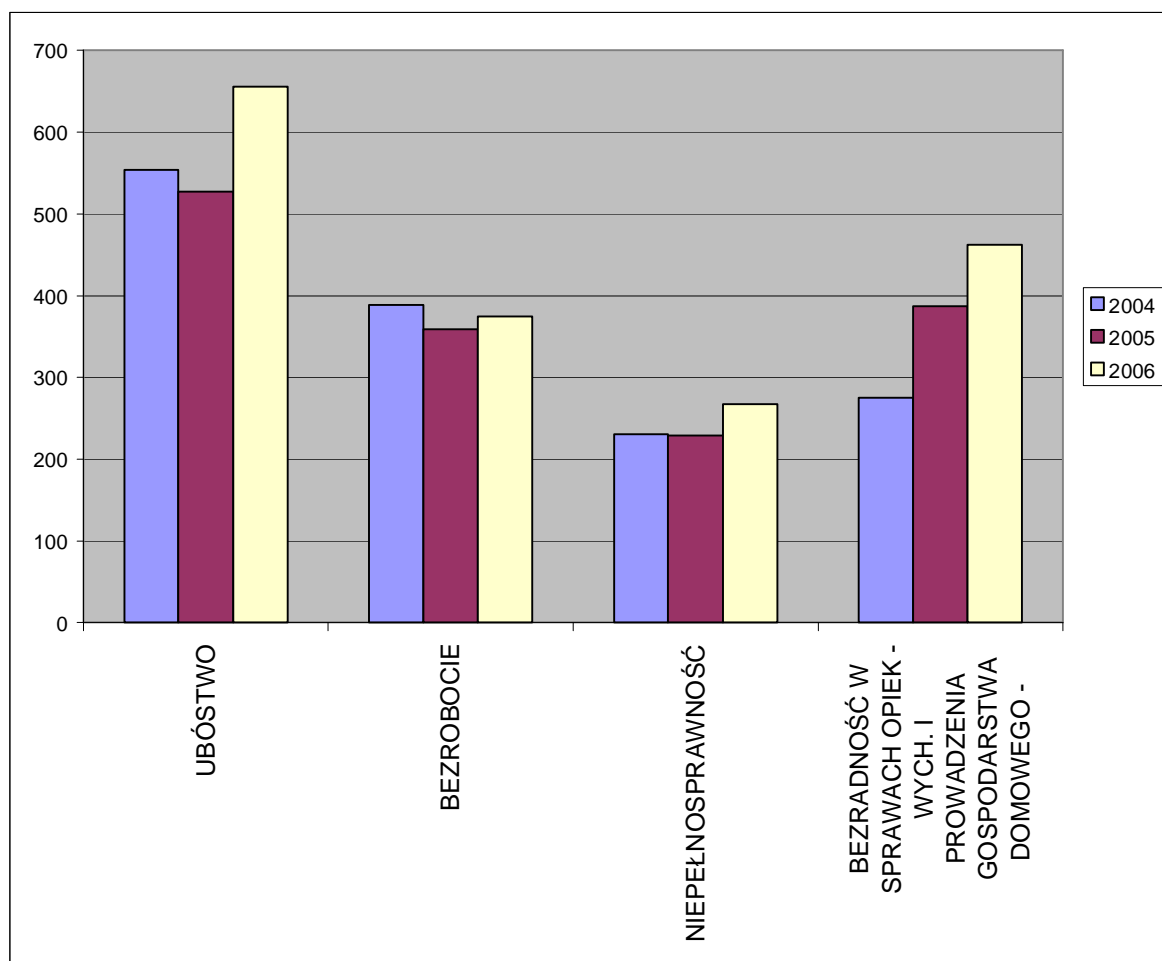
Tabela nr 20: Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2004-2006r.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2004	2005	2006
Ubóstwo	554	527	565
Sieroctwo	1	0	0
Bezdomność	21	14	22
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	12	15
Bezrobocie	389	359	375
Niepełnosprawność	230	229	267
Długotrwała lub ciężka choroba	69	48	72
Bezradność w sprawach opiek. - wych. I prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	275	387	462
W tym:	98	116	103
rodziny niepełne			
Rodziny wielodzietne	29	25	23
Przemoc w rodzinie	4	7	5
Alkoholizm	32	27	40
Narkomania	0	3	4
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	8
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	0	0	0

Powód trudnej sytuacji życiowej	2004	2005	2006
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0
Zdarzenie losowe	1	1	2
Sytuacja kryzysowa	13	14	27
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach

Wykres nr 19: Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2004-2006

Źródło: Opracowano na podstawie materiałów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach

Problemy te wiążą się ze sobą zachodzi między nimi często związek przyczynowy np.: bezrobocie powoduje utratę środków utrzymania, ale również pogłębienie i nawarstwienie innych problemów, takich jak: bezradność, izolacja społeczna, uzależnienia itp. Aby zagwarantować prawidłowe funkcjonowanie człowieka istnieje potrzeba zabezpieczenia jego podstawowych potrzeb życiowych takich jak: żywność, odzież, opał, dach nad głową, itp. Brak środków materialnych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do pomocy społecznej, aby w tym trudnym okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych. W sytuacji nie radzenia sobie z czynnościami domowymi lub samoobsługą osób starszych, niepełnosprawnych, aby jak najdłużej zatrzymać ich w środowisku lokalnym zapewniana jest pomoc materialna usługowa. Z tego też względu należy poszukiwać dodatkowych środków np.: unijnych oraz wspieranie gminy przez wszystkie podmioty, w tym organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.

Poza wsparciem finansowym niezbędny jest rozwój taniego budownictwa socjalnego, dzięki czemu osobom o niskich dochodach łatwiej będzie radzić sobie z zaspakajaniem podstawowych potrzeb bytowych.

Obok form o charakterze finansowym lub usługowym, konieczne jest rozwijanie form pozamaterialnych takich jak: organizacja punktu wsparcia psychologicznego, prawnego, aktywizację społeczną, rozwój samopomocy, wolontariatu.

Celem wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji i wyprowadzanie z trudnej sytuacji osób, rodzin i społeczności lokalnych oraz wyposażenie ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z pojawiającymi się problemami i potrzebami np. poprzez zapewnienie długotrwale bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach takich jak: zatrudnienie socjalne, roboty publiczne, prace interwencyjne, itp. Konieczne jest tu wyrównywanie szans różnych grup społecznych: osób niepełnosprawnych, kobiet, ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga systemowych rozstrzygnięć, zintegrowanej współpracy instytucjonalnej, angażując sferę polityczną, gospodarczą i społeczną. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania

problemów społecznych (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne, itp.) Niezbędne jest także utworzenie infrastruktury socjalnej, bez której niemożliwa będzie realizacja założonych celów.

4. Program rozwiązywania problemów pomocy społecznej

4.1. Wizja i cele strategii

Wizja, która przyświecała przy opracowywaniu strategii jest następująca: „Miasto Brzeziny, wspólnota ludzi aktywnych i wykształconych, z poczuciem bezpieczeństwa o przyszłość swoich rodzin, z ograniczoną do minimum liczbą środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym”.

Cel główny

Stworzenie mieszkańcom Miasta możliwości rozwoju osobistego oraz wsparcie osób i rodzin wymagających pomocy społecznej

Cele szczegółowe

1. Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin
2. Pobudzenie aktywności obywatelskiej i zawodowej mieszkańców
3. Poprawa warunków rozwoju dzieci i młodzieży
4. Podniesienie jakości i skuteczności pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym
5. Poprawa funkcjonowania społecznego osób w podeszłym wieku
6. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, umożliwienie uczestnictwa w życiu społecznym oraz pomoc w pokonywaniu barier
7. Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie.

4.2. Projekty planowane do realizacji w ramach Strategii rozwiązywania problemów społecznych

Cel strategiczny nr 1

Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin

Sposób realizacji:

- Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.
- Pomoc finansowa w formie dodatków mieszkaniowych.
- Pomoc finansowa wynikająca z ustawy o świadczeniach rodzinnych.
- Zabezpieczenie jednego gorącego posiłku osobom tego pozbawionym a w szczególności osobom bezdomnym, starszym i dzieciom.
- Zabezpieczenie noclegu osobom bezdomnym.
- Aktywizacja społeczności lokalnej – praca socjalna metodą programu Centrum Aktywności Lokalnej (CAL).

Realizatorzy

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
2. Urząd Miasta Brzeziny
3. Organizacje pozarządowe i kościelne.
4. Towarzystwo św. Brata Alberta
5. Hotel dla Bezdomnych zwierząt w Łodzi, filia Wojtyszki, gmina Brąszewice, powiat sieradzki
6. Sponsorzy
7. Wolontariat

Cel strategiczny nr 2

Pobudzenie aktywności obywatelskiej i zawodowej mieszkańców

Sposób realizacji:

- Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia.
- Tworzenie warunków współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem.
- Pobudzenie aktywności obywatelskiej i zawodowej mieszkańców poprzez działalność Punktu Informacji Obywatelskiej

Realizatorzy:

1. Urząd Miasta Brzeziny
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
4. Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach
5. Placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe
6. Organizacje pozarządowe i kościelne
7. Lokalne media
8. Sponsorzy
9. Wolontariat

Cel strategiczny nr 3

Poprawa warunków rozwoju dzieci i młodzieży

Sposób realizacji:

- Budowa Systemu Opieki nad Dzieckiem i rodziną na lata 2008-2014,
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży,
- Budowa przedszkola,
- Budowa nowych placów zabaw dla dzieci oraz remont starych,
- Wyrównywanie szans życiowych dzieci i młodzieży poprzez doskonalenie systemu edukacji i przygotowania do pracy.

Realizatorzy:

1. Urząd Miasta Brzeziny
2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
3. Miejski Ośrodek Kultury w Brzezinach
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzezinach
5. Placówki edukacyjne
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach
7. Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach
8. Warsztaty Terapii Zajęciowej
9. Placówki służby zdrowia
10. Organizacje pozarządowe i kościelne
11. Wolontariat

Cel strategiczny nr 4

Podniesienie jakości i skuteczności pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Sposób realizacji:

- Tworzenie kompleksowych warunków do prawidłowej obsługi beneficjentów korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w tym poprawę warunków lokalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
  - Aktywizacja społeczna i zawodowa osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem.
  - Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia.
1. Urząd Miasta Brzeziny
  2. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
  3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach
  4. Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach
  5. Warsztaty Terapii Zajęciowej
  6. Placówki służby zdrowia
  7. Organizacje pozarządowe i kościelne
  8. Wolontariat

Cel strategiczny nr 5

Poprawa funkcjonowania społecznego osób w podeszłym wieku

Sposób realizacji:

- Monitorowanie potrzeb osób w podeszłym wieku.
- Zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domu chorego.
- Inicjowanie powstawania świetlic środowiskowych dla osób w podeszłym wieku
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych.
- Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.
- Pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego

Realizatorzy:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
2. Urząd Miasta Brzeziny
3. Organizacje Pozarządowe i kościelne

Cel strategiczny nr 6

Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, umożliwienie uczestnictwa w życiu społecznym oraz pomoc w pokonywaniu barier

Sposób realizacji:

- Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.
- Pomoc finansowa w formie dodatku mieszkaniowego.
- Zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych osobom tego wymagającym.
- Zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego potrzebującym.
- Aktywizacja środowiska osób niepełnosprawnych poprzez pracę socjalną.
- Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie mająca na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Tworzenie przyjaznego środowiska fizycznego dla osób niepełnosprawnych

Realizatorzy:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
2. Urząd Miasta Brzeziny
3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Brzezinach
4. Powiatowy Urząd Pracy w Brzezinach
5. WTZ „Blisko Ciebie”
6. Organizacje pozarządowe i kościelne
7. Wolontariat
8. Placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe

Cel strategiczny nr 7

Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie.

Sposób realizacji:

- Podniesienie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów i zagrożeń związanych z uzależnieniami.
- Systematyczna ocena skali zjawiska uzależnień w oparciu o posiadaną bazę danych.
- Udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ofiarom, a także sprawcom przemocy w rodzinie.
- Inicjowanie i wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Inicjowanie powstawania świetlic środowiskowych dla osób dotkniętych przemocą oraz młodzieży (18-25 lat), której rodzice borykają się z uzależnieniem
- Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez działalność Punktu Informacji Obywatelskiej

Realizatorzy:

9. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzezinach
10. Urząd Miasta Brzeziny
11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach
12. Organizacje pozarządowe i kościelne
13. Wolontariat
14. Placówki edukacyjne, kulturalne i sportowe

4.3 Harmonogram realizacji Strategii

Harmonogram, który został przedstawiony jest planem działań, które należy podejmować w celu rozwiązywania problemów społecznych Gminy na lata 2008 -2014. Nie zawiera on informacji o sposobie finansowania zadań, ponieważ czasookres realizacyjny poszczególnych zadań jest odległy w czasie i nie da się go do końca przewidzieć.

Określenie sposobów i źródeł finansowania zadań będzie następowało w ramach opracowywania rocznych budżetów poszczególnych jednostek, a możliwe jest także występowanie po środki zewnętrzne z innych źródeł takich jak: budżet państwa, środki unijne, sponsoring, itp.

Raport z przebiegu realizacji strategii kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach składa Radzie Miasta Brzeziny raz w roku, w terminie do 30 kwietnia za rok poprzedni.

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 1

Zabezpieczenie środków materialnych na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych osób i rodzin										
I.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
2.	Pomoc finansowa w formie dodatków mieszkaniowych	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta
3.	Pomoc finansowa wynikająca ustawy o świadczeniach rodzinnych	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
4.	Zabezpieczenie jednego gorącego posiłku osobom tego pozbawionym a w szczególności osobom bezdomnym, starszym i dzieciom.	Firma gastronomiczna na podstawie zawartej umowy	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
5.	Zabezpieczenie noclegu osobom bezdomnym.	Współpraca z Towarzystwem Pomocy im św. Brata Alberta i Hotelem dla bezdomnych zwierząt w Wojtyszkach	X	X	X	X	X	X	X	Towarzystwo św. Brata Alberta, Hotel dla bezdomnych zwierząt w Wojtyszkach
6.	Aktywizacja społeczności lokalnej	Praca socjalna metodą programu Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) poprzez Punkt Informacji - Obywatelskiej	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 2

Pobudzenie aktywności obywatelskiej i zawodowej mieszkańców										
L.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia.	<ul style="list-style-type: none"> - Zatrudnianie długotrwale bezrobotnych przy pracach interwencyjnych oraz robotach publicznych. - Propagowanie idei prac społecznie użytecznych. - Poradnictwo zawodowe dla młodzieży. 	X	X	X	X	X	X	X	PUP Brzeziny
4.	Tworzenie warunków współpracy z organizacjami pozarządowymi	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie i aktualizacja bazy danych o organizacjach pozarządowych, - Coroczne uchwalanie Programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego i innymi podmiotami zgodnie z ustawą o organizacji pożytku publicznego i wolontariacie. 	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, Organizacje pozarządowe i kościelne
3.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej i zawodowej mieszkańców poprzez działalność Punktu Informacji Obywatelskiej	Praca socjalna metodą programu Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) poprzez Punkt Informacji - Obywatelskiej	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 3

Poprawa warunków rozwoju dzieci i młodzieży										
L.p	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Budowa Systemu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną na lata 2008-2014	Powstanie systemu i realizacja programu poprzez prace interdyscyplinarnego zespołu	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, PCPR Brzeziny, MKRPA Brzeziny, Placówki edukacyjne, WTZ Brzeziny, Placówki służby zdrowia, Wolontariat,
2.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	Bezpłatna dostępność do obiektów sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży	X	X	X	X	X	X	X	Placówki edukacyjne, Urząd Miasta, Wolontariat, WTZ Brzeziny, Organizacje pozarządowe i kościelne.
3.	Budowa przedszkola	Pozyskanie środków finansowych i budowa Przedszkola nr 1 w związku z deficytem miejsc	X	X	X					Urząd Miasta

4.	Budowa nowych placów zabaw dla dzieci oraz remont starych	-Wydzielenie miejsc na osiedlach gdzie mogą powstać place zabaw dla dzieci, -Remont/konserwacja istniejących placów zabaw, -Nadzór służb porządkowych nad placami zabaw	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta
5.	Wyrównywanie szans życiowych dzieci i młodzieży poprzez doskonalenie systemu edukacji i przygotowania do pracy.	-Utworzenie grup integracyjnych dla niepełnosprawnych dzieci w przedszkolach. -Zapewnienie kompleksowej i łatwo dostępnej informacji udzielanej przez instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych -Wspieranie i rozwój systemu kształcenia integracyjnego i specjalnego na wszystkich poziomach edukacyjnych.	X	X	X	X	X	X	X	Placówki edukacyjne, Urząd Miasta,

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 4

Podniesienie jakości i skuteczności pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym										
L.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Tworzenie kompleksowych warunków do prawidłowej obsługi beneficjentów korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	Adaptacja lub budowa budynku dla potrzeb Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	X	X	X					Urząd Miasta , MOPS Brzeziny
2.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych takim wykluczeniem	-Aktywizacja społeczności lokalnej – realizacja programu Centrum Aktywności Lokalnej. - inicjowanie grup wsparcia i grup samopomocowych, -działalność Punktów Wolontariatu, -działalność Punktu Informacji Obywatelskiej, -organizowanie okolicznościowych imprez i spotkań integracyjnych, -pisanie projektów socjalnych,	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, Wolontariat, Urząd Miasta, WTZ, Organizacje pozarządowe i kościelne,
3.	Propagowanie aktywnych form zwalczania bezrobocia.	-Zatrudnianie długotrwale bezrobotnych przy pracach interwencyjnych oraz robotach publicznych. -Propagowanie idei prac społecznie użytecznych - Poradnictwo zawodowe	X	X	X	X	X	X	X	PUP Brzeziny, MOPS Brzeziny,

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO PROGRAM NR 5

Poprawa funkcjonowania społecznego osób w podeszłym wieku										
L.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Monitorowanie potrzeb osób w podeszłym wieku.	Badania ankietowe	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
2.	Zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w domu chorego.	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
3.	Inicjowanie powstawania świetlic środowiskowych dla osób w podeszłym wieku	Rozważenie możliwości otworzenia świetlicy przede wszystkim dla osób samotnych (pozyskanie środków pozabudżetowych)	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta, MOPS Brzeziny, Organizacje pozarządowe i kościelne,
4.	Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych.	-Prowadzenie i aktualizacja bazy danych o organizacjach pozarządowych, -Coroczne uchwalanie Programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego i innymi podmiotami zgodnie z ustawą o organizacji pożytku publicznego i wolontariacie.	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, Organizacje pozarządowe i kościelne
5.	Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
5.	Pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 6

Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, umożliwienie uczestnictwa w życiu społecznym oraz pomoc w pokonywaniu barier										
L.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Pomoc finansowa i w naturze wynikająca z ustawy o pomocy społecznej.	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
2.	Pomoc finansowa w formie dodatku mieszkaniowego	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta
3.	Zapewnienie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych osobom tego wymagającym.	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
4.	Zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie osobom tego potrzebującym.	Zgodnie z ustawą	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
5.	Aktywizacja środowiska osób niepełnosprawnych poprzez pracę socjalną.	Praca socjalna metodą programu Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) poprzez Punkt Informacji - Obywatelskiej	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny
6.	Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	- Zabawy integracyjne - Zawody sportowe - Coroczne uchwalanie Programu współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej „Blisko Ciebie”	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, PCPR Brzeziny, Wolontariat, placówki edukacyjne, kulturalne i kościelne,

7.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy , Powiatowym Zespołem Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz WTZ "Blisko Ciebie" mająca na celu aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych	- Pośrednictwo pracy - Doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, PZdsOoN w Brzezinach,
8.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych	-Prowadzenie i aktualizacja bazy danych o organizacjach pozarządowych, - Coroczne uchwalanie Programu współpracy z organizacjami działającymi na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny, Organizacje pozarządowe i kościelne, Urząd Miasta
9.	Tworzenie przyjaznego środowiska fizycznego dla osób niepełnosprawnych	Inicjowanie likwidacji barier utrudniających dostęp do instytucji administracji publicznej	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta, PCPR Brzeziny

HARMONOGRAM REALIZACJI GŁÓWNEGO CELU STRATEGICZNEGO NR 7

Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie										
L.p.	Cele szczegółowe	Zadania	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Realizatorzy
1.	Podniesienie poziomu wiedzy społecznej na temat problemów i zagrożeń związanych z uzależnieniami.	Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna, w szczególności dla dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwości napojów alkoholowych, narkotyków, innych środków psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie.	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta, MOPS Brzeziny, Placówki edukacyjne
2.	Systematyczna ocena skali zjawiska uzależnień w oparciu o posiadaną bazę danych.	Cykliczne badania dot. oceny skali zjawiska uzależnień		X			X			Urząd Miasta, Placówki edukacyjne
3.	Udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ofiarom, a także sprawcom przemocy w rodzinie.	praca socjalna metodą programu Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) poprzez Punkt Informacji - Obywatelskiej utworzenie telefonu zaufania	X	X	X	X	X	X	X	MOPS Brzeziny,
4.	Inicjowanie powstawania świetlic środowiskowych dla osób dotkniętych przemocą oraz młodzieży (18-25 lat), której rodzice borykają się z uzależnieniem	Rozważenie możliwości powstania świetlic (pozyskanie środków pozabudżetowych)	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta, MOPS Brzeziny,

5.	Inicjowanie i wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych i ochrony przed przemocą w rodzinie.	Coroczne uchwalanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie	X	X	X	X	X	X	X	Urząd Miasta
----	--	--	---	---	---	---	---	---	---	--------------

5. Spis tabel

1.	Tabela Nr 1- Wykonanie budżetu w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej.	37
2.	Tabela Nr 2- Ludność Brzezin w 2004 r. wg płci i wieku.	45
3.	Tabela Nr 3- Ludność Brzezin w 2005 r. wg płci i wieku.	46
4.	Tabela Nr 4- Ludność Brzezin w 2006 r. wg płci i wieku	48
5.	Tabela Nr 5- Liczba sporządzonych aktów zgonów, urodzeń i zawartych małżeństw w latach 1996-2006.	49
6.	Tabela Nr 6- Stan bezrobocia w Brzezinach w latach 2004-2006.	52
7.	Tabela Nr 7- Stan bezrobocia wg wieku.	53
8.	Tabela Nr 8- Stan bezrobocia wg poziomu wykształcenia.	53
9.	Tabela Nr 9- Działalność poradni specjalistycznych w latach 2005-2006.	60
10.	Tabela Nr 10- Podstawowa opieka zdrowotna.	61
11.	Tabela Nr 11- Ilość przestępstw z podziałem na typy przestępstw.	63
12.	Tabela Nr 12- Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w latach 2004-2006.	64
13.	Tabela Nr 13- Przestępstwa przeciwko mieniu w latach 2004-2006.	65
14.	Tabela Nr 14- Liczba osób bezdomnych w latach 2004-2006 korzystających z pomocy społecznej.	68
15.	Tabela Nr 15- Mieszkania według liczny izb i rodzaju podmiotu będącego właścicielami mieszkań.	70
16.	Tabela Nr 16- Osoby niepełnosprawne w Brzezinach w 2005 r. według ekonomicznych grup wieku i poziomu wykształcenia.	73
17.	Tabela Nr 17- Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2004-2006.	74
18.	Tabela Nr 18- Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2006 r.	76
19.	Tabela Nr 19- Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	77
20.	Tabela Nr 20- Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2004-2006.	126
21.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 1	139
22.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 2	140
23.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 3	141
24.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 4	143
25.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 5	144
26.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 6	145
27.	Harmonogram realizacji głównego celu strategicznego Nr 7	147

6. Spis wykresów

1.	Wykres Nr 1- Ludność Brzezin w 2004 r. wg płci i wieku.	45
2.	Wykres Nr 2- Ludność Brzezin w 2005 r. wg płci i wieku.	47
3.	Wykres Nr 3- Ludność Brzezin w 2006 r. wg płci i wieku.	48
4.	Wykres Nr 4- Liczba sporządzonych aktów urodzeń w latach 1996-2006.	50
5.	Wykres Nr 5- Liczba sporządzonych aktów zgonów w latach 1996-2006.	50
6.	Wykres Nr 6- Liczba sporządzonych aktów małżeństw w latach 1996-2006.	51
7.	Wykres Nr 7- Stan bezrobocia w latach 2004-2006.	52
8.	Wykres Nr 8- Bezrobotni w latach 2004-2006 wg poziomu wykształcenia.	54
9.	Wykres Nr 9- Średnie wykorzystanie łóżka w oddziałach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w latach 2005-2006.	57
10.	Wykres Nr 10- Średni pobyt chorego w oddziałach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w latach 2005-2006.	58
11.	Wykres Nr 11- Porównanie liczby porad w 2005 i 2006 r. w poradniach specjalistycznych.	60
12.	Wykres Nr12- Liczba przestępstw z podziałem na typy przestępstw w latach 2004-2006.	63
13.	Wykres Nr 13- Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu w latach 2004-2006.	64
14.	Wykres Nr 14- Przestępstwa przeciwko mieniu w latach 2004-2006.	66
15.	Wykres Nr 15- Liczba osób bezdomnych w latach 2004-2006.	68
16.	Wykres Nr 16- Struktura własności mieszkań.	71
17.	Wykres Nr 17- Mieszkania w podziale na okres budowy.	71
18.	Wykres Nr 18- Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2004-2006.	74
19.	Wykres Nr 19 - Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2004-2006.	127

7. Bibliografia

1. Ustawa o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późniejszymi zmianami);
2. Uchwała Nr XI / 64 /07 Rady Miasta Brzeziny z dnia 30 sierpnia 2007r. w sprawie przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego dla miasta Brzeziny na lata 2007 – 2013;
3. Uchwała Nr XIV / 75 / 07 Rady Miasta Brzeziny z dnia 25 października w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta Brzeziny na lata 2007 – 2014;
4. Uchwała Nr XXV/105/04/Rady Miasta Brzeziny z dnia 16 września 2004 r w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach
5. Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
6. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie na rok 2007 stanowiący załącznik do uchwały Nr IV/2/07 Rady Miasta Brzeziny z dnia 25 stycznia 2007 r.;
7. Uchwała XXXI/10/05 Rady Miasta Brzeziny z dnia 31 marca 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Brzeziny;
8. Uchwała Nr III / 18 / 06 Rady Miasta Brzeziny z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zmiany regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Brzeziny;
9. Uchwała Nr LI/76/06 Rady Miasta Brzeziny z dnia 26 października 2006 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi;
10. Roczniki statystyczne dla województwa łódzkiego za 2004 r;
11. Roczniki statystyczne dla województwa łódzkiego za 2005 r;
12. www.brzeziny.pl
13. www.poznanskipalace.muzeum-lodz.pl